lá thư
CÔNG-CHÁNH

Năm thứ TƯ - Số 12 - Ngày 30-4-79

BAN PHỤ TRÁCH miền Nam California

Tổng quát: Phạm ngọc Lân -Ái Văn

Hình bìa: Lê khắc Thí

Trình bày: Đỗ đình Phục-Trần văn Tưởi-Ái Văn

MỤC LỤC

Lá thư ban phụ trách		trang 3
Tin tức Ái Hữu	các Ái Hữu...	4
Thơ Los Angeles	Bửu Hạp...	7
Ngược dòng Lịch sử	Lê Khắc...	10
Thỏ 30 tháng 4 về- Nhớ Mẹ...	TGK...	16
Ý kiến đề nghị	Lê khắc Thí...	17
Tiến tới việc chính thức thành lập Hội Ái Hữu	L.T.Trang	19
Có nên thành lập Hội AHCCVN	Đồng sĩ Khiêm...	21
Giao cảm thư đi tin lại	Ái Văn ...	22
Thỏ Mừng anh Hoàn 70 tuổi	Bửu Hiệp...	33
Bài Họa	Nguyễn mạnh Hoàn...	33
Mừng Ái Hữu Nguyễn mạnh Hoàn trung thọ	TGK...	34
Vui cười giây phút ---	Tử đức tam tòng...TGK...	34
Sinh hoạt nội bộ	Đỗ đình Phục...	35
Ai Cập Huyền Bí	Đồng sĩ Khiêm...	38
Bài toán đầu tiên khi học nghề Trường Tiền	H.N. Ân...	39
Cầu Mỹ Thuận	Đoàn trịnh Giác...	40
Kiều Lộ sau 30-04-1975	Trần văn Tưởi...	42
Những chuyện vui về tiến bộ kỹ thuật	Đào tử Nam...	51
Hồi ký Biên Hoà	Nguyễn phúc Bửu Hạp...	54
Hoà bình Công Chính	Mai trọng Lý...	58
Một vấn đề thời sự	Nguyễn phúc Bửu Hạp...	60
Tôi đi học lại	Vệ cu Tê...	63
Lại nói về thi EIT và PE	Ái Văn...	67
Mua Nhà	Quỳnh Nguyễn...	73
Cho thuê nhà	Đỗ đình Phục...	75
Nhớ SAIGON	Đào tử Nam...	77
Bảy lỗi lầm của chúng ta	Ái Văn kể...	79
Bố túc danh sách	Ban Phụ Trách...	84
Tình hình tài chính	Ban Phụ Trách...	86

LÁ THƯ ban phụ trách

Với sự tích cực của các Ái Hữu trong việc ủng hộ tài chánh, cũng như đóng góp bài vở và tin tức, Ban Phụ Trách Miền Nam Cali đã phát hành được số 12 , nhân dịp ngày 30/4 theo như thông lệ .

Rút kinh nghiệm lần trước bị trễ nên anh em trong ban phụ trách số nầy đã bắt tay ngay vào việc ấn hành Lá Thư để kịp phát hành đúng ngày 30/4. Lá Thư kỳ nầy đến tay các anh em được là phải kể đến công sức của anh Ái Văn : một mình ta xung hữu kích, viết thơ , điện thoại liên lạc , đốc thúc anh em viết bài , ủng hộ cho Lá Thư, nên mặc dù chỉ có một thời gian ngắn (chưa đầy 2 tháng) nhưng bài vở số nầy tương đối khá dồi dào , nhất là đã có những bài viết về Việt Nam sau ngày 30/4/1975 do một số anh em vừa vượt biển viết.

Ngoài ra kỳ nầy có các bài nêu lên ý kiến về việc chính thức thành lập HỘI ÁI HỮU CÔNG CHÁNH . Ban Phụ Trách ước mong TẤT CẢ anh em đóng góp ý kiến về vấn đề nầy hầu chúng ta có được một ý kiến chung . Sau 4 năm xa quê , kể từ ngày chân ướt chân ráo đến định cư tại các nước khác nhau , phần lớn anh em ta đều đã có được công ăn việc làm tương đối ,(lạc nghiệp) , đã mua được nhà (an cư) , có bạn còn dư nhà để cho thuê nữa.., có bạn khác thì đã hay sẽ kinh doanh , đầu tư , làm ăn lớn ở xứ người , nên lúc nầy bàn đến việc hợp thức hóa hoạt động của chúng ta cũng không phải là quá sớm !

Kính thông báo cùng tất cả các Ái Hữu rõ là :

LÁ THƯ CÔNG CHÁNH số 13 sẽ do Anh em miền Bắc Cali phụ trách. Trong buổi họp tại nhà anh Nguyễn Mạnh Hoàn , nhân ngày "trung thọ " (21/4/1979) , các anh em miền Bắc Cali đã ủy thác trách nhiệm phát hành Lá Thư số tới cho anh BỬU HIỆP.

Lá Thư số 13 sẽ dự định phát hành vào khoảng đầu tháng 9/1979 . Vậy kính yêu cầu các Ái Hữu liên lạc , đóng góp bài vở cũng như ủng hộ tài chánh theo địa chỉ sau :

Anh BỬU HIỆP
9189 Castlebar Way
Sacramento / Ca. 95826
Phone : (916) 366-7453

Ban Phụ Trách Miền Nam Cali thành thật cám ơn tất cả các Ái Hữu đã tích cực đóng góp bài vở , tin tức , ủng hộ tài chánh cho các số 10, 11, 12 và ước mong các Ái Hữu sẽ tiếp tục ủng hộ Ban Phụ Trách Miền Bắc Cali trong các số sắp đến hầu duy trì được Lá Thư của chúng ta mỗi ngày một thêm phong phú.

BAN PHỤ TRÁCH MIỀN NAM CALI THÀNH THỰC CHÚC BAN PHỤ TRÁCH MIỀN BẮC CALI THÀNH CÔNG TRONG VIỆC DUY TRÌ LÁ THƯ CÔNG CHÁNH HẦU THẮT CHẶT TÌNH ÁI HỮU CỦA CHÚNG TA

Santa Ana , ngày 21 tháng 4 năm 1979
TM Ban Phụ Trách Miền Nam Cali

PHAM NGOC LÂN

TIN-TỨC ÁI-HỮU

*** Anh NGUYỄN XUÂN MỘNG trước ở khu Công Chánh Đà Lạt (1976) sau về Kiểu Lộ làm Thanh tra (1977-1978) đã cùng gia đình gồm vợ và 4 con với cô em vợ đã qua được Mã Lai ngày 14/2/1979 . Một người bà con của anh Mộng ở Sacramento và anh NĐS (bạn cùng khóa với anh Mộng) đang lo thủ tục bảo trợ (nhờ nhà thờ) cho gia đình anh Mộng qua Mỹ.

Xin mừng anh Mộng và gia đình đã đến bình yên và mong anh sớm được qua Mỹ để cùng anh em gia đình Công Chánh sum họp.

***Anh MAI ĐỨC PHƯỢNG trước ở Ty Công Chánh Phan Thiết, anh CHÂU THÀNH ĐỨC trước ở Khu Công Chánh Cần Thơ và anh HOÀNG THAO trước ở Thuỷ Cục Đà Nẵng , sau về Tổng Cục Gia Cư đều đã đến Mã Lai và INdonesia trong tháng 3/79. Theo thơ anh MĐP viết cho anh TSH thì khi thuyền đến Mã Lai , họ chỉ cho 1 sô lên bờ mà thôi , còn 1 nửa thì bị đuổi đi ra khơi do anh MĐP lèo lái đến Indonesia. Hiện anh HT còn đang ở Mã Lai , còn MĐP va CTĐ thì đang ở Indonesia. Hiện anh TSH đang làm thủ tục bảo lãnh cho gia đình anh MĐP và đã gởi ít tiền giúp đỡ trong lúc còn ở trên một đảo hoang , chờ ngày vào trại ty nạn . Địa chỉ của anh Đức hiện chưa rõ. (Xem địa chỉ của MĐP ở Danh Sách bổ túc)
Anh HT hiện dang ở trại Pulau Tengah cùng một trại với anh Đoàn kỳ Tưởng và anh Trần bất Nhựng.

***Anh NGÔ ANH TÊ , trước ở Saigon Thuỷ Cục (KSCC khóa 1962 -1966, cùng khóa với anh Đào tự Nam , Phạm hữu Quang, Phạm văn Ân) đã đến Mã Lai, cũng ở trại Pulau Tengah

***Anh BÙI THANH DƯỠNG đã đến được Mã Lai trong tháng 3/79 và anh TRẦN HỮU LAI trước ở Saigon Thuỷ Cục cũng đã đến được Mã Lai . Ban Phụ Trách chưa có được địa chỉ của anh THL, vì chỉ nghe một người bạn của anh Phạm viết Ái cho tin mà thôi.

******* Trên đây là tin một số anh em Mới vừa thoát khỏi Saigon trong các tháng qua . Địa chỉ liên lạc có ghi ở phần Danh Sách Bổ Túc . Tuy nhiên có một số anh em cho biết là viết thơ đến Mã lai nhiều lần mà không được hồi âm , như anh ĐKT, chẳng hạn , anh TVT,AV,LTT đã viết rất nhiều thơ nhưng chưa ai được trả lời cả, dạo này có lẽ dân ty nạn quá đông hay vì muốn kiểm soát nên việc liên lạc rất chậm và khó khăn nhiều.

$$$Anh TRẦN SĨ HUÂN đã được thâu dụng vào làm việc với KHU KIỀU LỘ 4 ở SAN FRANSISCO trực thuộc HIGHWAYS DIVISION , DEPARTMENT OF TRANSPORTATION , STATE OF CALIFORNIA sau khi qua một kỳ thi. Anh nói : " Số tôi là số làm Công Chức nên đi đâu cũng làm Công Chức ; thôi,thế cũng yên thân "

$$$Anh TRƯỞNG NHỦ NGUYÊN cho hay là vừa thi đậu vào ngạch ENGINEER PRINCIPAL (Elegible List) " song không có hy vọng được vào vì mình còn quá xa lạ ... chưa phải là dân Mỹ , do đó có đứng cao cũng khó được chọn theo rule of three , phỏng vấn 3 lấy 1.. Làm ở City học thêm được môn Computer, có công việc cho đỡ buồn."

$$$Anh DƯƠNG HỒNG QUỲ cho hay la " tôi mới được hãng Consulting Engineers ở Mineapolis nhận vào làm kể tử 16/4 . Gia đình tôi cũng rất muốn đi California vào năm 1980 , nhưng muốn là 1 chuyện còn thực hiện thì thấy khó quá " (Xin mở ngoặc để bàn thêm với anh Quỳ rằng : Vouloir , c'est pouvoir , bỏ cả tài sản ra đi , liều chết ra đi mà còn làm được , sao mà lái xe đi tử trên Minesota xuống đây thì cũng nhủ lái tử Montana xuống thôi thì tại sao lại than khó ! Xấu hổ nhé !)

$$$Anh NGUYỄN QUÝ HẢO , ĐÀO TỬ NAM đã dậu kỳ thi E.I.T. tháng 11/79 vừa qua. Anh NQH đang làm cho chính phủ Hoa Kỳ tại Houston còn anh ĐTN đang theo học tại CALIFORNIA STATE UNIVRSITY tại LONG BEACH về Structural Engineering . Anh Nam đã thi P.E. khóa tháng 4/79 vừa qua cũng với anh NGUYỄN VĂN HIỀN và anh TRẦN KHIÊM ĐÔNG . Cầu mong các anh sớm nhận giấy báo tin thi đậu.

$$$Anh NGUYỄN QUỐC ĐÔNG và anh TRẦN TRUNG TRỰC (danh sách tử các số trước đều đánh là NGUYỄN TRUNG TRỰC mà anh Trực cũng chẳng bao giờ viết cho bạn phụ trách để sửa lại !) đã dậu kỳ thi P.E. tháng 11/1978 vừa qua tại Texas.

$$$Anh ÁI VĂN đã dậu kỳ thi P.E. tháng 11/1978 vừa qua.

$$$Anh TRẦM KIM NGÂN đã thi E.I.T. chung một lần với anh TRẦN VĂN TƯỜI hồi đầu tháng 4 vừa qua . Các anh hãy lo luyện thi P.E. đi là vừa , vì chắc chắn sẽ nhận được tin thi đậu trong tháng 6.

$$$Anh NGUYỄN VĂN ĐỘ đã đậu E.I.T. khóa thang 11/1978

TIN TỨC

- Tôi vừa dược tin bên nhà cho biết anh Phan van L. , trước làm thanh tra CC, hiện làm tại Sở Giao Thông Vận Tải của TP HCM với các anh Mã Minh, Trần như Thông, Phưởng, Xuất, Thuỵ. Vì lương tiền ít nên làm cả ngày hùng hục mà cũng không dủ ăn, phải bán lần dồ dạc đi để ăn nhưng cũng không dủ, phải ăn dộn (gạo dộn với khoai lang hay sắn) !
- Nhiều anh em nạp dơn thi EIT hay PE vẫn còn viết thò hỏi ý kiến trước v/v nhờ làm reference. Để khỏi làm mất thì giờ anh em, xin anh em cứ để tên tôi vào reference nếu muốn, và chỉ cần gởi tôi một bản Resume để tôi biết mà "ca" theo cho ăn nhịp với anh em. Cam doan sẽ điền vào tờ reference rất mau lẹ, không chậm trễ.
- Xin nhắc anh em chửa xin evaluate văn bằng Việtnam nên xin ngay tại Project Evaluation, University of California. Nhất là anh em mới sang và chửa có văn bằng Mỹ, việc định giá văn bằng sẽ giúp anh em trong khi xin việc làm và xin ghi Đại học học thêm.
- Tôi có viết cho anh Doan Kỳ Tường, Huỳnh văn An và Cao minh Lý rất nhiều thò nhưng không dược thư trả lời, anh em nào có tin tức gì về anh em này xin cho biết, cả anh Trần bát Nhưng cũng không có tin luôn. Không biết anh em này vẫn còn kẹt ở Mã Lai hay dã định cư tại dâu rồi.

LTT

Thân tặng các Ái-hữu trong
hội "Les Cheveux".

« Nắng Cali anh đi mà chột mắt,
Bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông.
Lụa Hà Đông dệt bằng lông sư tử,
Em mặc vào như sư tử Hà Đông.
Anh vẫn teo mầu áo ấy vô cùng,
Anh vẫn teo mầu áo ấy em ơi.
Anh vẫn biết em ngồi đây dan áo,
Mà hồn anh thì phăng phắt đâu đây... »

Los Angeles 3/28/79.

Các bạn thân mến,

Tuần qua anh Ái Văn, điện thoại cho tôi, bàn về việc ra số báo số 12. Anh Văn nhận lãnh với tất cả sự vui vẻ, thiết tha chân thành và trách nhiệm của một kỹ sư trẻ, hăng hái và tin tưởng. Anh Văn cho tôi hay anh sẽ cố gắng ra số báo 12 trước ngày 30 tháng 4, trong khi trong tay chưa có một bài nào. Anh Văn cũng cho tôi hay là anh đã có viết thư cho 5,6 anh em để nhờ gửi bài về gấp và anh ta cũng hy vọng bài về kịp. Trong khi đó thì anh ta lu bù cố gắng viết và tin rằng sẽ có thể viết được vài bài.

Sau khi nghe anh Văn trình bày tôi lấy làm " thưởng" anh Văn vô chừng và hứa sẽ gửi bài, ít lắm là một bài chừng 4 trang. Anh Văn đòi cho được hai bài, nhưng tôi nói rằng bài của tôi toàn là kỹ sự, là hồi ký mà chắc là nhiều anh em không thích đọc, nhưng anh Văn trả lời rằng chúng tôi đọc bằng thích, chứ tại sao không đọc? Tôi nghĩ rằng anh Văn đang cố gắng và tôi không thể không giúp, mặc dầu tôi đang quá bận, thường tôi nào cũng 7,8 giờ mới về nhà, và có khi làm việc cả thứ bảy chủ nhật là thường.

Hôm nay viết mấy giòng này thì vấn đề Trung Cộng tấn chiếm Bắc việt đã xem như rút lui tất cả, nhưng tôi xin kể một vài chuyện cười ra nước mắt xảy ra giữa Việt kiều chúng ta trong những ngày nóng bỏng đầu tháng 3 vừa qua.

Hôm đó quân Trung Cộng vừa tấn công Bắc Việt, một số Đại diện các Hội đoàn VN ở vùng S. Cali. đã hội lại để tỏ thái độ. Đã có mặt đại diện của trên 10 hội đoàn và anh em đã tỏ bày ý kiến một cách trung thực và cởi mở. Ban chủ tọa đã đặt những câu hỏi thật rõ ràng như là:

Xin quý vị cho biết ý kiến là chúng ta nên hay là không nên đã đảo Trung Cộng đã xâm chiếm nước ta?

Xin quý vị cho biết chúng ta có nên vì tình dân tộc mà ủng hộ Bắc Việt đánh đuổi quân Trung Cộng ra khỏi nước?

Xin quý vị cho biết chúng ta có nên biểu tình chống Trung Cộng như là đồng bào Cam Bốt đã biểu tình đã đảo Việt Cộng khi bọn Việt Cộng tấn công Cam bốt trong tháng 1 vừa qua?

Có một điều hết sức lạ, là hầu như tất cả đều có ý kiến

gần như giống nhau là :

Tất cả đều cho Bắc Việt và Trung Cộng là hai dân tộc không có gì cho chúng ta phải kính nể, phải thương mến hay phải bênh vực.

Tất cả đều thay rằng giữa hai thằng Cọng sản đánh giết nhau thì chúng ta chẳng cơ gì phải bận tâm cho mệt.

Tất cả đều cho rằng cần phải có một cường quốc nào tiêu diệt tập đoàn khác máu, phấn dân tộc, hại dân, hại nước là tập đoàn Cọng Sản Bắc Việt hiện nay, vì nếu không có một bàn tay ngoại quốc thì khó lòng bật chúng đi được, vậy thì còn phải mừng chứ sao lại chống bọn Trung Cọng hiện nay đang làm?

Nhưng tất cả cũng đều thấy rằng cần có một thái độ đứng đắn của người Việt hải ngoại thông cảm rằng vì giặc mà một số lớn đồng bào sẽ khổ sở, điêu đứng, một số thanh niên sẽ phải chết ở chiến trường, nhà cửa đổ nát, ruộng đồng sẽ phải bỏ trống vân vân và vân vân..... Như vậy làm thế nào để viết ra một lời bày tỏ đầy đủ ý kiến trái ngược như trên. Anh em đã mất đến hơn hai giờ đồng hồ để viết ra chừng mười giòng, mà anh em cho rằng trăm lần khó hơn là viết trăm trang tiểu thuyết.

Cuối cùng anh em cũng ra được thông cáo, nhưng bổ mãn trình diện báo chí và truyền hình vì anh em cũng tự thấy rằng mình mâu thuẫn mà vì nợ máu giữa chúng ta và bọn Cọng Sản Bắc Việt quá nặng khiến chúng ta không thể còn lý trí để có một nhận xét đứng đắn và khách quan. Tôi cũng ở trong số người đó.

Khi viết bài này thì lại là lúc hai nước Ai cập và Do Thái vừa ký hiệp ước hoà bình chấm dứt 30 năm chiến tranh. Hiệp ước đã ký và hai dân tộc sung sướng nghĩ đến hoà bình hé dạng, riêng chỉ dân Mỹ đóng thuế thì thấy rằng nước Hoa Kỳ sẽ phải chi trong vòng 5 năm chừng 20 tỷ MK để làm vừa lòng hai đảng ký kết. Nghĩ lại trước đây năm 72 Tổng Thống Nixon đã đề nghị với Việt Cọng rằng nếu hai Việt Nam chịu sống chung hoà bình, mỗi đảng tự lo kiến thiết xứ sở của mình thì tôi, đại diện Hoa Kỳ sẽ giúp cho hai đảng mỗi năm mỗi đảng một tỷ MK xài chơi, trong 10 năm. Nhưng Bắc Việt thì chỉ "thích tiếng, không cần miếng" cho nên quyết chiếm cho được Nam Việt để cả hai miền cùng đói chổi. Không

ai cần chúng nói, để lịch sử Việtnam hiện đại đã phải chép ra những giòng đen tối nhất của nó.

Tôi nhớ, mấy ngày sau khi bọn Trung Cọng tấn công Bắc Việt, anh Tử vi Lang bảo tôi rằng:

"Để bác xem, bọn thân Trung Cọng sẽ đảo chánh bọn thân Nga, và chúng ta sẽ có cơ hội trở về."

Cho đến nay thế giới vẫn chưa thấy đảo chánh đâu cả. Anh Tử vi Lang vẫn tin tưởng, vẫn chờ đợi cái gì phải đến sẽ đến, nhưng chưa biết khi nào?

x
x x

Tin tức bên nhà cho hay là hiện nay rất dễ đi trốn bằng đường bể, nhưng vì bọn Tàu đã đi trốn quá nhiều cho nên các đường giây chuyển tiền về VN rất khó kiếm ra, cho nên không có MK, không vàng thì không hy vọng gì trốn được. Lại thêm bọn VC tuyên bố rum beng là sẽ cho đoàn tụ gia đình khiến Saigon đánh điện qua Mỹ cả ngàn cái mỗi tuần, khiến chúng đớp khá tiền của đồng bào, mà hy vọng đi thì không có, hay hầu như không có. Sở Di Trú ở LA bảo rằng các quý vị xin bảo đảm người nhà với cơ quan nào? dựa trên dự luật nào của Hoa Kỳ? Không ngày nào không có vài chục Việt kiều đi xin giấy tờ để bảo đảm, để được trả lời : chưa được.

x
x x

Ban biên tập Ái Hữu Công Chánh số 12 mong mỏi rằng các bạn ở vùng Cali miền Bắc sẽ giúp phát hành số 13

Thân mến,

Ng Ph B. Hap

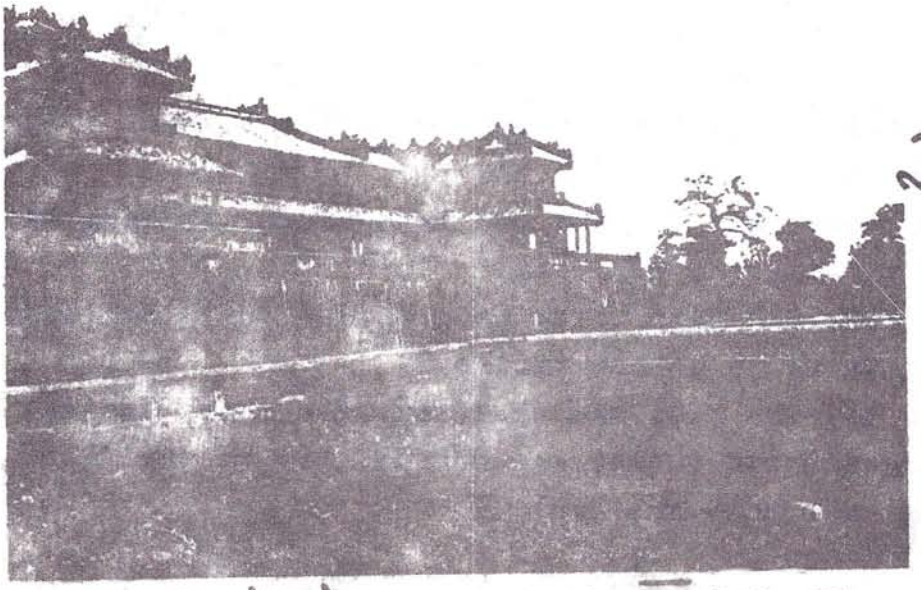

LỊCH SỬ : LÊ_KHẮC

NGƯỢC GIÒNG LỊCH SỬ

一江兩国難方說

四月三王兆不祥

" Nhất giang lưỡng quoc nan phương Thuyết
Tứ nguyệt tam vương Triều bất Tường."

được tạm dịch ra như sau:

" Một sông hai nước khôn đường nói
Bốn tháng ba vua Triều chẳng lành."

Hai câu trên đây được truyền tụng rộng-rãi trong dân-chúng nhất là ở miền Trung và ở Cố-đô Huế để nhắc nhở đến một thời kỳ đen tối, đến những "triều bất tường" xảy ra cách đây gần một thế kỷ, đó là thời kỳ phế lập ngôi vua ở trong triều đình Huế (tứ nguyệt tam vương) đưa đến việc thất thủ kinh đô ngày 23-5-1885 và đất nước bị Pháp đô hộ.

Giai đoạn lịch sử này, ông Trần-Trọng-Kim ghi chép như sau trong sách "Việt-Nam Sử-lược":

Bản triều nhà Nguyễn truyền ngôi đến hết đời vua Dục-Tông (tức là vua Tự-Đức 1847-1883) thì mất chủ quyền. Nước Nam tự đó thuộc về nước Pháp bảo-hộ, ngôi vua tuy vẫn còn, nhưng quyền chính-trị phải theo chính phủ bảo hộ xếp đặt. Ấy cũng vì thời thế biến đổi mà mình không biến đổi, cho nên mình mới thành ra suy đồi. Và lúc ấy

ngoài Bắc-Kỳ thì rối loạn, trong Triều thì quyền thần chuyên-chế cho nên sinh ra lắm việc khó-khăn.

Vua Dục-Tông không có con, nuôi ba người cháu làm con nuôi: trưởng là ông Dục-Đức, thứ là ông Chánh-Mông, ba là ông Dương-Thiện. Khi ngài sắp mất có để lại di chiếu lập ông Dục-Đức lên ngôi và cho ông Trần-Tiễn-Thành, Nguyễn-văn-Tường, Tôn-Thất-Thuyết làm phụ chính. Được ba ngày sau thì Tường và Thuyết đổi di chiếu, bỏ ông Dục-Đức mà lập em vua Dục-Tông là Lang-Quốc-Công lên làm vua. Triều thần ngỡ-ngác, không ai dám nói gì, chỉ quan ngự-sử Phan-Đình-Phùng can rằng: Tự quân chưa có tội gì mà làm sự phế lập như thế thì làm sao phải lẽ. Tường và Thuyết truyền đem bắt giam ông Phan-Đình-Phùng rồi cách chức đuổi về.

Lang-Quốc-Công lên ngôi đặt niên hiệu là Hiệp-Hòa. Còn ông Dục-Đức thì bị đem giam. Vua Hiệp-Hòa mới lên làm vua thì quân Pháp đem tàu đánh vào cửa Thuận-An, từ ngày 15 đến 18 tháng 7 năm 1883 thì chiếm Thuận-An. Triều đình thấy sự nguy cập liền sai quan ra xin hòa. Viên toàn quyền Harmand bắt quân ta phải bãi bãnh mọi nỗi rồi cùng ông De Champeaux lên Huế để nghị hòa và đi đến ký kết hòa ước Quý-mùi (1883) có điều khoản nói nước Nam chịu nhận nước Pháp bảo hộ... Từ tỉnh Khánh-Hòa ra đến đèo Ngang thì quyền cai trị thuộc Triều-đình... Vua Hiệp-Hòa cũng muốn nhờ chính sách bảo hộ để yên ngôi vua, nhưng các quan có nhiều người không chịu, và lại thấy Nguyễn-Văn-Tường và Tôn Thất-Thuyết chuyên chế thái quá, vua muốn dùng kế mà trừ bỏ đi bèn đổi Tường sang làm Binh-bộ Thượng-Thơ và Thuyết làm Lại-bộ Thượng-Thơ, để bớt quyền hành của Thuyết.

Hai người thấy vua có lòng nghi, sợ để lâu thành vạ, bèn vào tâu với bà Từ-Dụ thái hậu để lập ông Dương-Thiện là con nuôi thứ ba của vua Dực-Tông, lấy niên hiệu là Kiến-Phúc, rồi bắt vua Hiệp-Hòa cho uống thuốc độc chết. Vua Hiệp-Hòa làm vua được 4 tháng, sử gọi là Phế-đế. (Trong vòng 4 tháng mà đã có 3 vua: Dục-Đức, Hiệp-Hòa, Kiến-Phúc, trị vì)- Tường và Thuyết đã giết vua Hiệp-Hòa lại thấy quan phụ-chánh Trần-Tiễn-Thành không theo ý mình, cũng sai người giết nốt.

Vua Kiến-Phúc lên ngôi vừa được 6 tháng, ngày mồng 6 tháng tư năm 1884 thì phải bịnh mất (có chuyện nói là do Nguyễn Văn Tường bí mật cho uống thuốc chết).

Vua Kiến-Phúc mất, đáng lẽ ra con nuôi thứ hai của vua Dục Tông là ông Chánh Mông lên nối ngôi. Nhưng Tường và Thuyết không muốn lập người lớn tuổi, sợ mình mất quyền, bèn chọn người em của ông Chánh Mông là ông Ưng-Lịch mới 12 tuổi, lập lên làm vua, đặt niên hiệu là Hàm-Nghi.

Viên Khâm Sứ, trước đã tư giấy sang cho Triều-đình nói rằng Nam-triều có lập ai lên làm vua thì phải xin phép nước Pháp mới được. Tường và Thuyết cứ tự tiện lập vua không cho viên Khâm-sứ biết. Viên Khâm-sứ thấy vậy bèn đem 600 quan từ ngoài Bắc vào Huế bắt triều đình phải xin phép lập ông Ưng-Lịch lên làm vua. Thuyết và Tường làm tờ xin phép bằng chữ Nôm gửi sang, viên Khâm sứ không chịu, buộc phải làm bằng chữ Nho.

Đến ngày 27 tháng sáu viên Khâm-sứ đi cửa chính vào làm lễ phong vương cho vua Hàm-Nghi.

Trong lúc các quan cũ của ta còn chống đánh với quân Pháp khắp nơi thì Tường và Thuyết chuyên chế đủ mọi đường. Tháng 9 năm 1884, hai ông ấy đem ông Dục-Đức giam vào nhà tối, không cho ăn uống để cho chết đói, đổ tội là thông mưu với giặc. Hai ông lại mộ quân lính và lập đồn Tân-Sở ở gần Cam-Lộ thuộc tỉnh Quảng Trị, đem đồ bạc ngọc vàng bạc ra đây, phòng khi có việc gì thì đem quân ra đó để chống nhau với quân Pháp.

Tháng 4 năm Ất Dậu (1885) Thống-tướng De Courcy sang Bắc-kỳ. Bấy giờ sự hoà-ước với Tàu đã xong, De Courcy vào Huế để buộc triều đình ta phải chịu quyền bảo-hộ. Khi đến Huế ông ta cho đòi hai quan phụ-chánh sang dinh Khâm-sứ (ở hữu ngạn sông Hương) để định việc yết kiến vua Hàm-Nghi. Hai ông Tường và Thuyết lúc bấy giờ còn đang lừng lẫy quyền thế mà thấy Thống-tướng làm sự đường đột như vậy nên tức giận lắm. Tường sang ra mắt quan Thống-tướng, còn Thuyết thì cáo bệnh không sang. De Courcy bảo bịnh cũng phải khiêng qua.

Thuyết và Tường thấyquân Pháp ra oai như thế, phần thì tức giận, phần thì lo sợ, lại nhân lúc bấy giờ mới có điểm động đất, mới nghĩ bụng rằng đấy là điềm trời xui khiến, bèn quyết ý sửa soạn để đánh nhau.

De Courcy định hôm vào yết-kiến vua Hàm-Nghi thì phải mở cửa chính không những là để quân nước Pháp đi mà thôi mà lại phải để cả quân lính đi vào cửa ấy.

Triều đình thấy trái với quốc lễ, xin để thống-tướngđi cửa chính như sứ Tàu ngày trước, còn quan binh thì đi cửa hai bên. De Courcy nhất định không chịu.

Trưa hôm 22 tháng 5-1885 các quan ở Cỏ mật sang dinh Khâm Sứ xin vào bàn định cho xong việc đi cửa chính, cửa bên, nhưng De Courcy không tiếp. Bà Từ- thái-Hậu sai quan đem đồ lễ vật sang tặng Thống-Tướng cũng khước đi không nhận.

Các quan thấy vậy đều ngỡ ngàng, không hiểu ra ý tứ gì mà khinh mạn triều đình như thế. Tôn-Thất-Thuyết càng tức giận, thôi thì sống chết cũng liều một trận, hoa may trời có giúp kẻ yêu hèn gì chăng? Vậy định đến nửa đêm khởi sự phát súng bắn sang dinh khâm sứ và đánh vào đồn quân Pháp ở Mang cá.

Chiều hôm ấy, thống tướng De Courcy làm tiệc đãi các quan Pháp, tiệc vừa tan thì súng ở trong thành nổ ra rồi, nhưng nhà xung quanh tòa Kham-Sứ cháy.Quân Pháp thấy bắt thình lình nửa đêm quân ta đánh phá như vậy, chưa biết ra làm sao, chỉ yên lặng mà chống giữ. Đến sáng ngày 23 mới tiến đánh thì quân ta thua chạy. Nguyễn-Văn-Tường cho người vào điện tâu xin rước vua và các bà Thái-hậu tạm lánh lên Khiêm-Lăng. Khi xa-giá ra đến cửa Hữu thì gặp Nguyễn-văn-Tường đội đồ đi hộ-giá, nhưng lính truyền cho Tường ở lại để thu xếp mọi việc. Tôn-Thất-Thuyết đem quân đến truyền rước xa giá quay trở về Trường Thi gần làng La-chữ.

Lúc bấy giờ vương-tôn công-tử, người đi ngựa kẻ đi chân, dân gian thìtrẻ công già, dắn bà dắt trẻ con, ai nấy chạy hốt-hoảng tìm đường tránh cha khỏi binh đao, một số đạp lên nhau mà chết. Xa giá đến Trường Thi nghỉ một lát thì Thuyết lại giục lên đường, báo là quân Pháp đang đuổi theo, tối 23 xa giá nghỉ tại một người bà họ, sáng 24 ra đi đến

thành Quảng-Trị.

Trận đánh nhau tại Huế quân Pháp chết 16 người, 81 người bị thương. Sách Tây chép rằng quân và dân ta chết đến vài nghìn người, còn bao nhiêu khí giới, lương thực và hơn một triệu tiền của đều mất cả. (Ước lượng số quân ta tại Huế lúc ấy là khoảng 10,000 người)

Nguyễn-văn-Tường ở lại, nhờ ông Giám-mục Caspard đưa ra thú với De Courcy. Thống tướng hẹn cho Tường trong hai tháng phải làm thế nào cho yên mọi việc. Tường viết sớ ra Quảng-Trị xin rước xa giá trở về nhưng Thuyết đem giấu đem sớ đi không cho vua biết. Ngày 27, Thuyết nghe tin Pháp sắp đến bèn rước vua lên Tân-sở. Khi sắp đi vua Hàm Nghi vào lạy ba bà thái hậu, cảnh biệt ly, nỗi sầu thảm kể sao cho xiết. Đến ngày 28 thì tam cung tiếp được sớ của Tường xin rước xa giá về Huế, nói mọi việc đã thu xếp xong rồi. Bà Từ Dụ cho đi rước vua để cùng về Huế, nhưng tìm không biết vua ở đâu chỉ tiếp được thư của Thuyết nói là Tường phản trắc đừng có nghe lời. Các bà Thái-hậu trở về khiêm cung ngày mồng 4 tháng 6.

Tôn-thất-Thuyết ở Quảng-Bình làm hịch cần vương truyền đi các nơi bởi vậy dân chúng khắp mọi mới từ Bình-Thuận ra cho đến Thanh-Hóa chỗ nào sĩ dân cũng nổi lên, đổ cho dân bên đạo nổi loạn rồi đến đốt phá những làng có đạo.

Đến tháng 7, hết hạn hai tháng De Courcy hẹn cho Tường phải thu xếp yên mọi việc, nhưng Tường không làm được bèn đem ra trị tội, đầy ra Côn đảo cùng với ông Tôn-thất-Đính là thân phụ ông Tôn-thất-Thuyết.

De Courcy đầy Tường đi rồi vào yết kiến bà Từ-Dụ xin lập ông Chánh Mông lên làm vua. Ngày mồng 6 tháng 8-1885, ông Chánh-Mông phải thân hành qua bên tòa Khâm-sứ làm lễ thụ phong rồi làm lễ tấn tôn, đặt niên hiệu là Đồng-Khánh.

Còn Tôn-Thất-Thuyết, sau khi giao cho con trai là Tôn-thất-Thiệp và ông Nguyễn-phạm-Tuân ra phò vua ở mạn Tuyên Hóa, Thuyết bỏ trạm sang Tàu nói, là để cầu viện, nhưng rồi chết già ở Quảng Đông.

Quân Pháp không tìm bắt được vua Hàm-Nghi- Vua Đồng-Khánh ngự giá ra Quảng-Bình để chiêu dụ cũng không được, tuy lúc ấy thì quân Cần Vương quấy phá khắp nơi. Sau nhờ tên Tình và tên Ngọc, hai cận vệ của vua, ra đầu thú và lính vây bắt được vua Hàm-Nghi về nộp cho Pháp

ngày 26 tháng 9-1888. Từ khi bị bắt ngài không nói năng gì nữa và bị đày qua Algérie, lúc bấy giờ vua Hàm-Nghi 18 tuổi.

*
* *

"Nhất giang lưỡng quốc nan phương Thuyết
Tứ nguyệt tam vương triều bất Tường"

Ngày xưa trên một con sông Hương Giang chỉ có hai nước thù nghịch đối diện nhau, một bên là tòa Khâm sứ Pháp trên hữu ngạn, một bên là triều đình Huế, trên tả ngạn, mà cũng đã khôn đường thương thuyết rồi. Ngày nay (1975) cuộc chiến Việt Nam không chỉ liên hệ đến "lưỡng quốc" mà đến "tam, tứ...quốc" thì lại càng "nan phương thuyết". Ngày xưa trong vòng "tứ nguyệt" ngôi vua thay đổi 3 lần, đã cho là triều không lành rồi. Ngày nay chỉ chưa đầy "bán nguyệt" thì đã thay đổi ba vị nguyên thủ kể từ ông Thiệu từ chức (21/4) rồi ông Hương trao quyền cho ông Minh (28/4) và đến khi ông Minh bó gối đầu hàng (30/4). Như vậy triều lại càng bất tường cho đất nước Việt NAm!

Những nhân vật chuyên chính như Tôn-Thất-Thuyết và Nguyễn-Văn Tường mà tác giả đã khéo ghép tên vào cuối hai câu thơ trên, thời nay, những nhân vật độc tài, độc đoán như vậy cũng không hiếm gì và lịch sử sẽ phê phán họ.

Phải chăng lịch sử là sự tái diễn những tấn tuồng gần giống nhau qua những diễn viên và thời đại khác nhau đó mà thôi.

Tháng 4-1979.

Ở ĐÔNG PHƯƠNG: TRONG GIA ĐÌNH, NGƯỜI CHỒNG QUYẾT ĐỊNH NHỮNG CÔNG VIỆC QUAN TRỌNG, NGƯỜI VỢ QUYẾT ĐỊNH NHỮNG CÔNG VIỆC KHÔNG QUAN TRỌNG, NHỮNG NGƯỜI CHỒNG LUÔN LUÔN CẢM THẤY CHẲNG CÓ VIỆC GÌ LÀ QUAN TRỌNG CẢ.

Ở TÂY PHƯƠNG: TRONG GIA ĐÌNH, NGƯỜI VỢ QUYẾT ĐỊNH NHỮNG VIỆC KHÔNG QUAN TRỌNG NHƯ MUA NHÀ, MUA XE, XÂY HỒ TẮM V.V., NGƯỜI CHỒNG SẼ QUYẾT ĐỊNH NHỮNG VẤN ĐỀ QUAN TRỌNG NHƯ KÝ HIỆP ƯỚC BALÊ 1972, VIỆC HÒA GIẢI CÁC CUỘC TRANH CHẤP QUỐC TẾ V.V.

KIM

THƠ

30 THÁNG TƯ VỀ

NHỚ MẸ ..

Bốn năm qua, xuân đi, xuân lại đến,
Thân lưu-vong, tủi-hận ngập lòng con.
Lối đời tàn bên loài ngợm mắt xanh
Lũ lắm bạc, không tình, quân phản-trắc.

Con nhớ Mẹ, Mẹ ơi, con nhớ lắm,
Mẹ của con bên ven biển Thái Bình
Mẹ của Nam Quan biên-ải oai-linh
Mẹ của Hạ Long trùng-dương hùng-vĩ.
Mẹ của Nhị, Thái đôi giòng hồng thủy
Của Hương giang, Ngự đỉnh trầm-tư
Của Trường sơn Nam Bắc bao-la
Của Đồng Nai, Cửu Long bảy khúc.
Của Cà-Mâu mênh-mông cùng Đồng Tháp
Thảm lúa vàng, vú sữa của muôn con.

Con nhớ Mẹ
Mẹ của Hùng Vương ngàn năm lập quốc
Mẹ của Ngô, Đinh, Lê, Lý, Trần, Lê.
Của Nguyễn suy, dù Nam-tiến mở cơ-đồ
Tội đứa Mẹ bước lên đã thống-khổ.

Mẹ đã vui !
Vui với con, liệt-nữ Hát Giang
Với Chi-Lăng, Tây-Kiết, Bạch-Đằng
Với Đống-Đa, Hoa-hồng Nhật-Tảo.

Mẹ đã khổ ?
Mẹ khổ vì loài gian Ích-Tắc
Loài Chiêu vương cõng rắn, rước voi
Loài Khải, Thân, liếm gót giặc Lang sa
Loài Ái-quốc, thân tâm hồng máu Mẹ.

Mẹ hỡi ?!!
Con đau khổ, Mẹ trào uất-hận
Mẹ, con, nguyền cải-biến tang-thương.
Nguyện ngày mai, vật-đổi, huy-hoàng
Con về Mẹ, Mẹ VIỆT NAM Bất-diệt.

T.C.K.

Ý-KIẾN ĐỀ-NGHỊ

&&& Anh LÊ KHẮC THÍ, Tôi có nhận được một sổ thư anh em, sau khi đọc Lá Thơ Xuân Kỷ Mùi (số 11) , anh em phát biểu những cảm tưởng rất khích lệ và vui mừng khi thấy Lá Thư Công Chánh càng ngày càng tốt đẹp về hình thức cũng như phong phú về nội dung. Anh em cũng thông cảm những khó khăn của ban phụ trách gặp phải và sự chậm trễ trong việc phát hành lá thư vừa qua.

Một số anh em có một vài nhận xét rất xác đáng và đề nghị rất xây dựng như sau :

**Về việc loan tin trong Lá Thư : nên dè dặt đối với những tin có liên quan đến anh em còn ở bên nhà. Xuất xứ những nguồn tin có khi cũng không cần ghi vào Lá Thư, miễn là ban phụ trách biết rõ người cho tin và nguồn tin đáng tin cậy, không gây khó khăn, phiền toái cho ai. Ban phụ trách cố gắng để đừng đi xa ra ngoài mục đích và tôn chỉ của Lá Thư như đã nêu trong những số trước (số 5, 10), có tính cách một nội san của Anh em đồng nghiệp Công chánh. Muốn giữ được Lá Thư trong tinh thần này, ban phụ trách đừng nên e ngại và nghĩ rằng tất cả bài và tin tức anh em gửi về đều phải đăng hết vào lá thư; trái lại, ban phụ trách cần xem những bài và tin không tiện đăng thì viết thư riêng cho anh bạn tác giả để thông cảm, tưởng như vậy anh em cũng không buồn gì, mà lá thư sẽ được mọi người hoan hỉ, ủng hộ.

**Về việc đóng góp tài chánh cho lá thư, anh em có ý kiến là ghi rõ chi phiếu gửi về cho ai--để khỏi ngần ngại khi định gửi ủng hộ lá thư. Về điểm này xin đề nghị là gửi cho anh Lân hay anh Ái Văn trong ban phụ trách (địa chỉ có ghi trong danh sách rồi). Đối với một số anh em chưa khi nào ủng hộ tài chánh, anh em đề nghị là viết thư riêng kèm phiếu ủng hộ để anh em gửi chi phiếu đóng góp cho lá thư. Nhìn qua phần tài chánh chắc anh em cũng thấy đang thiếu hụt. Bài vở kỳ này cũng tạm đầy đủ duy chỉ phần tài chánh không đủ để trả cho nhà in và bưu phí. Xin anh em vui lòng lì xì cho lá thư ít nhiều.

**Thấy anh em miền Nam Cali. nay được tăng cường những kiện tướng như anh Ái Vân, anh Tươi... và một bạn đàn anh là anh Đinh Gia Bái, có khả năng nhiều và hoàn cảnh tốt để phụ trách lá thư, nên hy vọng lá thư sẽ được lưu lại đây một thời gian nữa rồi sẽ trở lên miền Bắc Cali. để nhờ anh em trên ấy tiếp tục phụ trách.

**Một bạn nguyên ở Bộ Giao thông cũ đề nghị: Bây giờ không còn là một lá thư luân lưu như những số đầu mà đã biến thành một tập san thì nên gọi là Tập san--và đã không giới hạn sự tham gia riêng cho anh em Ái hữu Công Chánh cũ, thì xin đề là Tập San Giao Thông Công Chánh, để cho các anh em khác mạnh dạn hoạt động cho tập san. Anh bạn này cũng đề nghị bỏ chữ Ái hữu. Đề nghị trên đây của anh bạn bộ Giao thông cũ, xin các bạn cho biết ý kiến để ban phụ trách nhận hành cho những lá thư tới.

Sau hết bạn này cũng nêu nghi vấn về tác giả bài thơ "Gửi chồng con" mà anh Bửu Hiệp chú thích rõ ràng là của bà Nguyễn thị Định, mẹ vua Duy Tân. Xin anh Bửu Hiệp trả lời giùm. Ngày xưa tôi cũng có nghe nói là bài thơ này do một ông quan trong triều (không rõ tên) làm, nhưng đề tên tác giả là bà Nguyễn thị Định cho hợp với lời than thở trong bài thơ. Nhân đây tôi cũng xin hoan nghênh anh Hiệp đã sưu tầm được những tài liệu văn thơ có tính cách lịch sử và nói lên tinh thần dân tộc.

**Bác Nguyễn Xuân Đản nói là anh em đã có công xây dựng lên lá thư Công Chánh, nhờ đó mà hơn 200 anh em được biết tin nhau, thật là quý lắm, không có ngành nào có khả năng làm được như vậy. Nếu không duy trì được thì uổng quá. Sau này nên có một trụ sở thường xuyên để anh em liên lạc hoặc gửi tiền ủng hộ cho tiện. Trong thư bác Đản có cho hay là "có nhận thỏ bác Vĩnh, nay làm Giám đốc hành chánh cho hãng để qua làm việc bên Algerie (2 năm) "Bác ấy thật tốt số, từ ngày ra trường đến nay lúc nào cũng được may mắn. Anh em mấy người được như bác". Tôi thì nghĩ rằng ông Vĩnh có số xuất ngoại. Ngay còn bên nhà ông Vĩnh đã xuất ngoại trên 50 lần để tham dự các hội nghị quốc tế, đại diện cho Việt Nam. Nay di cư qua xứ người, cũng được gửi ra công tác ngoại quốc nữa.

Về đề nghị của Bác Đản, nên có một trụ sở thường xuyên, rất hay, tuy nhiên cũng chỉ có thể dùng địa chỉ của anh em phụ trách để liên lạc mà thôi vì lá thư sẽ "đổi vùng" không ở một nơi nào nhất định. Xin cám ơn Bác Đản có nhã ý sẽ hướng dẫn chúng tôi khi qua thăm Canada ("dù rằng đã trọng tuổi," Bác Đản viết).

TIẾN TỚI VIỆC CHÍNH THỨC THÀNH LẬP HỘI AI HỮU

LÊ THANH TRANG

Kính thưa Quý Anh Em,

Thấm thoát mà anh em mình bỏ nhà của chạy giặc Cộng Sản đã bốn năm rồi! Thật là quá mau! Và là thơ Ái Hữu đã đến số 12, và ngày càng thắc chắc thêm tình ái hữu của anh em chúng mình rải rác trên khắp thế giới.

Tôi thiết nghĩ nay đã đến lúc anh em mình tiến thêm bước nữa để đi đến việc chính thức thành lập Hội Ái Hữu. Tôi xin mạn phép trình bày những lý do sau đây :

1. Anh em mình cần một nguồn tài chính liên tục để nuôi dưỡng là thư Ái Hữu. Nguồn tài chính này là một phần của niên liễm anh em hội viên sẽ đóng. Tôi xin đề nghị niên liễm là $5.00. Anh em nào có khả năng ủng hộ nhiều hơn thì càng tốt. Riêng tôi, tôi xin bắt đầu ủng hộ cho là thư (trong khi chờ đợi ý kiến anh em v/v lập Hội) mỗi tháng $5.00, kể từ tháng tư/1979. Làm như vậy để anh em phụ trách là thư khỏi lo ngại thiếu tiền giấy mực và tiền tem.

2. Anh em chuyến viên chạy trốn Cộng Sản ngày càng đông, nếu Hội có sẵn một số tiền thì việc giúp đỡ anh em trong thời gian trong trại tỵ nạn sẽ mau lẹ và có ý nghĩa hơn. Hơn nữa, Hội Ái Hữu sẽ là "Non-Profit Organization", thì có thể xin co-sponsor cho anh em cùng với một Cơ Quan Từ Thiện Công Giáo hoặc Tin lành v.v....Từ trước đến nay, khi được tin anh em nào chạy đến trại tỵ nạn thì mới bắt đầu kêu gọi anh em đóng góp giúp đỡ. Việc này kéo dài thời gian quá lâu và lại không giúp anh em đồng đều. Có anh em nếu được bạn bè quen biết nhiều thì được giúp đỡ nhiều, còn anh em ít được anh em biết thì không được giúp gì cả, về vật chất lẫn tinh thần.

3. Việc lập Hội "Non-Profit" sẽ giúp anh em trừ được số tiền đóng góp cho Hội, sau khi Hội xin được Tax Exempt. Hơn nữa, việc trừ thuế càng quan trọng hơn nếu sau này anh em tổ chức họp mặt hàng năm.

4. Theo tôi được biết, hiện nay chính phủ đang có ngân khoản trợ cấp cho các Hội "Non-Profit" để điều hành những chương trình giúp đỡ cho immigrant nói chung. Khi Hội được thành lập và hoạt động hữu hiệu thì việc xin trợ cấp để điều hành Hội không có gì khó khăn. Những người Bạn Cuba tỵ nạn sang đây đang có rất nhiều cơ quan "Non-Profit" do họ thành lập và điều hành với trợ cấp của chính phủ để giúp cho dân họ.

Chẳng nhưng Hội "non-Profit" có thể xin trò cấp của chánh phủ mà thôi, Hội còn có thể xin trò cấp của các Foundation hay nhưng cơ quan khác như United Way chẳng hạn.

5. Tôi xin đề nghị lấy tên Hội là :

" VIET-WORLD ARCHITECTS & ENGINEERS FRATERNITY"

Hiện tôi đang liên lạc với một luật sư ở New Orleans về thể thức lập Hội "non-profit" và sẽ thông báo anh em bản "charter" trong lá thư kỳ tới. Theo lời vị Luật Sư nầy, theo luật lệ của Louisiana, President, Vice-President, Secretary, Treasurer và Board of Directors của Hội không cần thiết phải là người ở Louisiana, miễn sao Hội có một Agent tại đây là được rồi. Vì vậy anh em có thể cử anh em trong Ban Chấp Hành ở đâu cũng được và tôi sẽ là Agent của Hội tại đây, và chịu trách nhiệm với Tiểu Bang.

Trên đây là những ý kiến của tôi. Việc anh em mình ở quá xa nhau không cho phép tổ chức đại hội để bầu bán được. Tuy nhiên để có một hình thức hoạt động hợp pháp, nhất là việc hoạt động của Hội chỉ có mục đích ái hữu và tưởng trò, thì việc cử ngay một Ban chấp hành để cho Hội hoạt động cũng không có điều gì để anh em thắc mắc. Sau nầy có dịp tổ chức đại hội thì việc bầu cử theothủ tục thường sẽ được tổ chức.

Kính xin anh em cho ý kiến thẳng về tôi, tôi sẽ đúc kết và trình anh em trong lá thư AHCC tới. Đồng thời cũng xin anh em dọ hỏi luật lệ nơi tiểu bang anh em ở coi việc lập Hội "non-profit" ra sao.

LE THANH TRANG
4958 Savoie Court
New Orleans, Louisiana 70129
Phone: (504) 254-2474
(xin gọi week-end vì ngày thường đến 10 giờ đêm mới có ở nhà)

Có nên thành lập hội Ái Hữu Công Chánh

Chúng ta qua đây cũng trên 3 năm, ăn gần 1 cái tết xa quê-hương và mai một đây, dầu muốn dầu không cũng sẽ trở thành công dân Mẽo mũi tẹt, (không biết có lao động tốt không đây?), vậy chúng ta nên tiến thêm 1 bước nữa trong vấn đề liên lạc. Tôi muốn nói, chúng ta nên lập hội Ái-Hữu Công-Chánh có danh nghĩa pháp nhân, bất vụ lợi và được sở thuế Mỹ công nhận miễn thuế lợi tức. Lúc đó anh em sẽ đóng niên liễm đều đều để AHCC rộng đường thi hành công tác liên kết; hằng năm AHCC có thể tổ chức 1 loại convention để anh em có dịp gặp nhau mà chi phí (niên liễm + đi lại+ đóng góp) được miễn thuế lợi tức . Số tiền anh em đóng góp chung nhau giúp các anh còn kẹt ở Mã Lai, Hồng Kông... cũng hy vọng được miễn thuế lợi tức. Những điều lợi nói trên cũng gọi là đáng kể chứ hén! Tui không có mộng ước làm hội trưởng, mà chỉ muốn anh em danh chánh ngôn thuận cho mạnh mẽ, tờ báo AHCC (lá thỏ?) cũng khỏi bị bắt buộc đi du lịch khắp xứ Mỹ tuỳ theo người vô ngực nhận lanh công việc viết bài, in bài, phát hành v.v. , các anh nghĩ sao?

Đ.S.Khiêm

-CHUYỆN CON NHÀ GIA GIÁO-

Hôm nay là ngày sinh nhật thứ 18 của em. Mẹ em đồng ý để cho em đi nhảy "đầm" với bạn bè mà không có mạ đi theo.

Trước khi ra đi , mạ kêu vào phòng dặn dò : " Con ạ , con đã lớn rồi vậy liệu mà giữ lấy thân nhé ! Gia đình ta tử thuở còn ở tại quê nhà đều không có một điều gì tai tiếng cả , qua đây , mạ mong con ráng giữ gìn hầu giữ được tiếng tốt nghe con! Con trai tụi nó hay lợi dụng lắm , nếu nó đưa con vào phòng và leo lên trên người con thì tất cả gia đình mình sẽ bị mất danh giá con ạ ! Thôi , con đủ 18 tuổi rồi , mạ nói ít , con cũng đã hiểu. Mạ mong con được vui thật nhiều trong ngày sinh nhật !

Em đi chơi với bạn mãi cho đến 3 giờ khuya mới về . Mạ còn trằn trọc trong phòng chưa ngủ , nghe tiếng chân con gái"rượu" đi về bèn hỏi vọng ra : " Sao con , mạ có thể yên tâm chứ ? "

" Ô , mạ đừng có lo. Chính con đã làm mất danh giá gia đình của anh rồi ! "

GIAO CẢM THƯ ĐI TIN LẠI

ANH ĐÀO HỮU DINH

Mới được anh Súy chuyển cho xem các tập Công Chánh số 9,10,11. Gần 2 năm nay tôi chẳng được tờ Công Chánh nào, chắc anh em gởi đến cho mình ở địa chỉ cũ.

Đọc tờ báo Công Chánh, thấy gần gũi các anh em Công Chánh nhiều hơn. Cũng ước mong có một sự dổi đổi khác để chúng ta có dịp mang mở kiến thức học hoi tại xứ người về phục vụ quê hương xứ sở. Quê hương chúng ta tuy nghèo nàn, nhưng tình quê hương thấm thiết sẽ không bao giờ phai trong tâm quản.

Về việc liên lạc giữa ban Phụ Trách với các anh em khác, tôi đề nghị Lân nhắc nhở anh em có dổi địa chỉ thì thông báo cho Ban Phụ Trách với điều kiện là dùng một địa chỉ Ban Phụ Trách mà thôi, chứ không nên dùng lúc địa chỉ này lúc địa chỉ khác, vậy đề nghị giữ luôn địa chỉ của Lân, dù sau này Lân có bận việc nhờ nhóm khác phụ trách. Vấn đề gửi báo đi nước ngoài thì nên bỏ vào bao thư, hoặc cuốn tròn lại trước khi gửi, vì tôi được anh Trương Như Bích ở Pháp cho biết có nhận được báo Xuân số 11, nhưng anh ấy chỉ nhận được tờ bìa thôi, các trang trong chắc đã thất lạc ở dọc đường. Anh ấy có nhờ nhắn anh em phụ trách nếu còn tờ báo Xuân thì cho anh ấy xin, anh ấy rất thích đọc để theo dõi tin tức anh em. Sở dĩ tôi nêu lên vấn đề này là tờ báo anh em viết rất tốn nhiều công của, nếu không đến được tay anh emcũng uổng phải không Lân. Kèm 10 dollars tiền bồi bổ dinh dưỡng tờ báo. Lúc trước mình không đóng vì không biết.

***Hy vọng sẽ sớm nhận được bài vở đóng góp của anh. Sẽ gửi Lá Thỏ trong phong bì cho các anh em ở ngoại quốc để tránh sự mất ruột như ở Pháp và Canada. Ban phụ trách chỉ mong anh em gửi cho biết các địa chỉ bạn bè đã thay đổi để hầu cập nhật hóa, để lá thơ luôn đến tay anh em, tuy nhiên sự kêu gọi anh em thông báo xác nhận địa chỉ của mình và của các anh em bạn bè mình biết đã dời địa chỉ trong lá thơ số 11 lại không được anh em đáp ứng! Số anh em xác nhận địa chỉ chỉ khoảng 20% mà thôi! Cám ơn anh đã "bồi bổ dinh dưỡng" tờ báo, mong anh "nhỏ" đều đều.

ANH NGUYỄN PHÙNG

Từ lâu tôi muốn viết thư cho các anh trong gia đình AHCC nhưng vì công việc học hành và sanh nhai quá bận rộn nên mãi đến hôm nay mới viết thư cho các anh được.

Là người thuộc thế hệ đàn em của các anh, tôi thành thật ngưỡng mộ việc làm của các anh trong nổ lực nối lại vòng tay của các người trong gia đình cộng chánh ở vùng đất xa lạ này.

Tôi xin góp phần nhỏ nhỏ $10 gọi là ủng hộ lá thư AHCC.

**** Cám ơn anh đã nuôi dưỡng lá thư, rất mong nhận được tin tức của anh để cùng mừng.

ANH ĐỒNG SĨ NGA

Nay tôi xin gửi Money Order $20.00 để ủng hộ LTCC toàn [redacted] 1979.

**** Xin cám ơn anh đã góp phần nuôi dưỡng lá thư. Rất mong anh viết cho một vài bài để cho lá thư số tới được thêm phong phú.

ANH VÕ QUỐC THÔNG

Có một điều tôi hỏi lạ, là có rất nhiều anh em mới thoát được chế độ CS để qua đây, mà chưa ai viết bài để cho các anh em khác được biết tình hình ở bên nhà ra sao, cuộc sống như thế nào, điều kiện làm việc như thế nào. Kèm theo đây xin gửi anh chi phiếu của tôi đóng góp cho báo.

**** Cám ơn anh đã cho biết tin tức của một số anh em vừa đậu PE và EIT; đã đăng bài anh viết số này. Anh hứa sẽ viết thêm bài về mua nhà, rất mong anh đóng góp dài dài. Kỳ này đã có bài về Kiều lộ sau 30/4 của anh TVT, chắc cũng phần ánh được phần nào tình hình ở nhà.

ANH NGUYỄN KHẮC CẦN

Không hiểu sao Lá Thư Công Chánh Xuân số 11 đến tôi chỉ còn tờ bìa. Có thể vì đổi địa chỉ nên chuyển tới lui mất hết khúc ruột. Vậy nhờ anh gửi cho quyển khác theo địa chỉ mới. Nhân tiện đây, tôi cũng xin gửi theo $5.00 U.S để góp.

**** Đã gởi lại cho anh Lá Thư số 11, hy vọng lần này không bị mất "ruột". Anh dạo này còn "coong xuyên phinh phẹt" không? Anh có tin tức gì về anh bạn Công Chánh cùng học khóa 1959-1962 không và cùng làm rể một nhà Tôn Thất của anh không? Không hiểu H.N.N. đã được "tai qua nạn khỏi" chưa? Anh nhớ cho biết nhé. Mới nhận thư của N.V.M. nhắc anh Cần râu đây. Và hỏi dạo này bộ ria của anh có còn nhúc nhích mỗi khi mơ phải con phát xồi không?

ANH NGUYỄN HỮU KIỆU

Chúng tôi rất vui mừng khi nhận được lá thư A.H.. Cứ mỗi lần được 1 số, chúng tôi cứ mong đón nhận số kế tiếp ngay vì thấy thời gian chờ số kế tiếp quá lâu, hơn nữa mỗi kỳ có một số với lại số trang cũng ít thành chúng tôi cảm thấy thiếu. Do đó mong ban biên tập lưu-ý nới rộng và gia tăng sản xuất bài cọng tác thêm nữa để anh em có dịp nghĩ đến nhau qua L.T.A.H. Đính kèm C.P.$5.00.

**** Ban phụ trách rất muốn tăng số trang, nhưng ngặt nỗi điều là không có bài của anh em đóng góp. Vậy nếu anh gởi cho bài vở và cổ động các anh em khác viết bài thì chắc chắn Lá Thư sẽ phong phú hơn nhiều.

ANH ĐỖ VĂN SẾN

Tôi rất vui mừng khi nghĩ đến anh em Công Chánh chúng ta có tinh thần đoàn kết rất cao, cũng như tôi rất thán phục một số anh em, mặc dù đã cao niên nhưng vẫn có tinh thần cầu tiến để lấy được M.S., P.E. của Mỹ, như anh Banh, anh Châu chẳng hạn. Điều đó càng làm cho tôi phấn khởi hơn trong việc học lại để lấy bằng ở Hoa Kỳ. Tôi đang có ý định viết lại hồi ký những ngày mất Phước long tháng 1 năm 1975, và những ngày ở tù trong Trung ương cục R cũng như những ngày ở Chí Hòa cho đến ngày trốn V.N. bằng thuyền , để cho một số anh em

đi trước biết thế nào là Cọng Sản. Và đồng thời để cho anh em thấy rõ bộ mặt giả ân giả nghĩa của chúng. Nhưng hiện nay tôi đang học lại để chuẩn bị Fall Semester trở lại trường nên bận quá. Có lẽ lúa nào đó tôi sẽ viết và gửi cho anh đăng vào lá thư.

Sau đây tôi xin đóng góp $5 vào lá thư để nuôi dưỡng nó. 1 món ăn tinh thần rất khó kiếm ở xứ Cờ Hoa này.

**** Rất mong nhận được các bài vở của anh, anh nhớ viết nhé. Chúc anh sớm thành đạt.

ANH NGÔ TRONG CÁC

... Tiện đây tôi xin gửi ngân phiếu $10 gọi là đóng góp cùng anh em. Mong có dịp qua Cali gặp anh.

**** Lâu nay anh có tin gì của anh N.T.A. không? Nhớ cho anh em biết nhé! Chị đã mạnh hay vẫn còn lai rai đi bác sĩ, rất mong nhận được tin vui của anh.

ANH TRƯƠNG MINH VIỄN

Tôi rất mừng khi nhận được L.T.A.H.C.C. Xuân Kỷ-Mùi, nhờ đó được dịp biết quý anh và các bạn trong gia đình Công Chánh. Xin gửi đến anh chị phiếu 10$ để ủng hộ Lá Thư.

**** Cám ơn anh đã nuôi dưỡng lá Thư. Ban phụ trách mong rằng số 12 này có 1 vài bài bổ ích cho anh trong việc soạn thi E.I.T. Anh nhớ cho Lá Thư biết tin thi đậu nhé! (Khi nhận được địa chỉ của anh do anh T.M.C. cho, B.P.T. đã gởi theo địa chỉ ở Market Street, nay lại gởi thêm số 11 cho anh ở địa chỉ mới.)

ANH ĐỒNG SĨ KHIÊM

Quên lửng là báo cần $ mới ra được. Gởi đây 20$ để đóng góp.

**** Xin cám ơn anh đã đóng góp cả bài vở lẫn tài chánh cho L.T. Kỳ này có bài của anh L.T.T. cũng bàn về việc thành lập A.H.C.C., hy vọng năm nay sẽ thành lập được hội của chúng ta.

ANH PHẠM TẤN YÊN

Rất cám ơn về việc gửi rất đều đặn L.T.A.H.C.C.. Xin gửi đến quý anh một ít tiền tem. Kính chúc anh, mọi người thành công lớn

**** Thấy anh viết cho lá thơ trên giấy có entête là Cao Nguyên Oriental Foods, không hiểu anh đổi nghề hay là thêm nghề tay trái, vậy anh nhớ tin cho biết nhé. Chúc anh gặt hái được nhiều thành công.

ANH PHẠM VIỆT ÁI

Chúng tôi xin cám ơn Lá Thư đã giới thiệu bổn tiệm với các ái hữu gần xa. Vì thời giờ eo hẹp và công việc bề bộn quanh năm nên xin các anh thông qua cho tôi về việc bài vở cho Lá Thơ. Tiện đây, tôi xin gởi 50 dollars để ủng hộ Lá Thư Công Chánh cho mỗi ngày một cải tiến.

**** Trước hết xin cám ơn anh chị đã góp phần tài chánh cho Lá Thơ. Kỳ tổ chức buổi họp mặt Tết vừa qua không được gặp anh chị, vậy anh chị phải "make-up" nhé! Nghe anh nói sắp mở 1 Supermarket để nở mày nở mặt hơn, chúc anh chị được thành công và nhớ khi gặp các Ái Hữu Công Chánh thì tặng thêm 1 tí mắm Thái để cho "đậm đà" bữa cơm.

ANH NGUYỄN QUÝ HẠO

Tôi đã học xong, ra trường và đi làm tại Houston, Texas. Làm Sanitary Engineer cho City Hall, việc cung nhàn chỉ tội ít lương. Xin anh và các bạn thứ lỗi vì tôi bị lạc mất địa chỉ của báo C.C.. Nếu tiện, xin anh gởi cho tôi các Đặc San Ái Hữu C.C. để có dịp liên lạc với anh em.

**** Đã gởi số 11 theo địa chỉ anh cho, hy vọng đã đến được tay anh; nghe anh đã đậu E.I.T. khóa 11-78 vừa qua. Xin chúc mừng anh.

ANH BÙI QUANG HẠNH

Đính kèm chi phiếu 10 dollars ủng hộ L.T.A.H.C.C.

**** Xin cám ơn anh đã bồi bổ cho Lá Thư, và mong sẽ nhận được đóng góp về bài vở của anh trong số tới.

ANH HỒ NHỰT TÂN

Rất hân hạnh được biết qua sự giới thiệu của anh bạn tôi. Tôi cũng là một cựu sinh viên Trường Cao Đẳng Công Chánh Phú Thọ (Ancien Regime 57). Tôi rất mong được biết tin về Hội Ái Hữu Công Chánh tại Hoa Kỳ. Tôi vừa mới trốn khỏi Việt Nam và được qua Mỹ đầu năm 1978. Vậy xin Anh giúp tôi biết các chi tiết về kỳ thi EIT.

**** Đã gửi ngay lá thư cho Anh khi được thông báo. Về việc Hội AHCC tại Hoa Kỳ thì đến nay vẫn chưa có, kỳ này có ý kiến của Anh LTT và DSK nói về việc thành lập Hội, hy vọng sẽ được anh em cho nhiều ý kiến để sớm tiến đến việc thành lập Hội. Về kỳ thi EIT , kỳ nay có 1 bài viết về cách thi của Anh AV (cũng mới qua Mỹ trước Anh một tháng), hy vọng cũng giúp Anh một số khái niệm hữu ích. Rất mong sớm nhận được tin Anh thi đậu.

ANH LƯU THẾ ÁI

Đã bốn, năm tháng tôi không nhận được Lá Thư Công Chánh, sợ có điều gì trắc trở trong Hội Ái Hữu chúng ta, tôi có hỏi tin Ông Nguyễn Mạnh Hoàn thì được biết là không có điều gì trắc trở cả. Vậy xin tin Ông hay là tôi đã được tới lá thư số 9. Từ số 10 trở đi thì chưa được. Cùng với trường hợp như tôi, Ông Nguyễn Xuân Đẩn và Ông Nguyễn Ngọc Khiêm (địa chỉ cũ) cũng chưa nhận được Lá Thư Công Chánh như tôi. Kỳ tới, tôi sẽ gửi ít tiền cho Hội để chi phí cho tiền gửi. Ở đây, vì đã nhiều tuổi (80) nên không được tiền phụ cấp gì (không như bên Mỹ)

*****Ban phụ trách đã gửi các lá thư số 10 và 11 theo các địa chỉ như của Anh cho, không hiểu sao lại bị thất lạc cả 3 Anh như vậy. Đã gửi lại cho các Anh, hy vọng các Anh đã nhận được đủ các số 10 và 11 và số này luôn. Rất mong tin các Anh cho biết.

ANH VŨ NGỌC CAN

Tôi xin gửi kèm theo đây một chi phiếu 30$US để đóng góp vào các chi phí cho "Lá Thư Công Chánh" của chúng ta. Tôi vẫn nhận được thường xuyên lá thư trên và rất thích thú đọc tất cả mọi bài của anh em viết, và luôn cầu mong cho Lá Thư Công Chánh của chúng ta luôn vững mạnh để giữ mối liên lạc mật thiết với tất cả các anh em Công Chánh nơi hải ngoại này.

******BPT rất mong nhận được tin tức của anh em Công Chánh tại Canada, vậy

ANH HỒ NHỰT TÂN

Anh có thể cho biết một số tin tức không? Anh có nhận được tin tức gì của Anh TTN (nguyên Giám Đốc Thủy Nông) không ? Cám ơn Anh đã đóng góp vào chi phí Lá Thư, mong sẽ nhận được các đóng góp bài vở của Anh.

ANH NGUYỄN QUANG DI

****** Anh phone xuống cho V để thông báo là Anh đã gửi bài cho Anh NMH trước khi nhận thư của V mà Anh bắt phải đoán là ai ở đầu giây, để rồi Anh phải ngạc nhiên vì bị đoán trúng !! Anh có sợ tài nghe phone của V không ? Đúng là năm mới nghe lại được giọng của Anh mà nhận ra ngay lập tức, không bắt Anh phải trả tiền long distance lâu, thì bù lại Anh phải gởi bài dài hơn nhé ! Mau quá phải không Anh : mới ngày nào mà nay đã là năm trời rồi. Anh hứa là hè sẽ Nam du một chuyến, mong gặp lại Anh tại Cali để cùng nhau làm một chầu " mình ngở nó đôi J, ai dè nó đôi xi " nhé ! Kỳ này thì nhất định phải lột dân Ca na điên cho sạch mới cho về đó .

ANH TRINH HUU DUC

Mới ngày nào gặp nhau ở Bộ Công Chánh nơi bàn giấy anh Tôn Thất Ngọ hồi 1977, bây giờ lại có dịp viết thư cho anh ở cái xứ cơ hoa này. Kể ra trái đất cũng tròn thật.

Như vậy là sau vụ Mai Hà đã có rất nhiều anh em trong ngành công chánh thức tỉnhvà ra đi và đã thành công. Một điều đáng quý là qua lá thư Ái Hữu Công Chánh, anh em lại được biết tin nhiều về nhau hơn nữa. Đọc tiếng Mỹ nhiều cũng chán, đọc tiếng Việt thấy vui hơn mà đọc lá thư ái-hữu công-chánh lại thú hơn hết. Do đó, xin đóng góp $10.00 để tiếp sức cho tờ báovà hứa sẽ gửi bài vở về cho ban biên tập để giúp vui.

Tôi mới được tin của một người quen ở Pulau Tengah, nơi tôi đã tỵ nạn bốn tháng, cho biết là anh Bùi Thanh Dưỡng, trước làm ở Nha Căn Cứ Hàng Không, đã cùng gia đình trốn khỏi VN và đang tỵ nạn tại đây. Vậy xin thông báo để tiện liên lạc.

Nhân dịp này cũng xin cám ơn anh Trần Sĩ Huân đã gửi địa chỉ của tôi tới các anh để bắc nhịp cầu công chánh.

**** Xin cám ơn anh đã cho tin của anh Bùi Thanh Dưỡng, và nuôi dưỡng lá thư. Anh có thể giúp cho anh em ở đây biết về cuộc sống của anh em CC cũng như tình trạng của Trung Tâm Kỹ Thuật Phú Thọ hiện nay. Rất mong nhận được tin ấn cứ của anh.

*Anh NGUYỄN MẠNH HOÀN : Chuyển đến chú lá thơ của lão đồng nghiệp Lưu thế Ái cho biết đã lâu không nhận được Lá Thơ Công Chánh. (....) . Mọi người khát khao chờ đợi số Xuân Kỹ Mùi, nó không đến ? nó sẽ đến ? bao giờ nhận được ? Thế rồi Xuân Kỹ Mùi tuy qua , thư Công Chánh đến sau làm cho ai nấy có cảm tưởng ăn 2 cái Tết Kỹ Mùi : một Tết Nguyên Đán rồi sau thưởng thức những bài vở đầy thơ Xuân trong số 11. (...) . Chú cố gắng cùng các bạn miền Nam Cali tiếp tục ít lâu nữa . Số 12 các bạn không thể gán cho ai được đâu! Có lẽ Avril này các bạn sẽ họp mặt nhậu nhẹt sẽ bàn về Lá Thơ Tết sau.

*** Xin cám ơn anh đã cho biết có bạn đã không nhận được các Lá Thơ . Đã có gởi ngay thêm một lần nữa cho các bạn nào viết về ban phụ trách. Riêng về việc số báo Xuân ra chậm làm các bạn trông đợi, trong số 11 , Ban Phụ Trách đã có lời xin lỗi , và có nêu rõ lý do , nhưng không vì thế mà có thể xí xóa lỗi lầm này một cách dễ dàng như vậy được. Bởi vậy nên Lá Thơ này đến tay các bạn chỉ cách số 11 khoảng độ 2 tháng hơn thôi : đây là một sự cố gắng để đền bù lại lỗi ra chậm số báo Xuân Kỹ Mùi .Theo ý anh viết trong thơ thì có lẽ các anh miền Bắc Cali có ý định sẽ làm làm số báo Xuân tới, như vậy có nghĩa là các anh em miền Nam lại phải ráng làm số báo 13 ! Thôi thì cũng ráng chứ biết làm sao hơn. Chỉ mong các anh em giúp đỡ thêm bài vở hầu Lá Thơ được phong phú hơn, cũng như các anh em khi nào không nhận được Lá Thơ thì xin liên lạc hoặc với bạn bè để xem thử Lá Thơ có bị thất lạc không , rồi cho Ban Phụ Trách biết để gởi thêm, đồng thời nếu biết có anh em bè bạn nào thay đổi địa chỉ hoặc có chuyển biến công danh hay có tin tức gì thì gởi cho Lá Thư hầu các anh em khác đều được biết.

*Anh LƯU THẾ ÁI : Đã lâu chúng tôi không nhận được Lá Thơ Công Chánh. Các anh Nguyễn xuân Đan , Nguyễn ngọc Khiêm ở Ottawa cũng không có ai nhận được cả . Có sự bất trắc xảy ra chăng ? Hay là Ái Hữu chúng mình sắp rồi ?

*** Thật không hiểu tại sao mà cả 3 anh ở Canada lại đều không nhận các số Lá Thơ trước ? Nếu các anh không hỏi thì cũng tưởng các anh có nhận đủ rồi . Chúng tôi đã cho gởi lại rồi, hy vọng sẽ đến tay các anh. Còn Ái Hữu Công Chánh chắc sẽ rất bền và dai, nên có thể nói là vẫn còn mãi !

*Anh TÔN THẤT QUỲNH TIÊU : Xin cám ơn anh đã gởi tờ Ái Hữu Công Chánh số 10 cho chúng tôi (qua lời yêucầu của anh Hồ đắc Cáo) , rất mong nhận các số kế tiếp. Cho chúng tôi gởi lời thăm đến các gia đình anh Lê khắc Thí và anh Bửu Hạp , cùng các anh chị khác trong A.H.C.C. Xin gởi kèm chi phiếu 10$

***Thật là có lời ngay : kỳ trước biết địa chỉ của anh Hồ đắc Cáo , chúng tôi gởi số 10 là được anh Cáo ủng hộ 10$ và cho biết địa chỉ của anh . Và lại được anh ủng hộ ngay để nuôi dưỡng Lá Thơ. Xin cám ơn anh. Nghe anh Cáo nói là anh có ý định dời về Cali phải không ? Mong có ngày gặp anh tại Cali.

*Anh NGUYỄN HỮU THƠ : Tôi đã dời địa chỉ từ hơn một năm nay , sau khi đổi tôi có viết thơ cho anh TDH để thông báo. Có lẽ thất lạc thư sao đó , xin ghi lại địa chỉ mới để anh cho cập nhựt giùm. Tôi có liên lạc với anh Lý Bình và nói chuyện với anh Bảo tự Nam nên được biết các anh đã ra được số 10 và 11. Tôi không nhận được các số này , vậy nếu còn và không trở ngại thì xin anh vui lòng gởi cho để được đọc cùng. (và tôi cũng muốn giữ đủ collection nữa). Xin đính kèm chi phiếu để góp phần vào chi phí Lá Thư.

***Chúng tôi đã có gởi các số 10 và 11 theo địa chỉ mới của anh rồi và cũng đã cập nhật địa chỉ của anh. Thật là kỳ vì số 10 được gởi 1st class thì trên nguyên tắc sẽ được chuyển theo địa chỉ của anh mới phải. Như vậy có thể là anh đã đổi từ lâu nên Buu Điện không chuyển tiếp chăng ? Và họ lại cũng chẳng trả lại cho chúng tôi nữa , thành thật cám ơn anh đã nuôi dưỡng lá thơ của chúng ta.

*Anh DƯƠNG HỒNG QUY : Xin thông báo địa chỉ của anh Lê ngọc Thạch.

***Cám ơn anh đã cho biết địa chỉ mới của anh LNT , đã ghi vào bảng bổ túc rồi. Lá Thơ số 11 gởi cho anh LNT theo địa chỉ cũ không hiểu đã được đến tay người nhận chưa. Vì vậy chúng tôi chưa gởi lại số 11 cho anh LNT , hy vọng số này đến tay anh T. thì lúc đó anh T. sẽ cho biết và sẽ gởi số 11 sau nếu chưa nhận. Kỳ trước Tết , anh chị có xuống Cali này chơi và để xem xét tình hình , không hiểu anh chị dự định ra sao ? Nếu định "mu" thì xin "mu" sớm để còn về đây đi lên Las Vegas"kiếm chát" như kỳ vừa qua đi với gia đình 2 anh T. và V. !

*Anh NGUYỄN VĂN BẢNH Nhờ anh cho biết California có chấp nhận P.E. của các Tiểu Bang khác không? Tôi có ý dời về California sống và tìm việc làm cho đồng lương khá hơn, nhưng trước khi quyết định , tôi muốn apply với California State Board để có sẵn P.E. của tiểu bang này, khi sang đó , mang thân đi tìm việc thì dễ dàng hơn. Bên này tôi làm với City of Montgomery , lương bổng C.E.III thấp quá . Với tuổi 51 rồi, vác thân đi tìm việc làm chắc cũng khó khăn lắm. Bốn năm sang đây , mỗi 2 lần , thi 2 cử (EIT & PE) để cho mọi việc được xong , có dịp tìm lương khá , mà nay tưởng lai thấy như cần rồi . Tôi định phá cần này là nhờ anh đã hỏi về vụ P.E. Anh quyết định rời Helena sớm là một việc làm rất hay nếu không, hay chậm như tôi, thì phải bị nhiều niú kéo như nhà cửa, con cái học hành , bạn bè quen thuộc.

Tội nghiệp anh chị Trần bất Nhựng đã chạy cũng một lượt với các anh Quỳ , Cần , Ngân mà hiện giờ còn ở Mã Lai . Anh than thở quá , bị đá qua đá lại để phải xin vô Úc, Pháp , Canada . Anh NHỰNG thì quyết chí vào Mỹ để dễ dung thân. Anh kêu cứu thiếu thốn mọi bề . Tôi mong ước các ái hữu sẽ thấu dùm tình cảnh của gia đình anh Nhựng mà nhiều ít giúp cho anh như đã từng giúp cho anh Nguyễn đăng Thịnh hồi buổi đầu.

*** Trước hết là việc của anh : Nếu đã có P.E. của State khác rồi (phải đậu cả 2 kỳ thi EIT & P.E) thì viết đơn cho Board , phải kèm 60$ lệ phí và 4 references , họ sẽ cứu xét rồi gởi cho bài thi ở nhà (Tôi Cũng đang dự định nạp đơn để làm registration tại California , vì tôi có P.E. tại Montana , vì đang bận lo Lá Thư này cho xong nên chưa nạp đơn , tôi hiện có mẫu đơn và sẽ gởi ngay cho anh). Hình như bài thi sẽ gồm một số câu về Earthquake và Surveying thì phải , trong số 10, không biết anh nào nói như vậy. Khi nào tôi nhận được bài thi, tôi sẽ cố gắng ghi lại kinh nghiệm này vì có rất nhiều anh em cũng muốn dời về California. Về đây đi anh ! Tìm việc thì có sô chứ không có tài giỏi gì cả ! Nếu quyết định về thì anh nên về vào khoảng hè để tiện việc học hành cho mấy em (Anh Thí cũng sẽ về đây hè này đó , anh Quỳ thì thuồng thẳng sẽ về sau , anh em Kiều Lộ mình quanh quẩn ở đây khá đông , còn các anh em khác thì thiếu gì , anh không lo thiếu bạn bè .)

Về việc anh Nhựng bị Ông Gettier trù thì thiệt là đại xui! Tuy nhiên cứ ở lỳ tại trại thì sẽ có ngày đi được , và lại mình đã tin có số mạng thì chẳng việc gì phải ngại (Anh Quỳ chắc đang

cười tôi vì không ngờ tôi lại luôn nói về số mạng !) . Theo thơ của anh LTT va anh TVT thì hiện nay không liên lạc được với anh TBN , nên không hiểu làm sao để giúp đỡ . Ban Phụ Trách mong các anh em giúp đỡ cho anh TBN đang gặp khó khăn, Và xin gởi về cho anh Nguyễn văn Bảnh .

*Anh TRẦN VĂN TƯỚI

...Dù phiêu bạt nơi đâu, anh em Công Chánh khi gặp lại nhau, sự liên hệ vẫn còn và càng khắt chặt...

...Khi mới lên đảo tỵ nạn Pulau Tengah, tôi gặp ngay "nhóm 4 anh Quỳ-Cẩn-Ngân-Nhựng." Các anh chị vẫn nhận ra tôi. Thời gió thấm thoát với những buổi tối hàn huyên cùng các anh chị trên đảo và những ngày thơ đi thơ lại với nhiều "chiếu cố" của các anh Bảnh, Trang, Văn, Tâm...

...Nửa giờ sau khi đến đất Mỹ trong đêm 12-12-1978, tôi đã được Hội tặng 1 cuốn tự điển Việt-Anh Anh-Việt Nguyễn Văn Khôn. Các anh Văn-Thi-Giác-Kiệu-Phục-Quỳ-Tâm-Mai đã mau mắn thăm hỏi. Nhờ lá thư Công Chánh mà một số bạn hữu khác biết thêm địa chỉ và anh em lại có dịp tâm tình sau bao ngày xa cách và sau bao truyện đổi thay.

...Thấy anh em Công Chánh qua bên đây, người nào cũng tăng tiến về học vấn làm tôi cũng cảm thấy tuổi già nhưng còn nhựa sống nên cũng bắt đầu học lại nghành kỹ thuật thuần túy dưới sự ủng hộ của bạn bè và trong niềm hân hoan "dầu trễ còn hơn không."

*** Cám ơn anh đã cho bài về Kiều Lộ sau ngày 30-4-1975, đã cho đăng trong số 12 nầy. Mong anh sẽ cho các anh em ở đây biết thêm về tình hình của các bạn bè còn ở lại trong các bài kế tiếp. Nghe anh đã thi E.I.T. kỳ tháng 4-79 vừa qua, xin chúc anh sớm được tin thi đậu. Khi nào có tin vui, nhớ cho Lá Thư rõ nhé!

ANH NGUYỄN DUY TÂM

Gửi kèm chi phiếu 10 đồng ủng hộ lá thư và địa chỉ anh Phạm Bội Hoàn.

**** Cám ơn anh đã cho địa chỉ anh Hoàn (anh PBH là kỹ sư Địa chánh khóa 1961-1965) và nuôi dưỡng lá thơ. Anh mới đổi job làm cho City chắc nhàn hơn là làm cho hãng tư. Hy vọng sớm nhận được tin anh thi đậu P.E. kỳ tháng tư 79. Và chúc anh học cho xong Master sớm để bà xã hài lòng.

MỪNG ANH HOÀN

70 tuổi

Mừng anh tuổi thọ đúng bảy mươi,
Sức khỏe xem chừng vẫn tốt tươi,
Gia đình hạnh phúc đôi bên đủ,
Gà cưới năm qua được mấy người.
Phường Toàn nước ngọt đâu còn nhỉ,
Thượng-viện đôi khi ngậm lại cười,
Đất khách dạy công chăm Ái-hữu
Phó anh việc ấy rắng làm chơi.

BỬU HIỆP

●HỌA

NGUYỄN MẠNH HOÀN

Thấm thoát nay đà thọ bảy mươi
Bốn ba hải ngoại chẳng vui tươi
Nợ Nước khôn đền, cam tủi phận
Ơn Nhà khó trả, phải nhớ người (1)
Thất thế ly hương, ta than khóc
Huyênh hoang vong quốc, họ chê cười
Năm qua tháng lại trông mong đợi
Cuộc thế xoay vần chẳng phải chơi

Tuổi thọ năm nay tớ bảy mươi
Mày râu mái tóc vẫn xanh tươi
Họp mặt cùng Trường đông dư bạn
Đua nhau chiếm bảng biết bao người
Tuổi tác riêng ta không còn lực
Tiền gia hiền Cụ đến ngậm cười (1)
Ngày ngày lái xe đi khắp nẻo
Vui Xứ Cờ Huế lắm thú chơi

(1) Ở Xứ Cờ Huế, các vị cao niên từ 65 tuổi trở lên đều được hưởng tiền SSI/SSP đến lúc ngậm cười nơi chín suối

Mừng Ái-hữu NGUYỄN MẠNH HOÀN

trung thọ

Mừng Anh thân-hữu bắc Ca-Li
Thất thập niên dư, quả thật chí.
Kiều Lộ thấp cao thời niên-thiếu
Thường Đàn ngang dọc, buổi lao-suy.
Thân Yến-Anh, Tần, Khởi lượt-thao
Vóc Bình-Trọng, Tôn, Ngô tài-trí
Xuyên sơn-khê, thành-tâm hỏi chị
Nuôi sao, nâng khéo, mách giùm đi.

T.C.K.

VUI CƯỜI GIÂY PHÚT

CHUYỆN TỨ ĐỨC TAM TÒNG
(hay chuyện tếu giữa hai chàng di-tản)

Di-tản A- Anh xem, xứ ta bốn ngàn năm văn-hiến, tam tòng, tứ đức nền-tảng mỹ-tục thuần-phong. Sống nơi đây, phong-hóa suy-đồi, buồn thế-sự.

Di-tản B- Anh lạc-hậu thế! Cờ bông văn-minh ra phết, tam tòng tứ đức cớ dư. Không biết thì cầm mồm. Lớn-chớn cao-bồi cho ẩn đấm.

Di-tản A- Đâu nào?

Di-tản B- Này, này nhé : Tam tòng : Nhất tòng đô-la
Nhì tòng xếp hộp,
Ba tòng con chó.....đực

Di tản A- Còn đức Lang-quân?

Di-tản B- Đức Lang-quân tòng thứ Bốn, đó là nguyên-tắc ngộm cái cờ hoa. Lộn-xộn cho de, cớm phòng-hờ luôn sẵn có.

Di-tản A- Thôi, tạm được . Còn tứ đức ?

Di-tản B- Màn này hỏi rắc-rối. Số là lúc Đức Khổng xuất-cảng đạo-lý của Ngài, không rõ sao chữ tứ thành ra chữ tử. Loài ngộm vốn dòng máy-móc, áp-dụng đúng hóa-đơn: Do đó ĐỨC tử toàn ban, nên ngộm cái chỉ còn là đực... công

T.C.K.

SINH HOẠT NỘI BỘ

Do sáng-kiến của Anh Ái-Văn và Anh Nguyễn-Văn-Hiển, một buổi họp mặt tất niên của AHCC vùng Nam Cali đã được tổ chức tại nhà Anh Đỗ-Đình-Phục, số 1121 El Camino Dr. Costa Mesa.

Anh em Công-Chánh đang hàn huyên

Các AHCC và gia-đình tham-dự khá đông. Hiện-diện có các Anh Bửu-Hạp, Anh Nguyên, gia-đình Anh Nam từ Los Angeles, gia-đình Anh Lộc (Đặng Đào) , gia-đình Anh Lộc (Cao Hoàng) từ Long Beach; gia-đình Anh Tưởi, Anh Ái-Văn từ Fullerton; gia-đình các Anh Lân, Anh Hiển từ Santa Ana; gia-đình Anh Khiêm từ Pasadena; gia-đình Anh Đồng, Anh Mai từ Laguna Beach.

Anh em tuy ở cách nhau không bao xa, nhưng ít có dịp gặp gỡ; nay có dịp gặp nhau rất là vui-vẻ. Đặc biệt gia-đình Anh Đặng-Đào-Lộc và gia-đình Anh Trần-Văn-Tưởi vừa ở Việt-Nam sang. Anh Tưởi nói qua tới đây gặp lại Anh Em Anh mới thực "tưởi" (khoẻ re), va Anh Lộc mới thực có "lộc" (dollars). Chị Lộc gặp Chị Khiêm, 2 chi cùng hét lên vì mừng rỡ (bạn cũ); Anh Khiêm bắt tay Anh Lộc vừa cười vừa chửi đ.m. sao mày qua nổi, mừng cho mày (cùng lớp).

Các Anh Chị chuyện trò rất vui vẻ, bàn bạc việc làm ăn, học hành, nhà cửa và bàn việc xiết chặt gia-đình AHCC thêm nữa, đi xa hơn là lá thư AHCC.

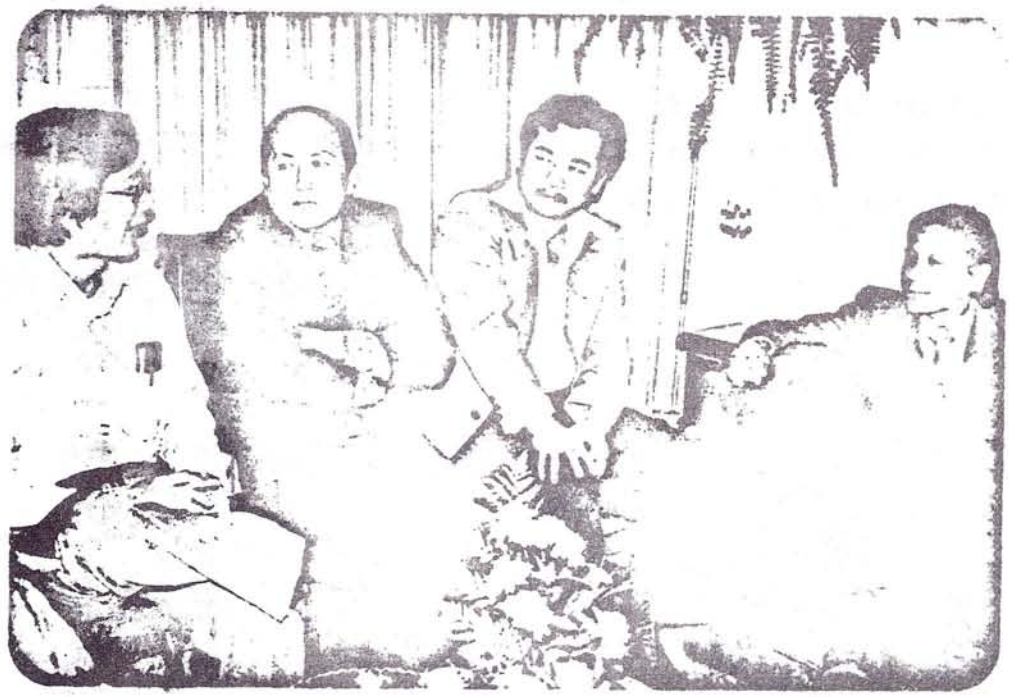

Mỗi bà chị AHCC đều đem đến một món sở trường, bởi thế các Professional Eater (cũng PE nhưng không phải thi) được dịp ăn rất nhiều món khác nhau, tất cả đều rất ngon.

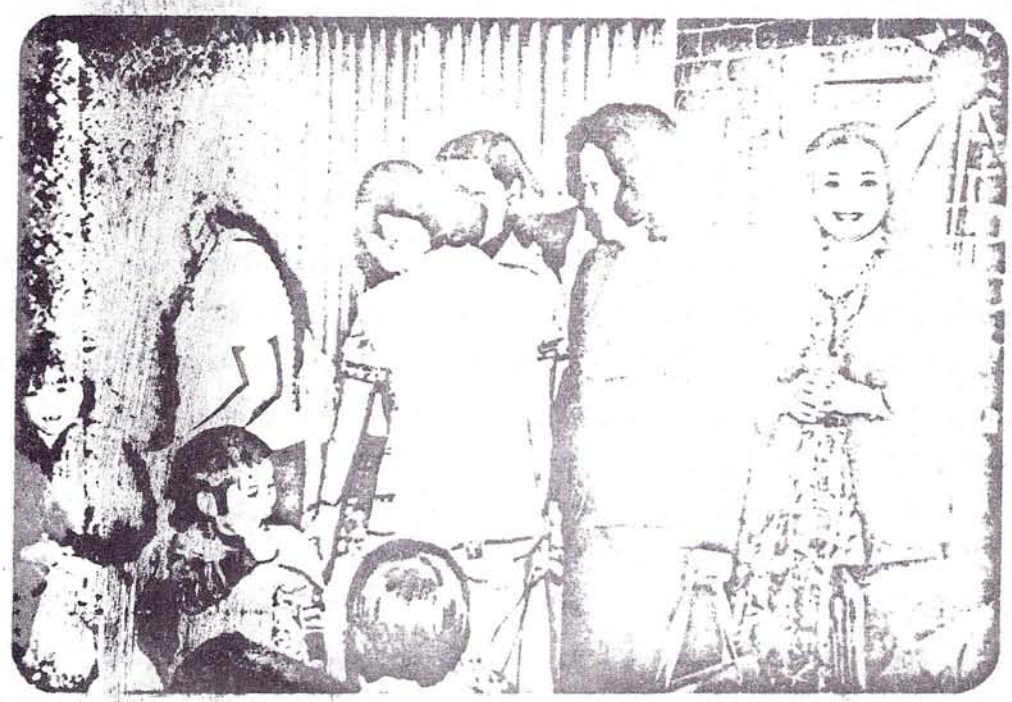

Người tường thuật không biết tên các món đó, nếu nhớ được sẽ kể ra cho các AH. bốn phương thèm chơi...(rất tiếc) .

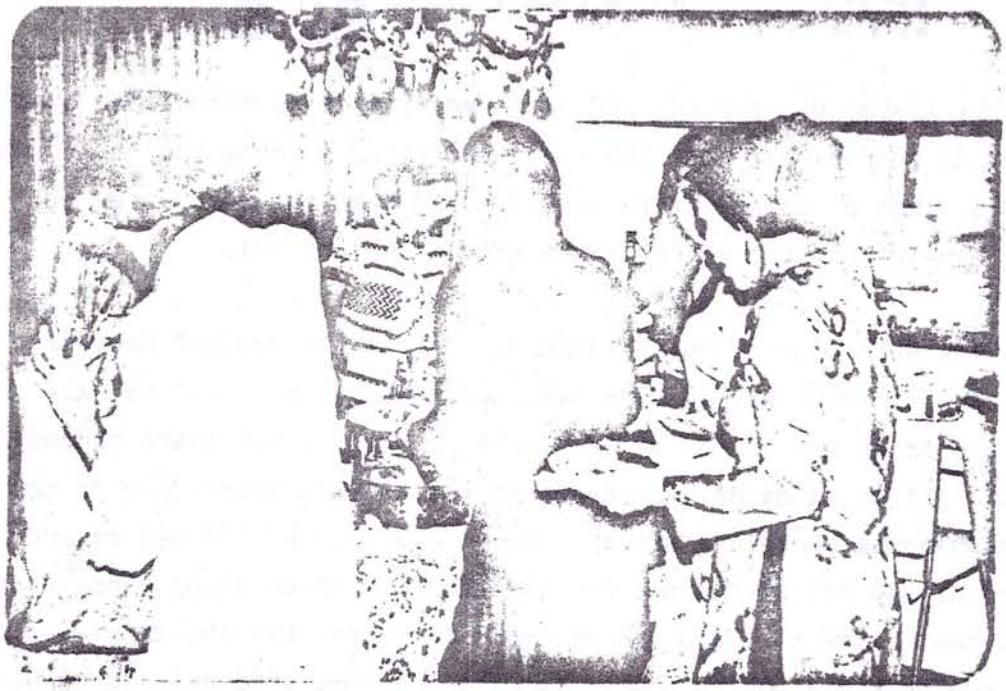

Vui nhất là các em AHCC chưa gặp nhau bao giờ mà vui đùa như bạn thân. Mỗi em AHCC tham dự đều góp một gói quà, tất cả đều được để chung, do Ái-Hữu Nam và Văn đánh số. Em nào bốc được số nào thì trao cho Anh Bửu-Hạp, và Anh Nguyên lấy gói quà đánh số đó trao cho. Từ em AH. 16 tuổi (con Anh Lộc) tới em AH. 3 tháng (con Anh Lân) đều có một gói quà cầm tay rất là vui-vẻ. Đặc-biệt không có em nào rút nhăm gói quà do chính mình mang lại.

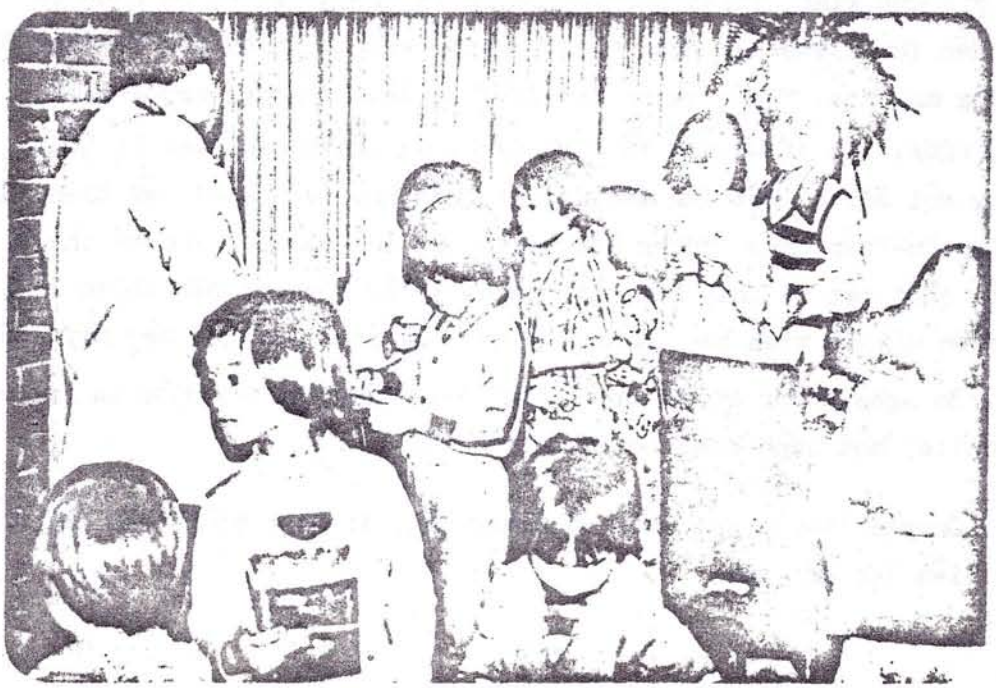

(xem tiep trang 50)

ææ øø AI CẬP !!?? huyền bí ßε&

ĐỒNG SĨ KHIÊM

Đi Ai-Cập về, đọc tờ AHCC số 10 mới biết rằng mình không phải là người di cư duy nhất phải tha hương cầu thực, mà cũng còn một số anh em C.C. khác ở Jordan, Zaire v.v... Sau đây là một số kỷ niệm vui buồn ở xứ Kim-Tự-Tháp, tôi xin kể ra để anh em đọc cho vui.

Tôi được hãng cử qua Alexandrie, Ai-Cập làm Project Manager cho một công tác cấp thủy do Ngân Hàng Quốc Tế tài trợ ngoại tệ. Alexandrie lối 2.5 triệu dân, ở dọc bờ bể Địa Trung Hải. Cả một thành phố mà chỉ có vào lối ba người da vàng, trong đó tôi là một. Trung-Cộng có một lãnh-sự-quán nhưng không khi nào tôi thấy một "xêng xáng" lòi mặt ra cửa sứ-quán cả. Báo chí Ai-Cập nói đến Việt-Nam khá nhiều nhưng không ai biết Việt-Nam ở mô và tôi được gán cho quốc tịch con cháu Phù-Tang! Lúc đầu tôi còn ráng giải thích nhưng riết rồi tôi cũng phải nhận là mình Japanese (!) và tên là Datsun cho nó yên cái thân! Quán ăn thì bán đồ ăn Tây và còn muốn ăn đồ ăn Tàu thì thập đuốc tìm không ra, nước mắm thì khỏi nói, phải gửi từ Mỹ qua. Người Ai-Cập trông mặt mày rất dữ tợn, mặt giống như các tài tử xinê đóng vai kháng chiến giải phóng Palestine' nhưng họ rất thân thiện và tình cảm (cũng như phần đông dân Á-đông). Quốc giáo là Islam nên Mosque rất nhiều, chỗ nào cũng có, mỗi Mosque đều có gắn máy phóng thanh kêu gọi dân chúng đọc kinh (một ngày 6 lần). Tới giờ đọc kinh, thành phố vốn đã ồn lại ào thêm, không khác chi khu chợ Bến Thành vào các ngày bán khô nai, khô cá thiều. Kim-Tự-Tháp được thương mại hóa. Chung quanh Kim-Tự-Tháp đều có những người gạ cho thuê lừa, ngựa, lạc đà để cỡi và chụp hình. Du khách nào cũng bị hố to, nhưng một đời bị một lần nên chi ai cũng nhào vô để bị làm tiền. Chun vô Kim-Tự-Tháp bằng đường hầm chật hẹp, leo gần đến sụm bà chè để đến phòng chôn cất và thấy một cái hòm đá trống rỗng vì bao nhiêu đồ đạc đã được dời về viện bảo tàng(!) Mình phải phục là cách đây mấy ngàn năm, đồ nghề không có mà người thợ Ai-Cập đã đục đẽo được đá nham cưởng (granite) một cách khéo léo như thợ mộc.

Chuyện Ai-Cập dài dài nói không hết. Ai muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với tui.

BÀI TOÁN ĐẦU TIÊN KHI TÔI HỌC NGHỀ TRƯỜNG TIỀN

Hoàng ngọc Ẩn

Đầu bài: A và B nằm trên đường kính của vòng tâm O : OA = OB. M là điểm bất kỳ trên vòng tròn . MA cắt vòng tại P;MB cắt vòng tại Q và MO cắt vòng tại T. PQ cắt đường kính OB tại S. Chứng minh ST thẳng góc với MT (góc $\widehat{STM}$ là góc vuông)

Giải : Từ K điểm giữa của dây PQ (1)

Vẽ OK, ta có $\widehat{SKO} = 90°$

(Ghi chú : Nếu chứng minh tứ giác OKTS nội tiếp được,ta sẽ có $\widehat{STO} = 90°$)

Từ Q vẽ RQ // AB cắt OT ở N; vì OA = OB,ta có NR = NQ (2)

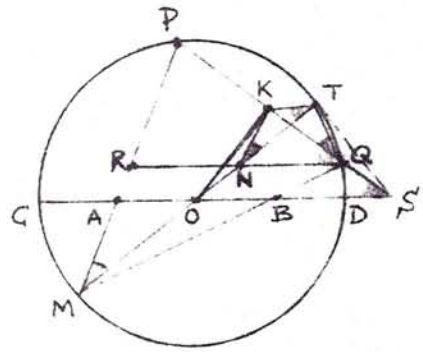

Do (1) và (2) ta có NK // PR hay PM

Suy ra các góc đồng vị bằng nhau

$\widehat{PMT} = \widehat{KNT}$ (3)

Trong vòng tròn O ta có :

$\widehat{PMT} = \widehat{PQT} = \widehat{KQT}$ (4)

Do (3) và (4) ta có : $\widehat{KNT} = \widehat{KQT}$ nên tứ giác QNKT nội tiếp được và cho ta :

$\widehat{KQN} = \widehat{KTN}$ hay là $\widehat{KTO}$ (5)

Vì RQ // CD nên $\widehat{KQN} = \widehat{KSO}$ (6)

Do (5) và (6) ta có thể viết $\widehat{KTO} = \widehat{KSO}$ nên tứ giác OKTS nội tiếp được và $\widehat{STO} = \widehat{SKO}$

Suy ra kết luận : $\widehat{STO} = 90°$

Lời nói thêm : Bài giải này của anh Hoàng ngọc Ẩn viết cùng một lần với 3 bài toán đã đăng trong số 11 . Vì thấy bài toán do anh Lê ngọc Diệp đố anh em giống y chang bài toán thứ 4 của anh HNA nên trong số 11 có viết về Bài Toán đầu tiên khi tôi học nghề Trường Tiền chỉ có lời nói đầu mà không đăng đầu bài lẫn bài giải vì muốn đớp của anh LND 20$ chởi !

CHUYỆN CON GÁI NHÀ LÀNH

Me dặn dò con gái cưng trước khi đi chởi với bạn trai ;

" Con phải biết rằng con đang giữ một kho tàng rất quý báu mà không có cái gì đền bù lại được cả. "

Sau khi đi chởi với bạn về , nàng thủ thỉ với mẹ :

" Mẹ thật kỳ ghê , mẹ cho con một kho tàng để giữ mà lại để chìa khóa cho anh giữ ! "

CẦU MỸ THUẬN SSSS

Trước hết tôi xin tự giới thiệu tôi không phải là dân C.C. nhiều bạn đọc A.H.C.C. thấy tên tôi lạ hoắc, không hiểu tôi ở đâu nhảy vô A.H.C.C. ăn cỗ, vì tôi thầu công tác của T.N.Kiều Lộ, nên chỉ quen biết một số anh em ở T.N. K.L. mà thôi. Đúng ra nếu còn ở V.N. tôi không đủ điều kiện để tham gia A.H.C.C. nhưng sang đây "tha hương ngộ cố tri" và nghĩ rằng chạy được sang đây chả cả bao lăm người, nên tôi điện thoại cho anh Lê-Khắc-Thi kể lể rằng tôi ở nhà cũng có được 15 "tuổi dâng" với T.N.K.L. ,đã xây cất được mười cây cầu đa số bằng dà tiền áp như cầu CALMETTE và cầu THI NGHE ở Dô-Thành, và đã đúc được gần 4 nghìn cây dà tiền áp tại 4 địa điểm theo đúng công thức của Mỹ.

Sau khi nghe tôi kể lể dài giòng văn tự, anh L.K.THI với tư cách cựu Tổng Thư Ký rất nhiều khóa của A.H.C.C. thời kỳ ở V.N. tạm ổ kê cho tôi tham gia A.H.C.C. ở đây với tư cách hội viên dự khuyết, và không quên giao hẹn khi nào chúng ta trở về V.N. thì tôi lại phải tự động rút ra khỏi A.H.C.C., bởi lúc đó tôi hành nghề cũ trở lại, chuyên môn móc tiền của Kiều-Lộ, thì quyền lợi tương phản dò dò không còn A.H. được nữa.

x x
x

Anh AI VAN điện thoại cho tôi ra lệnh kỳ này phải viết bài để kịp ra số kỷ niệm 30-4, chớ chi làm công-tác lao động tốt (đã tứ viên) chưa đủ nhiệm vụ đóng góp của 1 A.H.C.C., tôi cố gắng viết bài về Cầu MỸ-THUẬN, nếu vì lâu ngày có nhớ nhầm xin các Bạn bổ khuyết dùm.

Như các Bạn thường có dịp đi trên Quốc Lộ 4, tới bến phà MỸ THUẬN đều thấy xe nhà, xe đò và xe hàng lúc nào cũng dầu nối đuôi dài cả cây số, nhất là vào dịp TẾT thì sự kẹt phà thật là đáng sợ.

Vì nhận thấy Cầu MỸ-THUẬN rất quan trọng về mặt kinh-tế, nên Bộ Công-Chánh và trào Chánh-Phủ nào lên cũng muốn thực hiện dự án Cầu MỸ-THUẬN, trước là giải quyết nhu cầu cấp bách về kinh tế và giao thông cho dân chúng, thứ nữa Tổng Thống hoặc vị Thủ Tướng nào được vinh-dự cắt băng khánh thành Cầu MỸ-THUẬN thì cũng là một vinh-dự lưu lại cho hậu thế một công trình quan - trọng cho đất nước.

Vào lối năm 1967-68 thời kỳ MỸ còn rất đông quân đội MỸ tại Việt-Nam, số Mỹ-Kim xanh và đỏ tiêu xài ra khá nhiều, Ngân Hàng Quốc-Gia V.N. có nhiều Mỹ-Kim dự trữ, nên Chánh Phủ và Bộ C.C. quyết định cho đấu thầu quốc tế để thực hiện cây cầu quan trọng này, mặc dầu cơ quan USAID trước sau nhất định không chịu tài trợ cho dự án này, họ lấy cớ cầu dài quá không bảo vệ an- ninh được.

Tôi may mắn có đủ điều kiện tham dự cuộc đấu thầu cây cầu này đứng liên danh với một hãng Nhật HITACHI SHIPBUILDING trụ sở ở OSAKA . Đồ án do hãng NIPPON KOEI nghiên cứu (hãng này đã vẽ và trông coi Đập Thuỷ-Điện DANHIM). Có hai dự án cho cầu MỸ-THUẬN. 1 vầy cầu cao nhất ở giữa cao 40 thước thì cầu phải

dài lối 1.800 thước và trị giá lối 40 triệu M.K., còn dù án làm cầu cao 25 thước thì chỉ dài 1.400 thước và trị giá lối 30 triệu M.K. Và sau cùng Chánh Phủ cùng Bộ Công Chánh quyết định cho đấu thầu quốc tế loại cầu cao 25 thước, gồm các nhà thầu PHÁP, Ý, NHẬT, ĐÀI LOAN, ĐẠI HÀN, PHI và MỸ. Khi khui bì hãng thầu ĐẠI HÀN trúng thầu gần 27 triệu M.K. Trước khi đấu thầu anh BỬU-ĐÔN đã phải bay qua lại TOKYO để thảo luận về kỹ-thuật và Điều Kiện Sách của dự án này với hãng NIPPON KOEI.

Nhưng rồi, dự án cầu MỸ-THUẬN lại phải tạm xếp, vì áp lực của cơ quan USAID không đồng ý xây cất cầu MỸ-THUẬN mà chỉ chịu viện trợ thêm cho mấy chiếc tầu phà loại lớn do nhà CARIC đóng, mặt khác hồi đó Thái Tử NORODOM SIHANOUK còn làm Quốc Trưởng Cao-Mên phản đối V.N. và yêu cầu ta làm cầu cao loại 40 thước để tầu dầu của Miên qua lại trên sông Cửu-Long được dễ dàng nhất là về vụ nước sông lên cao.

Tổng Nha Kiều Lộ đã phải tốn trên hai trăm triệu để đắp một con đường mới vô cầu MỸ-THUẬN phía MỸ-THO bên dưới bên phà MỸ-THUẬN hơn 1 cây số, đường dài gần 3 cây số và trên đường này còn phải xây 1 cây cầu Cỏ Cò mục đích để cho người MỸ thấy rằng đường vô Cầu MỸ-THUẬN có an-ninh, thực ra thì khúc đường này thỉnh thoảng vẫn bị bắn sẻ. Ngoài số hơn hai trăm triệu này Bộ Công Chánh còn phải trả cho hãng NIPPON KOEI một số ngoại tệ về việc nghiên cứu và về Đồ Án này.

Về phần các nhà thầu ngoại quốc và riêng tôi, ai cũng phải chi một số tiền khá bộn để nghiên cứu đấu thầu dự án này, chưa kể chi phí phải xin một ngân hàng Ngoại quốc cấp cho chứng chỉ bảo đảm sẽ đóng ký quỹ 1 triệu M.K. khi được trúng thầu.

Để kết thúc bài này tôi xin đề ra về câu đối :

" Cầu MỸ-THUẬN không được Mỹ thuận"
" Phà MỸ-THUẬN thì được Mỹ thuận"

Vị nào đối ngọn lành sẽ được thưởng một triệu tiền VNCH lãnh bằng Trái Phiếu của Ngân Khố Quốc Gia bồi hoàn Cải Cách ruộng đất thuộc Chương Trình Người Cày Có Ruộng. Sở dĩ tôi có một số Trái Phiếu vì thấy một số chủ điền cần tiền bán trước có nửa tiền, tôi ham rẻ, cứ tưởng bở, và yên trí chắc như bắp nay đem ra kinh tặng bạn nào đối được về câu đối ở trên. Thời gian lãnh có thể phải chờ đến khi chúng ta cùng về VIỆT-NAM, khi đó bạn trúng giải có lãnh cũng chưa muộn.

ĐOÀN TRỊNH GIÁC

KIỀU LỘ
sau 30 tháng 4 1975
;;;(((())))!!!??

Lời nói dầu: Theo lời yêu cầu của anh em, tôi viết bài này nhưng vì tôi không còn nhớ số liệu gì nhiều nên chỉ tóm lược một vài điểm nổi bật dưới "giác độ" quản trị. Để tránh sai lạc ý nghĩa về danh từ, một vài nơi tôi xin mở ngoặc danh từ theo tôi hiểu tương đương tiếng Mỹ. Xin các bạn thứ lỗi mọi sơ xót của tôi.

TRẦN VĂN TƯỜI.

* *
*

Trước 30-4-1975, ngày đánh dấu sự sụp đổ của miền Nam Việt Nam, Tổng Cuộc Kiều Lộ Việt Nam đã hoạt động dưới tư cách là một cơ quan tư trị có tư cách pháp nhân, có ngân sách riêng dưới sự giám hộ của Bộ Công Chánh. Tổng Cuộc Kiều Lộ được điều khiển bởi một Tổng Cuộc Trưởng có một phó và bốn phụ tá cộng tác.

Khi cộng sản Bắc Việt tiến chiếm miền Nam, ủyBan Quân Quản thành phố đã tiếp quản các công sở, và Tổng Cuộc Kiều Lộ do bộ phận Kó của uy ban tiếp quản. Ít lâu sau, cơ quan mới được thành lập dưới danh xưng là Cục Cầu Đường Bộ Miền Nam.

Phạm vi bài này đề cập một vài khác biệt giữa Cục Cầu Đường bộ Việt Nam (sau đó là Phân Cục Quản lý Đường Bộ Miền Nam) với Tổng Cuộc Kiều Lộ cũ xuyên qua một vài chức năng (functions) căn bản của quản trị (management).

1.0- Đặc Điểm Của Cục Cầu Đường Bộ Miền Nam.

Một trong những nhiệm vụ chánh yếu của Cục Đường Bộ ngay từ khi thành lập là phải sửa chữa những cầu đường do chính họ dánh sập để tái lập lưu thông trên một số trục lộ chánh. Cơ cấu tổ chức gồm:

* Lối 22 Phòng Ban chuyên môn (kể như sở cũ của Tổng Cuộc Kiều Lộ).

* Xí Nghiệp Dụng Cụ (Sở Dụng Cụ Gia Định)

* Xưởng Bê Tông

* Trường Công Nhân Kỹ Thuật (trường Huấn Luyện Kiều Lộ).

* Xưởng thí nghiệm Vật Liệu.

* Bốn khu Cầu Đường (Đà Lạt, Saigon, Mỹ Tho, Cần Thơ)

Điểm đặc biệt là 22 Phòng, Ban có một trưởng phòng, hoặc trưởng ban phụ trách, đều trách nhiệm trực tiếp với Cục Trưởng không có cấp trung gian nào phối trí ở giữa. Như vậy Cục Trưởng chỉ huy trực tiếp lối 30 người. Phạm vi kiểm soát (span of control) quá lớn như vậy chỉ thích hợp cho công việc đơn giản, như trong Kiều Lộ một người cai chỉ huy một toán lao công chớ không thể thích hợp cho một tổ chức có hoạt động phức tạp, rộng lớn trong Kiều Lộ mà cơ sở rải rác quá cách xa với nhau.

So đọ nhiệm vụ của mỗi phòng, Ban Tham mưu, chúng ta sẽ thấy rõ ngay có nhiều dẫm chân (overlap) hoặc trùng dụng (duplicate) như giữa các:

* Phòng Giám Sát Kiến Thiết Cơ Bản (trong coi nhà thầu thi hành công tác)

* Kỹ Thuật Thi Công (hướng dẫn kỹ thuật)

* Kế Hoạch Thống Kê (theo dõi thi hành kế hoạch)

* Dự Toán (tính toán trả tiền nhà thầu)

* Nhân Sự Giáo Dục (công nhân gián tiếp)

* Lao Động Tiền Lương (công nhân trực tiếp)

* Thanh Tra (bảo vệ an ninh chính trị)

Các dầm chân và trùng dụng, lúc đầu cơ quan hoạt động theo kiểu "chửa cháy" chửa thànhnlà vấn đề, dần dần nắm công việc và một khi muốn đi vào nề nếp thì các khuyết điểm lộ hẳnra, thiếu sự phối hợp hang ngang, khi không có cấp phối trí viên va cũng không có một huấn thị điều hành (standard operation procedures) để hướng dẫn một số công tác lập đi lập lại mà cần sự phối hợp thường xuyên giữa các phòng, ban.

Sau một năm rưỡi hoạt động, chắc chắn các khuyết điểm trên đã được xác định nen sau đó Hà Nội đã bổ nhiệm 2 phụ tá: một về hànhmchánh, một về vật tư kỹ thuật và đã có quyết định của Bộ Giao Thông Vận Tải chuyển thành Phân Cục Quản Lý Đường Bộ Miền Nam cho hợp với tình hình mới "Nam Bắc một nhà".

2.0 Phân Cục Quản Lý Đường Bộ Miền Nam.

2.1 Đặc điểm: Theo danh xưng đây là một cơ quan mà nhiệm vụ chỉ có quản lý mà thôi chớ không có xây cất mới (thuộc Cục Kiến Thiết Cơ Bản Hà Nội)

Đây cũng không còn làCục trực tiếp với Bộ Giao Thông Vận Tải mà chỉ tốp nhỏ lại là Phân Cục thuộc Cục, và Cục này thuộc loại Cục nhỏ, Cục Quản Lý mà thôi.

Theo hệ thống nhà nước ngoài Hà Nội đây là một cấp không giống ai và Ngân Hàng Nhà Nước không biết tới, nên trong thực tế Phân Cục hoạt động rất nhập nhằng va có hai khuynh hướng để giải quyết dứt khoát được đặt ra: hoặc nâng cấp Phân Cục Miền Nam cho lớn lên thành Cục hoặc khai tử luôn nó để Cục Quản Lý Đường Bộ Hà Nội trực tiếp điều khiển các Khu trong miền Nam. Nếu trường hợp sau này là đúng thì quyết định cũng không có gì là mới lạ vì tư tưởng đã được chuẩn bị từ lâu và trong thực tế cũng đã được đi dần vào hướng này. Anh Nguyễn Xuân Mộng, cựu trưởng khu Đà Lạt đã trốn thoát, chúng ta chờ xem tin tức của anh sau này để biết rõ Phân Cục phồng lên hay xẹp xuống.

2.2 Khác Biệt Về Chức Năng Quản Trị Giữa Phân Cục Quản Lý Đường Bộ Miền Nam Và Tổng Cuộc Kiều Lộ.

2.21 Tổ Chức (organizing): Nhiệm vụ chính của Phân Cục thu hẹp lại trong phạm vi quản lý mà trọng tâm là tu bổ "cách mạng" gọi là "duy tu bảo dưỡng" (routine maintenance). Phân Cục thuộc Cục Quản Lý Đường Bộ chịu trách nhiệm tu bổ từ khu Đà Lạt (không còn Khu Nha Trang mà anh Trần Sĩ Huân xưa kia trách nhiệm) đến khu Cần Thơ.

Nếu trước kia Cục Cầu Đường Bộ được rộng tay rảnh chân hoạt động thì bây giờ gần như rất khó xoay trở. Các đơn vị thuộc Phân Cục nhưng báo cáo Cục, nghe theo chỉ đạo từ Hà Nội. Các khu va các nhà máy, các công ty phải cơm ghe bè bạn ra Hà Nội "xét duyệt kế hoạch" và báo cáo thường việc thi hành kế hoạch cho cục quản lý hoặc Cục Kiến Thiết Cơ BẢn Hà Nội. Trong thực tế Khu 3 ĐÀ LẠT đã làm việc với Hà Nội cách nào mà việc trao đổi thủ tục, bổ nhiệm người nhiều lần mà Phân Cục không hay không rõ nên sau đó khá lâu Phân cục cứ nự quá và "xây dựng" lại đàn em mà không rõ đàn em có chịu "giác ngộ" hay không? Phân Cụcvẫn còn trên danh nghĩa nhưng muốn hoạt động hữu hiệu, trước ngày tôi đi Phân Cục Trưởng lúc đó là Lê Đình Liệu, được bổ nhiệm kiêm luôn là Cục phó để vừa ký dệ trình vừa ký duyệt luôn nhưng phải gửi ra Hà Nội đóng dấu (anh em nên biết trong Xã Hội chủ nghĩa con dấu chỉ có một như trong Nhà Máy Đại Tu Xe Máygiấy tờ ký ở Lô Ô nhưng phải đem về Ba Chiều đóng dấu.

2.22 Ngân Sách (budgeting): Trước kia Tổng Cuộc Kiều Lộ hễ có kinh phí là giải quyết được phần lớn công việc. Bây giờ yếu tố quyết định đối với Phân Cục Quản Lý Đường Bộ không phải là ngân sách mà là "vật tư" (miền Nam trước kia gọi là vật liệu). Từ 1975 đến 1978không có được thêm một Kg nhựa mà chỉ mọc trong kho cũ của Kiều Lộ còn gì là nhựa đặc, nhựa lỏng xử dụng cho hết.Hết rồi có kinh phí mà lại không có hàng để mua nên mỗidự án cũnnhựa là phải đình chỉ. Anh em thử tưởng tượng Kiều Lộ 3 năm liên tiếp không có mua được 1 Kg nhựa thi tình cảnh tu bổ đường bê tông nhựa sẽ ra sao?

Đá: Có hầm đá và các nơi được cấp đá mà không có đá để chuyên chở."Tư nhân thầu khoán thi thuộc giai cấp bóc lột, bị đánh sặc mấu mũi chảy máu mồm" đã sớm "giác ngộ" chuyển nghề khác làm ăn, còn dầu mà sản xuất nửa ngoài nhà nước độc quyền.

Gỗ: được cấp chỉ tiêu trong rừng và tội cho các đơn vị cơ sở làm gì có phương tiện "low-boy" và máy ủi vào rừng chuyên chở, chỉ mong rằng sẽ có đơn vị "cung tiêu" (cung cấp và tiêu thụ) ra đời cán đáng nhiệm vụ mới nhưng đơn vị này chưa được khai sinh.

Xe cộ máy móc 3 năm qua, các phụ tùng đã cạn, lại thuộc các hiệu kiểu "đế quốc", mối hiệu có nhiều đời, "cách mạng" không thèm chơi với đế quốc nên không nhập khẩu thẳng mà nhập khẩu qua ngả Hồng Kong (quá chậm) do đó phải "thịt xe sống bệnh hoạn" để sửa xe nào mạnh cho nó chạy cầm chừng. Tội nghiệp cho nhà máy Đại Tu Xe Máy (cơ sở Lô Ô) bị nặng nhẹ đủ điều vì phải sửa 32 xe con để Cục Quản Lý Đường Bộ "điều ra Bắc", chưa đến Hà Nội đã phải nằm đường. Phân cục đã bị "đưa" (trách) oan rằng không nể mặt đàn anh (sửa xe không đến nơi đến chốn, nhưng không có phụ tùng làm sao sửa chữa một cách "nghiêm túc" được?)

Vật tư thiếu thốn trầm trọng trong chính phủ cũng rất "đồng bộ cân đối" (balance) với bên ngoài tư nhân có tiền mà không có hàng để mua. Mậu dịch quốc doanh nhà nước có trưng hàng để làm kiểng, làm mẫu, nhưng sức mấy mà dân mua tự do được, thật ra tại vì không có hàng để bán, chớ nhà nước, theo cán bộ giải thích rất thương và lo cho dân.

2.23 Hoạch định (planning)

Chức năng quan trọng hàng đầu thuộc thẩm quyền cao cấp là hoạch định. Kế hoạch trong Xã Hội chủ nghĩa không phải có tính cách khuyến cáo mà có giá trị như luật vậy (trên nguyên tắc) nên mới có những danh từ chỉ tiêu pháp lệnh (lawful targets)

Có nhiều kế hoạch: dài hạn; trung hạn 5 năm (1976-1980); kế hoạch quý I (từ tháng 1-3) quý II (từ tháng 4-6), quý III(từ tháng 7-9), quý IV (từ tháng 10-12). Trong khoảng giữa có nhiều kế hoạch "chỉnh lý" (tu chỉnh) dài dài.

Một lần lập kế hoạch sẽ có nhiều chỉ tiêu (targets) phải lập như:

-Kế hoạch giá trị tổng sản lượng (gross total product)

- Kế hoạch sản lượng hàng hóa (quantity of products)

-Kế hoạch lao động tiền lương (personel)

-Kế hoạch vật tư (materials)

-Kế hoạch thiết bị (equipments)

-Kế hoạch giá thành (costs)

-Kế hoạch tiến bộ khoa học kỹ thuật

-Kế hoạch tài chánh

Các đơn vị "hạch toán độc lập" (economic accounting) như nhà máy (Bê Tông Đại Tu Xe Máy), Công-ty (Thiết kế, Cầu Đường 1,2) có những gần 40 biểu mẫu để lập và có cả một quyển sách để hướng dẫn. "Cán bộ cách mạng" rất hăng diện về cách lập kế hoạch vì họ tưởng tượng cái gì cao siêu nhưng đó chẳng qua là những bảng mẫu thống nhứt lập sẵn hướng dẫn cân đối các mặt. Có khi quá bị ràng buộc về hệ thống giấy tờ mà đơn vị trách nhiệm về kế hoạch thí dụ như Nhà Máy Đại Tu Xe Máy lại không nắm được ngay những gì cần thiết thực tế cho việc thực hiện kế hoạch như nhật tư số xe đã nhập xưởng, xe nào cần đôn đốc có quan tài chính đòi tiền khách hàng, giá thành xe xe được sửa chữa ở mỗi cấp là bao nhiêu và số lượng xe bao nhiêu sửa chữa hàng tháng là kinh tế nhất (optimum) so với phương tiện nhân lực và thiết bị có sẵn. Nếu Tiến-sĩ Trịnh Ngọc Rạng còn làm kế hoạch bên nhà tối ngày sẽ nghe đề cập "giải pháp kinh tế nhất" và anh Rạng sẽ càng ngạc nhiên hơn có những quyết định quan trọng như chọn "vỏ thùng asphalt" hay :"container" đe chứa nhựa toàn quốc; quyết định được "soi sáng" sẽ khởi cần dựa trên một cuộc phân tích kinh tế (economic analysis) nào.

2.2.4 Phối trí (coordinating)

Phân Cục Quản Lý Đường Bộ có 2 Phân Cục phó nhưng thực tế rất khó đảm trách vai trò phối hợp. Theo đường lối chỉ đạo chung: "tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách", có việc gì cứ đem ra họp bàn, tập thể giải quyết. Mạnh ai nấy cãi và việc theo dõi kết quả rất lỏng lẻo. Trên lý thuyết mọi việc đều có sự nhất trí của tập thể những thực tế, phòng chuyên môn ít khi hành động theo ý kiến người khác mà thật ra cứ họp Đảng, Công, Thanh (Đảng Ủy, Công Đoàn, Thanh Niên) tối ngày, ai còn giờ đâu bỏ ra nghiên cứu công việc của phòng khác để "phát biểu" trong buổi họp dựa theo số liệu cụ thể được. Nếu có thống kê về các số giờ họp bàn thì các thủ trưởng phòng, ban Phân cục sẽ thấy mình thực sự làm công việc thuần tuý thuộc trách nhiệm rất ít.

Người có trách nhiệm phối trí ít khi thuộc tầm vóc phối trí mà do "quá trình trung với đảng hiếu với dân", mà lên; trong điều hành không có những thể chế, những thành văn phối trí nên kết quả phối trí còn quá nhiều may rủi.

2.25 Báo cáo (Reporting)

Nếu trước kia trong Tổng Cuộc Kiều Lộ, báo cáo so với việc thực hiện công tác có tính cách miễn cưỡng và đơn giản thì trong Phân Cục, đây là một công tác và là một cơ hội "báo công" và "chiêu đãi tình đồng chí".

Mỗi tháng phải báo cáo hai lần: ngày 15 hàng tháng báo cáo ước thực hiện cho cả tháng (ước 15 ngày sau) ước luôn cả quý; ngày cuối tháng phải báo cáo thực sự thực hiện trong cả tháng là gì? Có tối thiểu 15 biểu mẫu (tables) để báo cáo và thông thường chưa rồi báo cáo ước thực hiện là phải báo cáo thực hiện. Đơn vị nào báo cáo không "hoàn chỉnh" sẽ bị trừ điểm thưởng cuối năm khi "xét duyệt hoàn thành kế hoạch". Tới lúc tôi ra đi, tôi chưa thấy đơn vị nào báo cáo đúng kỳ hạn và "đáp đúng yêu cầu" của cả một quyển sách của Tổng cục Thống kê và cũng chưa có đơn vị nào bị "xử lý" trừ điểm.

Khu Kiều Lộ Saigon xưa kia với anh Bảnh báo cáo đơn giản bao nhiêu bây giờ hàng tháng khu cầu đường lì vì báo cáo vượt quá sức nên khu lì ỳ ra chớp đèn đỏ "stop" luôn. Vị trí khu lì gần phân cục như vậy mà tôi có cảm tưởng sao nó xa hơn dảo tỵ nạn Pulau Tengah, miền Tây Mã-lai-á.

Mỗi ba tháng, đều có làm báo cáo tổng kết, và sáu tháng một lần đều có tổ chức trọng thể báo cáo chung, tập thể tham gia đóng góp rút ưu khuyết điểm. Các đơn vị đều có tổ chức "chiêu đãi" ăn mừng. Suốt thời kỳ thi hành công tác, công tác được thực hiện rất chậm do ảnh hưởng thiếu thốn vật tư, nhưng cuối năm phần lớn đều có thể "chiêu đãi" vượt kế hoạch: chỉ tiêu được rút bớt vì lý do không phải lỗi của mình. Vui vẻ cả làng! "Cách mạng xử sự có nghĩa có tình: không những tình đồng nghiệp mà còn tình đồng chí nữa".

2.26. Nhân Viên (staffing).

Mỗi Phòng, Ban đều có thủ trưởng (head) là cán bộ, thường có 1 cán bộ khác phụ tá. Giữa "cán bộ cách mạng" và "nhân viên ngụy" có một xa cách do bức tường của chế độ. Tuy nhiên tất cả đều có mẫu số chung là đều lo lắng suy tư cho cuộc sống hằng ngày. Anh em thử tưởng tượng một kỹ sư trẻ tuổi, tài cao của chúng ta hiện lương 1700 đồ/ 1 tháng, lúc ở Saigon chỉ lãnh 73 đồng/1tháng trong lúc 1 tube kem đánh răng Colgate là 50 đồng. Mỗi người hằng ngày vẫn giống nhau: "sáng xách túi đi, tối xách về" (xách là xách túi đựng lon Guigoz chứa cơm ăn trưa; tối xách về là xách lon Guigoz về và nếu có mua được "nhu yếu phẩm" thì xách về luôn.) Nhà nước rất lo lắng cho công nhân viên có khi mỗi tháng phân phối cho mỗi người mua được ½ lon bia, 200 gram đường, ¼ cuộn giấy vệ sinh, 2 hộp quẹt, v.v. Trước kia, công nhân viên lại được "chiếu cố," nếu có thẻ chủ quyền và "đăng ký," được mua 3 lít xăng hàng tháng để chạy xe gắn máy.

Sau "8 giờ vàng ngọc" làm việc, chiều chiều đạp xe đạp về, tôi thấy xung quanh là cả rừng xe đạp. Đối người phải chăng chỉ được hưởng hạnh phúc tưởng dối, tôi bèn ngâm nho nhỏ (ngâm lớn là phản động bị đi học tập cải tạo " mút chỉ cà tha")

"Xe đạp vẫn còn đời còn dẹp,
Hết cơm hết gạo vẫn còn vui"

Mỗi người chung quanh tôi đều lập luận "tiến nhanh tiến mạnh lên xã hội chủ nghĩa", nào là "khoa học hiện đại" mà tôi cứ cơm, cứ gạo nghe "hư hóa," tôi nhớ lại những gì học loáng thoáng xưa kia về bảo tồn năng lượng (energy conservation), tôi vừa thả dốc xe đạp vừa uốn thẳng lưng ngâm tiếp:

"Bụng thì lép xẹp, đầu to tướng"

(Gạo không đủ ăn thì bụng teo nhưng đầu cả ngày nhồi nhét chính trị trong cơ quan, về nhà của cải có gì bán dần để sống, còn phải đi học thêm chính trị ở phường khóm, "đầu óc hẹp hòi không kịp tiếp thu tư tưởng Mác Lê vô địch" thì đầu chắc phải to lên?)

"Mất mát gì đâu, ta vẫn ta"

(Kết luận bằng một câu có vẻ lạc quan yêu đời, vừa nói lên "equation de Bernouilli" trong Hydraulique, vừa mô tả "tình trạng cân đối" mới của mình.)

3.0 Kết luận

Nếu anh Đồng Sĩ Khiêm có đọc các hàng chữ trên , nếu thấy thiếu "nghiêm túc" thì đừng có kiện tôi. Nếu cụ Nguyễn mạnh Hoàn có thấy văn khong ra văn, thỏ chả ra thỏ, khoa học cũng không phải là khoa học, xin cụ hiểu cho lúc đó, đầu óc nhỏ bé của tôi cứ quay cuồng với các phép toán "cộng, trừ, nhân,chia, so sánh" của báo cáo điện toán mà dầu "nhập kiện" (input) như thế nào, "xuất kiện" (output) "trước sau như một" vẫn là đáp số duy nhứt: "tam thập lục kế, đi đào vi thượng sách."

Ngày 12 tháng 04 năm 1979.

-CHUYỆN THẰNG TÔTÔ-

Tôtô đi học lớp Một trường làng . Cô giáo em là một nàng rất chịu chơi và chịu mặc đẹp . Hôm đó cô diện một bộ đồ đầm không có tay (sát nách) nhân ngày lễ Độc Lập .

Cô giáo đang viết bài làm trên bảng bỗng nghe tiếng Tôtô kêu lên : Ê , dưới nách cô có râu (Em thấy sao nói vậy) . Cô giáo quay lui bảo : Tôtô , ra ngoài cửa lớp đứng "bikê" mười lăm phút ! về tội ăn nói tầm bậy tầm bạ !

Mười lăm phút sau Tôtô được vào lớp và cô bắt phải lên giúp cô treo biểu ngữ trên cao . Cô nhờ Tôtô vịn thang để cô trèo lên dán biểu ngữ . Tôtô nhìn lên và lẳng lặng trở về chỗ ngồi lấy cặp vở đi ra . Cô ngạc nhiên quá , kêu Tôtô lại hỏi tại sao lại bỏ ra về giữa giờ học . Tôtô đáp : Khi nãy , con mới nói có một câu là cô có râu dưới nách mà đã bị phạt đứng ngoài cửa đến 15 phút , nay con thấy chỗ này thì nói ra chắc cô đuổi về nhà , nên con biết thân con về trước !

SINH HOẠT NỘI BỘ (tiếp theo trang 37)

Buổi họp mặt kéo dài tới 12 giờ đêm. Tất cả đều công-nhận là rất "fun". Các Anh Chị đều ước mong vài ba tháng họp mặt một lần, hoặc đến nhà hoặc đi picnic. Nếu thực-hiện được như tất cả muốn thì vui biết mấy.

"TIẾN BỘ KỲ THẬT ?!"

những chuyện vui về

Đào Tự Nam

Đôi khi rảnh rỗi, nhớ lại những chuyện này tôi cứ cười một mình và viết lại ở đây, để các bạn cùng cười chơi. Các bạn đọc thì cứ ngỡ là phịa nhưng đó là những chuyện chính tôi đã gặp và thật 100%.

Trong trại học tập vì tôi trước làm ở nhà máy nước, nên được giao cho dựng 1 cái château d'eau để phân phối nước cho các trại. Vật liệu là 4 cây bằng nhôm của cầu M_4T_6 làm cột, cọc sắt làm cây chằng chéo; dụng cụ là một cái đục, một cái búa. Dĩ nhiên là không có máy móc gì hết. Bác, Đảng đã dạy "Lao động là vinh quang" thì cứ đem xương máu mình, sức mình ra mà làm cho hết xí quách, máy móc làm gì cho sinh tật lười biếng ra. Thế là tôi và một đứa bạn nữa thi nhau đục đẽo. Chúng tôi phải đục 32 cái lỗ qua nhôm dày 2 phân để làm lỗ bắt bù loong cho các cây chằng chéo của 4 cay cot. Rồng rã gần 2 tháng trời mới xong 32 cái lỗ cọng với cưa cắt cọc sắt, đào hố làm móng cột. Công việc này nếu dùng máy chỉ mất độ 1 hay 2 ngày. Sau đó, chúng tôi phải huy động khoảng 30 người để dựng cột và đưa thùng nước lên cao 3.5m. Người đứng dưới, kẻ đứng trên đẩy và kéo, rốt cuộc cũng xong. May mắn thùng không rớt, nên không có chuyện gì. Nếu có ai bị thương hoặc chết, đương nhiên là tôi bị nhốt va sẽ bị khép tội "âm mưu phá hoại công trình của Cách Mạng". Khi tôi được thả ra khỏi trại học tập, tên chỉ huy đã nói với tôi:

"Đảng xét thấy anh lao động tốt, đã làm được một công tác vĩ đại (chỉ cái tháp nước) nên xét cho anh về sớm"

Tôi nghe mà chút xíu nữa phì cười và chửi thầm: "Tiên sư tụi bay, cái đồ quẹt này mà cũng cho là vĩ đại thì không biết cái Đảng của tui bay đưa dân, đưa nước đi về đâu."

Thoát khỏi trại học tập về Saigon, tôi cũng ráng chen chân vào một công ty xây cất cho nhà nước để khỏi bị đưa đi vùng kinh tế mới. Nhiệm vụ của chúng tôi là thiết lập dự án xây cất nhà cửa,

cơ xưởng, bến tàu, đường xá...

Tôi nhớ có một lần, một tên kỹ sư Cộng Sản, lặn lội từ Đông Hà vào Sàigòn để nhờ chúng tôi thiết lập dự án 1 khách sạn quốc tế 500 phòng. Thế là chúng tôi hì hục vẽ theo đúng tiêu chuẩn quốc tế. Khách sạn có 6 tầng lầu, mỗi phòng có một cầu tiêu, phòng tắm, ngon lành đàng hoàng lắm. Lúc thuyết trình cho tên kia coi, hắn nhăn mặt: "Các anh vẽ như thế này không được. Cầu tiêu đâu có để trên đầu. Đế quốc nó suy đồi là vì nó để cầu tiêu trên đầu, hơn nữa nó làm như thế không tiết kiệm được phân. Đối với xã hội ta, một xã hội tiến bộ thì không thể bắt chước chúng được."

Thế là chúng tôi hì hục vẽ lại. Cầu tiêu, nhà tắm tại các phòng bị bỏ đi và tập trung dưới đất cách xa khoảng 100m, để các đồng chí dễ lấy phân đi bón ruộng. Thế là chúng tôi lại có một màn cười bò, cười nghiêng nhưa và cứ tưởng tượng, một tên quan thầy Liên xô nào đó, mai đây vô phúc đến ở tại lầu 6 của cái khách sạn này, nếu nó mắc đi cầu chắc phải chạy với tốc độ 100 miles/giờ để đến cầu tiêu cho kịp, khỏi vãi trong quần.

Tôi nhớ có lần thiết lập dự án "cơ xưởng tại Hóc Môn" mới khổ. Làm đi làm lại tới cả chục lần, thay đổi dự án như chong chóng mặc dù đã được phê chuẩn. Các bạn nhỏ lại một dự án từ khi phác họa trên giấy, tính toán, chiết tính vật liệu, đệ trình, chuẩn phê phải qua bao ngay tháng, mới đem ra thi hành được, mà khi thi hành phải theo đúng họa đồ. Ấy vậy mà các đồng chí nhà ta coi như trò chơi, muốn đổi là đổi, muốn đập là đập. Có cái hàng rào chung quanh cơ xưởng đổi đi đổi lại khoảng 10 lần, chỉ vì các đồng chí sau khi dạo xế một vòng đồ thành hoa lệ thấy nhiều hàng rào xây đẹp quá , cũng muốn như vậy , bèn ra lệnh thay đổi dự án tức tốc. Làm mấy tên Công Chánh và Kiến Trúc phờ cả râu để đẹp lòng cấp "trên", không thì đi học tập cả đám , hoặc bị mất việc. Một hôm được lệnh ra Huế để thuyết trình về dự án nhà máy đông lạnh sông Hương . Các đồng chí tụ họp rất đông đủ cả các Ty, Sở liên hệ để nghe thuyết trình và phê bình luôn. Cái tiếu lâm là các phần kỹ thuật quan trọng như xây cất, chuyển vận tôm tử lúc đầu nhập nhà máy cho đến khi xuất cảng thì các đồng chí thông qua rất nhanh (có biết khi gì đâu mà bàn với luận), nhưng khi đến phần cầu tiêu, cầu tiểu , vệ sinh nam nữ thì các đồng chí bàn cãi rất ư là sôi nổi , chiếm cả hơn 2/3 thời giờ. Một ông thì bàn phải dành cho đàn bà nhiều vòi nước hơn vì đàn bà cần xài nhiều nước hơn (sic) . Ông kia lại phản đối . Thế là cãi nhau ỏm tỏi , để rồi cuối cùng cũng xong . Nếu có ai ngồi thảo phúc

trình buổi họp sẽ thấy phần chủ yếu là câu tiêu với lại câu tiêu phòng vệ sinh nhà máy! Về sau anh TCG (kỹ sư cùng khóa với tôi) làm Quản đốc xây cất công trường nầy , xây xong rồi bỏ vì không kiếm đâu ra máy lạnh để trang bị ! Không hiểu đến bây giờ ra sao?

Về phần báo cáo láo thì các đồng chí nhà ta vào cỡ bậc thầy của các tay bao láo thời Cộng hoà cũ . Công ty chúng tôi được Cục Đường Biển giao cho công tác biến 20 cái Connex thanh phòng ướp lạnh hoa quả tôm cá. (Connex là loại thùng sắt cỡ 2/2 m lúc trước Mỹ dùng để đựng thuốc men để ngoài trời) Chưa xong được một cái thì đến ngày Sinh NHật của Già Hồ : thề là chúng tôi bị hối thúc làm ngày làm đêm để kịp làm lễ Khánh thành cho đúng ngày kỷ niệm. Có thánh cũng chả làm kịp vì máy lạnh ở đâu mà đào cho ra ngay , chỉ có một cái máy chạy èo ọp phải lắp vội lắp vàng và cho chạy thử . Ngày Khánh Thành được tổ chức vô cùng trọng thể mời đông đủ đại diện của mọi cỏ quan ở Đô thành , có đủ bộ máy thâu hình để đưa lên Truyền Hình ngay . Diễn văn đọc rất kêu , nghe dồn dả như bắp nổ : đại để là nhờ ơn Bác và Đảng nên Cục Đường Biển đã hoàn thành công tác vượt mức kế hoạch ! (sic). Hai mươi cái Connex được bày ra và dĩ nhiên là quan khách được hướng dẫn đi thăm coi cái phòng lạnh duy nhất mới hoàn thành hôm trước mà thôi . Còn 19 cái kia được khóa chặt , phòng lỡ có ai tò mò muốn coi cũng chàng được vì thùng rỗng có gì đâu mà xem ! Hôm sau bà con cô bác ở Đô Thành được đọc trên báo chí và xem trên T.V. rằng : Cục Đường Biển đã lập thành tích vượt mức kế hoạch hoàn thành 20 cái phòng đông lạnh để dâng mừng Sinh Nhật Bác !

Có biết đâu dưới Âm Ty Địa Ngục , Bác đang rửa thầm lũ con trời đánh thánh vật đang đưa nước nhà đến chỗ lụn bại ! Ai bảo Bác và cái Đảng quỉ quái do Bác đào tạo ra các đứa con bịp bợm ấy.

Đại khái trong các cỏ quan , không riêng gì cơ quan chuyên môn cũng đều có những chuyện hai hước cười ra nước mắt , khó tin nhưng có thật như các chuyện tôi vừa kể hầu các bạn. Các bạn đọc để cười chơi , đồng thời cũng để xót xa cho thế hệ hiện tại đang sống dưới gông cùm Cộng Sản , chỉ đi thụt lùi chứ không thể tiến được ! Nếu ai còn mơ tưởng về phục vụ với Bác và Đảng thì hãy rằng thi cho xong cái bằng P.E. về Cầu...Tiêu hầu đủ tư cách để thảo luận với các đồng chí vì các ngài đó bây giờ chỉ thích các tiện nghi vật chất cho sướng cái thân chứ chả lo gì về kỹ thuật hết.

Los Angeles Tháng Tư 1979

Hồi ký : **BIÊN HÒA**

Mến tặng anh Trần văn Hoành

Nói tới Biên Hòa, chắc nhiều bạn đã mường tượng ngay đến tên thân mến của một tỉnh lỵ nhỏ bé, thật nhiều bưởi và bưởi thật ngọt. Cũng có bạn nghĩ đến đồ gốm Biên Hòa, đến gạch đến ngói, đến cát, đến đất sét, là những thổ sản mà chúng ta trong nghề cuốc xẻn, không ai không biết. Nhưng cũng có bạn mơ màng đến cái tên lịch sử dịu dàng ấy, mà vua chúa ta, vào đầu thế kỷ 18 đã đặt tên cho miền đất này, đánh dấu một bước Nam tiến quan trọng của dân tộc.

Nói đến cuộc Nam Tiến vĩ đại, thì sau mỗi lần Nam Tiến thắng lợi, quân dân ta lại nghỉ ngơi, nghỉ xả hơi. Và giữa một lần nghỉ xả hơi này đến một lần Nam tiến mới cũng xa cách vài mươi năm.

Lần này, ta đã đặt cho vùng đất mới này là Biên Hòa, có nghĩa là biên giới hòa bình, có thể nghĩ rằng ông cha ta tính rằng kỳ nghỉ xả hơi này phải lâu hơn những lần trước, vì quân ta đã tiến chiếm một vùng đất quá rộng, chạy dài từ bờ bể Nam Hải đến tận biên giới Cam bốt, gồm hầu hết các tỉnh thuộc khu Công Chánh Bắc-Nam phần bây giờ. Bình định một khu vực rộng lớn như vậy, với những phương tiện di chuyển của thời bấy giờ, quả thật vô cùng khó khăn và cực nhọc. Vậy nên ta cần phải cho đối phương thấy ta đang muốn hòa bình vậy. Song song với việc chiếm đất là việc di dân lập nghiệp. Nguyễn thiệu Lâu đã cho ta thấy trong hai tập sử của ông, chính sách di dân của ông cha chúng ta đã được thực hiện như thế nào? vừa tinh vi vừa khoa học, lấy ốc kinh doanh của dân làm trọng, lấy ý chí lập nghiệp làm giàu của dân làm kích thích tố, và lấy tư cách cá nhân của người dẫn có uy tín làm sức mạnh. Lúc bấy giờ chính phủ không tự tổ chức việc di dân, nhưng khuyến khích việc di dân từ những tỉnh đông dân mà lại thiếu ăn như Quảng trị, Quảng Nam, Bình-Định, Khánh Hòa. Đơn vị nhỏ nhất là một ấp, gồm 10 người, 10 ấp thành một xã, và 10 xã thành một làng, 10 làng thành một tổng, và 10 tổng thành 1 canh. Canh là một huyện hay một phủ tuỳ lớn nhỏ. Nay là quận. Một chủ gia đình đông con có thể là một ấp rồi. Nếu vị chủ gia đình đó có uy tín có thể rủ được cả chục gia đình và lập ra 10 ấp, thành một xã, và vị ấy đương nhiên được chính phủ phong cho chức Xã trưởng. Một bộ lạc khoa bản rất có thể huy động cả ngàn người và được

chính phủ giúp đỡ phương tiện để di chuyển, được cấp đất cho ngay khi tới địa điểm, và được cất lên những chức chướng theo khả năng huy động nhân lực của vị thủ lãnh này. Việc di dân đã thành công ngoài dự tính của chính phủ, và những năm trước triều Nguyễn Huệ, mức sản xuất lúa gạo miền Nam đã nhiều đến nỗi chính phủ của chúa Nguyễn đã lập ra nhiều kho lúa vĩ đại để đổi chát hang hóa, vật liệu, vang bạc với ngoại quốc đến 4, 5 lần mỗi năm (Việt nam S.L. cua Tr. TR. Kim). Và cung vì thời kỳ Trinh Nguyễn phân tranh cho nên dân di cư vào nam chỉ toàn là dân miền Trung mà thôi.

Chuyện Nam Tiến thì nói làm sao hết, hom nay tôi chỉ xin hầu chuyện với các bạn về Bien Hoà nhỏ bé mà tôi đã sống nhiều tháng, đó là phi trường Biên Hoà.

Tôi được Nha Can Cứ Hang không phái tôi lên làm việc tại phi trường Biên Hoa với một nhiệm vụ thật mù mờ, vào năm 63. Lúc bấy giờ nhiều công tác quân sự đang được thực hiện, trong đó phi trường quân sự đứng vào hang đầu. Phi trường Biên Hoà cung được quân đội Mỹ sắp xây cất thanh một phi trường vĩ đại có thể đón tiếp mọi phi cỏ . Người Mỹ họ tự nghiên cứu đồ án, tuyển chọn nhà thầu Mỹ, chỉ đinh giám đốc công trường, muốn công ty kỹ sù kiểm soát công tác. Họ chừa lại một số vấn đề nan giải cho VN tự giải quyết với nhau như là : cấp giấy phép vào phi trường (an ninh KQ), cấp giấy phép khai thác các hàm cát, hầm đá soi, vv(quyên của Tỉnh), đề nghị và tuyển chọn nhà thầu VN (Bộ Công Chánh và Nội vụ), và vấn đề hắc búa nhất là vấn đề bồi thường đất đai và hoa màu bị truất hữu, và bồi thường dời mộ. Nha Can cứ Hang không lanh phần hắc búa nay, làm sợi giây liên lạc giữa các cỏ quan trên đây.

Đại diện Nha CCHK tại phi trường Biên Hoà là tôi. Công việc rắc rối và nhứt đầu, quyền hạn thì không có. Tuy nhiên có một điều rất đỡ khổ cho tôi là việc kiểm kê đất đai, hoa màu và mồ mả, và việc bồi thường đều do Phong Pháp lý và Công San làm cho cả, và anh Trần văn Hoanh và trắc lượng viên Hồ văn Triều đã tận tuy rất nhiều giúp tôi trong việc khó khăn và rắc rối này đến nơi đến chốn.

Tánh tôi thì luôn luôn bình tỉnh và lạc quan, làm việc ở đâu, lúc nào, tôi cũng tìm cái hữu ích, cái vui trong công việc của mình hiện tại để mà thưởng, mà thích nó trong cái

khoảnh khắc ngắn ngủi mà mình phải sống lúc đó. Tôi luôn luôn tìm thấy chung quanh mình bao nhiêu là của hay vật lạ, bao nhiêu người dễ thương, xinh đẹp, bao nhiêu nghề đáng học, hái ra của mà mình không biết. Và chính những tháng ngày tôi làm việc tại đây lại là những lúc thanh thới khoan khoái nhất của những năm phục vụ tại nha CCHK.

Ba năm làm việc tại Banmethuot tôi đã học và học thật kỹ nghề trồng cà phê, trồng trà và trồng cao su. Hơn một năm tại Biên Hoà, tôi đã học được nghề nuôi heo, nuôi gà, thả cá, và trồng rau muống. Nhưng thích thú nhất có lẽ là tôi có dịp nhận xét về triết lý xây lăng, đắp mô, tóm lại là khoa địa lý vậy. Nói đến địa lý, thì chúng ta ai cũng có một số ý niệm vì đã nghe, đã thấy, hoặc đã có kinh nghiệm bản thân . Xin kể lại một vài câu chuyện Biên Hoà.

Lúc bấy giờ Xa lộ Biên Hòa đã khánh thành hơn 4 năm, nhưng nhiều công tác vẫn còn tiếp tục, như làm các giốc cầu, các lề đường, đắt các đường cống v v... những công tác này còn nhiều làm cho nền xe cộ của RMK vẫn rộn rịp chạy lui tới trên xa lộ này.

Phi trường Biên Hoà nằm về hướng Bắc thành phố Bien Hoà. Phía tây phi trường thì có núi Bửu Long, là một thắng cảnh địa phương. Phía Bắc phi trường là những rặng đồi nui đầu tiên nhìn xuống đồng bằng mênh mông của thành phố Gia định, chạy dài ra ba mặt bể. Những rặng đồi núi là phần cuối của giảy Trường sơn chạy dài từ Bắc xuống Nam. Độ cao của rặng đồi này chỉ ngoài 100m cao hơn mặt bể, nhưng từ đây nhìn về hướng Đông và Nam là thành phố Saigon yêu dấu. Những ngày trong sáng, tàu bè chạy trên sông Long Tảo, hay những phi cơ đường Quốc tế, lên xuống phi trường Tân sơn Nhứt đều nhìn thấy cả. Ban đêm Saigon sáng rực, từ Nhà Bè đến Bến Nhà Rồng, rồi Quân Cảng rồi Tân cảng những cao ốc, những khách sạn, nhà thờ Đức Bà, tháp Viba của Nha Buu Điện vv.... đều nhìn thấy rõ ràng. Saigon rải rác ánh sáng thật xa thật rộng, bụi và khói đã bám vào ánh sáng bốc cao hàng trăm thước trên không trung.

Trước khi xa lộ Biên Hoà được thiết lập, đứng ở đây nhìn về Saigon có nui Châu thới chắn ngang trước mặt như một bình phong thiên nhiên, và sau nui Châu thới là sông Saigon uốn khúc quanh

co, ruộng vườn xanh tốt, đất đai phì nhiêu, phong cảnh thật hữu tình, địa lý mà nói thì cho là đất vuông.

Cũng vì "đắc địa" như vậy cho nên các thầy địa lý từ 200 năm nay đã chọn nơi đây để đặt hàng trăm hàng ngàn ngôi mộ. Gia đình nào đã có được một mảnh đất ở đây để lập mộ cho gia đình mình là cả một sự may mắn. Nhiều lăng tẩm nguy nga của những vị đại thần, những tướng lãnh oai vang. Không một nơi nào trong nam mà đã có nhiều lăng tẩm quy tụ lại một chỗ như tại nơi này. Mà quả thật là đẹp, nhìn mãi không thấy chán.

Thế nhưng một sự kiện quan trọng đã xảy ra làm rung chuyển địa lý của cả một vùng đất(có người nói là đã làm rung chuyển cả miền Nam nữa cơ): đó là việc phá núi Châu Thới. Chính phủ Ngô đình Diệm đã cho lệnh bắn đá ở núi Châu thới để xây cất xa lộ Biên Hoà. Núi bị bắn sụt mất đến hơn 1/4. Binh phong bị bể, động long mạch, tức nhiên những lăng tẩm lấy nui Châu thới làm bình phong thiên nhiên đều bị động cả. Mồ mả bị động, gia đình con cái ốm đau, cha mẹ mất việc, tài sản mất mát vv...nếu biết là phải dời mộ ngay. Những thầy địa giỏi đều có thể biết được việc mộ mả bị động.

Nay thì phi trường Biên Hoà được lệnh phải nới rộng, và vì vậy hàng ngàn ngôi mộ phải bị dời.

Giữa hai sự kiện núi Châu thới bị bắn sụt mẻ, và phi trường Biên Hoà phải nới rộng, kết quả là hàng ngàn ngôi mộ đã bị dời.

Thiên về địa lý mà nói thì dù phi trường Biên Hoà có được nới rộng hay không, thì các mồ mả đã bị động, phải dời. Nhưng nếu nhìn về khía cạnh nhân quả của nhà Phật thì hai sự kiện có liên hệ mật thiết với nhau lắm, vì không chỉ những gia đình khá giả mới dám nghĩ đến chuyện dời mộ, còn như đại đa số dân nghèo kiếm đâu ra tiền mà dời mộ, thì lại được chính phủ lo dời giùm cho, khỏi tốn kém gì cả. Bạn có tin hay không là một chuyện, nhưng đây là một sự kiện có thật.

Kỳ tới tôi sẽ hầu chuyện các bạn về:
- Triết lý xây Lăng, đắp mồ.
- Mồ kết là thế nào?
- Mồ không có quan tài, vân vân.....

Ng. Ph. B. Hạp

Chuyện tếu / Hoà Bình Công Chính ?

Bài của MAI TRỌNG LÝ

Cả thế giới đang bàn tán xôn xao về chuyện Hoà-ước giữa Ai-Cập và Do-Thái vừa được Mỹ vận động để ký kết tại Hoa-Thịnh-Đốn. Tổng Thống Mỹ đã nhấn mạnh đến điểm, bản hòa ước này nhắm mưu tìm một nền hòa bình công chính cho dân Do-Thái.

Nói đến danh từ hòa bình công chính, dân tị nạn Việt-Nam, nhất là anh em trong gia đình công chánh chắc còn nhớ đến nhưng năm 1972, 73 tại Việt Nam. Lúc đó, Hội-nghị Paris bắt đầu nhóm họp để bàn chuyện về chiến tranh Việt Nam, để chuẩn bị dư luận trong nước và tỏ rõ lập trường của chính phủ Việt Nam Cộng Hòa đối với Hội-nghị Paris. Các cơ quan truyền thông trong nước như báo chí, truyền thanh, truyền hình và các nhân vật chính quyền đều nhất loạt tuyên bố "cương quyết đòi cho được một nền HÒA BÌNH CÔNG CHÍNH".

Không hiểu danh từ Hòa-bình công chính thoát thai từ điển tích nào, nên trong dân chúng cũng nhiều thắc mắc, không biết nền hòa-bình công-chính mà Tổng Thống Nguyễn văn Thiệu đòi Mỹ và Việt cọng bảo đảm cho Việt Nam là thế nào? Vì nó quan trọng như thế, nên dư luận rất là xôn xao bàn tán. Lẽ tất nhiên anh em công chánh cũng bàn luận với nhau trong nhưng lúc trà dư tửu hậu để mổ sẻ danh từ hòa bình công chính, để rồi đi đến lập luận tếu rằng:

-Vì chiến tranh tàn phá hết cầu, đường, bến cảng, nên khi hòa bình phải tái thiết lại hết các phương tiện giao thông từ Nam đến Bắc- mà nghề làm công-chánh là của dân công chánh, vậy hòa-bình công-chánh (công-chính đọc theo giọng Nam là công-chánh) là hòa bình để làm lại đường xá, cầu cống mà không bị Việt-cọng phá hoại nữa.

Chuyện khôi hài đó đã phổ biến, để mỗi khi anh em công-chánh phải đi sửa chữa các cầu bị Việt-cọng phá hoại, hay phá ụ mìn của Việt-cộng trên các đường đều than với nhau "Tổng Thống mình hay thật, nhất định

đòi cho được hòa-bình công-chính để anh em công chánh khỏi vất vả sửa chữa cầu đường, mà cầu đường không bị phá hoại nữa là hòa bình rồi còn gì nữa!".

Đến ngày Việt-cọng chiếm miền Nam, bắt tất cả các sĩ-quan, công-chức Việt Nam Cộng Hòa đi học tập cải tạo, thì phần đông các anh em kỹ sư công chánh đều được thả về sớm nhất, có nhiều địa phương lại miễn học tập cho anh em vì nhu cầu sửa chữa đường cầu rất cần thiết đến dân công-chánh, còn Tổng-cuộc Kiều-lộ (sau này gọi là Cục Cầu Đường Miền Nam) thì phần đông các anh em vẫn làm việc tại các phòng chuyên môn. Nên lúc bấy giờ mỗi khi gặp các anh em công-chánh dân NGỤY thường đùa là "Vì khi ký Hiệp-định Paris, VNCH chỉ đòi được Hòa-Bình Công-Chánh, nên nay dân công-chánh đỡ học tập còn dân các ngành khác đều bị học tập cải tạo dài hạn. Biết vậy lúc đó yêu cầu Tổng Thống đòi cho được một nền Hòa-bình Công-chính, Điền-địa, kinh-tế, Quốc-phòng, v.v... thì bây giờ chắc anh em Ngụy mình không bị Việt-Cọng bắt nhốt cải tạo./.

CÂU ĐỐI

Trong số 11 Xuân Kỹ-Mùi, Đại ca Tam-Giang-Khách có ra câu đối:

" Đêm ba mươi, gài then kỹ, tống Đồng, tống Giáp, tống Chinh, tống cả mồ ma lão cáo."

Vậy tiểu đệ xin đối lại như sau:

" Ngày một tết, mở cửa toang, nghênh Huyên, nghênh Hoàn, nghênh Suý, nghênh toàn ái hữu trường tiền."

Nếu Đại ca Tam-Giang-Khách xem được thì xin lưu kỹ niệm chứ tiểu đệ không dám nhận phần thưởng SALEM của bạn, sợ nội tướng cúp phần.

Tiểu-Đệ.

MỘT VẤN ĐỀ THỜI SỰ

Cách đây hổn tháng, một số bạn hữu có bàn với tôi làm thế nào tìm một giải pháp cho vấn đề trẻ em VN đang ở các trại tị nạn, ở Mã lai Á, ở Thái Lan , ở Phi và ở Hồng Kông. Những trẻ này đã đi theo các thuyền hay tàu, đến được các nước lãnh giếng an toàn, nhưng vì chưng không có bà con quen thuộc nào ở đâu cả, hoặc chưng có bà con nhưng vì không biết địa chỉ, hoặc còn quá nhỏ không biết viết biết đọc, cho nên không làm sao tìm kiếm hoặc nhờ ai tìm kiếm họ cho được. Số trẻ em này lên tới trên 3,000 em.

Liên hiệp Quốc rất ưu tư đến vấn đề này, nhưng cho đến nay chưa thấy họ đưa ra một giải pháp nào.

Cách đây không lâu hội Catholic Conference có đề nghị rằng những gia đình VN nào khá giả nên nuôi lấy một em gọi là Foster child, cho đến khi chúng nó lên 18 tuổi. Trong thời gian nuôi nấng thì Chính phủ Hoa Kỳ hợp tác với Liên hiệp Quốc sẽ cấp cho Foster parents mỗi tháng là $ 275.00. Sự kêu gọi cũng có vẻ miễn cưỡng lắm và cũng chẳng có quảng cáo gì rùm beng cả. Kết quả là có một số người tự nguyện đứng ra lãnh nuôi cả chục em vì họ thấy rằng với $ 2,750.00 mỗi tháng (10 em) họ có thể danh dụm được bộn tiền. Hội USCC dĩ nhiên không đề nghị lên Liên hiệp Quốc được, vì Hội chỉ mong muốn được thấy những gia đình khá giả nhận lãnh Foster child để đem về nuôi nấng như con cháu của mình và tự thấy có trách nhiệm tinh thần với các em bé này. Và vì thế cho nên một số lớn những em b "mồ côi" tạm này chưa qua được đất Mỹ.

Còn như Hội USCC mong đợi những gia đình khá giả VN đứng ra nhận lãnh thì chắc là còn lâu lắm, vì người Việt mình rất đắn đo về vấn đề nuôi con nuôi. Tục lệ của VN mình rất khắc khe khiến cho việc chọn lựa rất chắc chắn. Ngoài việc tuổi tác, gái trai, cũng còn lắm tiêu chuẩn khác nữa, như là mặt mày phải coi được, v v ..... Mà đã không thấy được mặt mũi thì khó cho họ chấp thuận nhận làm cha mẹ nuôi một đứa mà có thể tàn phế, tật nguyền, có chút lai giống, hay là tánh tình không hợp với cha mẹ.

Trong khi đó thì chính những gia đình Hoa Kỳ lại thích kiếm nuôi con nuôi, có khi họ còn đi kiếm mua với giá rất cao nữa là khác. Như vậy vấn đề là làm thế nào có một nơi có đủ tiện nghi tối thiểu để đưa một số trẻ em đó đến sinh sống tạm .

Tuy nói sống tạm nhưng địa điểm này cũng như là một viện mồ côi mà trẻ em sẽ được sống với tình thương của những bậc nuôi dưỡng, được hưởng những tiện nghi của đời sống Hoa Kỳ, và được ăn học như mọi trẻ em khác cùng một lứa tuổi.

Chúng tôi đã bàn bạc với một số bạn bè hằng lưu tâm đến vấn đề tị nạn, vấn đề xã hội, và chúng tôi có đưa ra một giải pháp, như sau:

Tìm một cư xá rộng rai, tiện nghi để dung nạp được chúng 200 em bé.

Địa điểm đầu tiên này sẽ chỉ nhận những em bé tuổi dưới 10, lý do là để dễ bề tổ chức, và việc tìm kiếm cha mẹ nuôi, theo kinh nghiệm của những người trong việc thì có vẻ dễ hơn.

Địa điểm sẽ không ở trong thành phố lớn như L A, mà sẽ đặt tại một thành phố nhỏ, cách LA chừng 20 dặm; lý do cũng là nhe được số hụi, tranh vấn đề ô nhiễm không khí, và những vấn đề phức tạp của những thành phố lớn.

Thành phần quản trị trực tiếp sẽ nửa Việt nửa Mỹ, và gồm những giáo sư, những chuyên viên thành thạo trong ngành này.

Thành phần điều khiển chương trình sẽ do một hiệp hội bất vụ lợi, đứng sau, để liên lạc và vận động.

Tiền thang trợ cấp của Liên hiệp Quốc và của Chính phủ Mỹ sẽ có thể dư để cho trung tâm đứng vững.

Duy chỉ có một vấn đề hắc búa không giải quyết được là vấn đề không làm thế nào có tiền sở khởi để thuê một trung tâm mà theo tiêu chuẩn của Mỹ thì phải là một khách sạn kiểu motel, có sân có vườn, có chỗ ., chỗ học vv.... Chúng tôi đã đi tìm kiếm cả tháng trời, đã tìm thấy một đôi địa điểm thuận lợi và khả dĩ mướn được, nhưng vấn đề chính cũng vẫn là vấn đề làm thế nào có được ngay $ 500.00 cho mỗi trẻ em ngay trước khi đưa chúng nó đến, như là : may sắm giường, nệm ra,gối, một số tối thiểu áo quần, giay dep, ban học, chen bát, nồi niêu vv..

Ngoài ra phải ý giao kèo dai hạn với chủ Motel, trả trước ít nhất là hai tháng tiền nhà, tiền lương cho những nhân viên thường trực của trung tâm. Tóm lại làm thế nào quyên góp được $ 300,000.00; số tiền này chỉ là mượn ngắn hạng, trung tâm sẽ lần hồi trả lại cho những mạnh thường quân rộng tình thương nơi giống trên đây. Có trung tâm hồi đây đủ tiện nghi, và có một thành phần quản trị đầy đủ khả năng và sốt sắng với công cuộc, khi đó dự án mới được USCC đệ trình lên Liên hiệp Quốc để được

chấp thuận. Như vậy vấn đề vẫn còn luẩn quẩn. Chưa có tiền thì chưa có trụ sở, chưa có trụ sở thì chương trình không thực hiện được. Cho đến nay vẫn còn kẹt.

Chúng tôi cơ chuyển lời yêu cầu chính thức của một hội Việt kiều bất vụ lợi lên USCC để xin vay $ 300,000.00, nhưng chưa có kết quả. Hơn nữa Hội này hoạt động cũng yếu ớt cho nên khó có hy vọng được chấp thuận vậy.

Nếu trung tâm I thành công thì sẽ tổ chức ngay trung tâm II tại một tiểu bang khác, rồi trung tâm III sẽ ra đời 6,7 tháng sau đó. Theo dự tính của chúng tôi thì mỗi trung tâm với 200 trẻ em sẽ có thể tiếp nhận ít nhất là 4,5 lần số trẻ này, nghĩa là mỗi trung tâm sẽ có thể tiếp nhận cả ngàn trẻ em trong 1 năm, và không bao lâu số 3,000 trẻ em VN tại các trại tị nạn sẽ được đưa qua Hoa Kỳ hết.

Vì thiếu tiền đầu tư sở khởi, chodự án của chúng tôi vẫn còn dậm chân tại chỗ. Chúng tôi cầu mong sẽ có dự án khác hấp dẫn hơn, ít tốn kém hơn, để được Liên hiệp Quốc chấp nhận, vì số phận các em bé VN tại các trại tị nạn Đ N Á thật là bi đát, và chúng ta không ai là không thổ dài khi động chạm đến những vấn đề thời sự nóng hổi này, nhưng vì bất lực chúng ta đành ngoảnh mặt làm lỏ, mà trong lòng không khỏi ngẹn ngào đau đớn.

Nếu bạn nào có ý kiến có thể vay được $ 300,000.00, thì số phận 3,000 em bé VN có thể thóatkhỏicanh chỏ vở, thiếu thốn và vô vọng hiện nay.

NGUYỄN PHÚC BỬU HẠP

-LAI CHUYÊN THẰNG TÔTÔ-

Mẹ Tôtô thấy Tôtô ngồi học , cứ lấy tay thấm nước miếng bôi lên đầu hoài , mới hỏi : Con làm gì mà kỳ vậy ?

Tôtô trả lời : Dạ con học không vô !

Mẹ ngạc nhiên : Học không vô thì tại sao cứ thấm nước bôi lên đầu hoài vậy ? Ai dạy mày cái kiểu gì kỳ lạ vậy ?

Tôtô đáp : Dạ con nghe chị bếp nói với anh bếp hồi hôm là "không vô thì anh lấy tí nước thấm ở đầu là phải vô "

A B C 1 2 3 4 &????!!! D Đ

TÔI ĐI HỌC LẠI

VÊ CU TÊ

Hồi mới qua đây, gia đình tôi dọn tới Dallas. Sau gần một tháng tìm việc kỹ thuật không được, tôi đã"lao động tốt" trong gần một năm trời, vừa đi làm vừa đi học một lớp điện toán (computer) ở một trường huấn nghệ (trade school).

Học xong thì mới thấy thất vọng vì kiếm không có việc, lý do là các hãng chỉ muốn những người tốt nghiệp từ đại học và có kinh nghiệm mà thôi. Cũng trong thời gian này, nghe tin một số bạn cùng chánh đã đậu E.I.T và P.E., tôi đã bỏ ra gần 50 đồng để mua một bộ sách luyện thi, theo như chỉ dẫn của anh Lê-Thành-Trang trong một số AHCC.

Khi sách về đến nơi, tôi xem qua một lượt, lòng tự nhủ là đã dại dột ném 50 đồng qua cửa sổ, vì nghĩ rằng phải thi lại các môn này thì làm sao mà đậu được!

Thế rồi run rủi anh Phạm-Hữu-Quang và anh Phạm-Văn-Ân ở Oklahoma ghé tôi chơi vào quảng tháng 5-76. Hai anh này cho tôi biết là có thể vay tiền và đi làm work-study để đi học lại được. Tôi bèn đánh bạo nộp đơn tại đại học Texas ở Austin, và dọn về thành phố này để đi học. Điều kiện để được nhận vào cao học (Graduate school) ở trường này là phải có tối thiểu 1000 điểm khi thi GRE (Graduate Record Examination) và nếu là người ngoại quốc phải có tối thiểu 550 khi thi TOEFL. May mắn thay, tôi có đủ điểm trong hai kỳ thi này và được nhận vào trường học. Tôi đã chọn nghành environmental engineering, vì nghĩ rằng nghành này tương đối mới. Khi vào trường, được phát cho một văn phòng với anh Nguyễn-Văn-Độ (cựu Trung Tá Công binh khoá 62), nên cũng đỡ buồn. Anh Độ cũng đang học cùng nghành. Tôi đã học mất

5 học khóa (semester), từ tháng giêng năm 1977 tới tháng 8 năm 1978. Thú thật với các bạn là học rất cực, nhất là vừa phải đi làm gần 20 giờ một tuần ở trường với tư cách là phụ giáo (Teaching assistant), chấm bài cours undergraduate) hoặc phụ khảo (Research assistant), hoặc là"làm học" (work-study) ở trong trường. Trong suốt thời gian đi học, thường cuối tuần và mỗi tối phải ra văn phòng ở trường để "gạo". Nào là bài tập, mỗi cours thường có 10 baimỗi học khóa, nào là bài thi, mỗi cours thường có 3 bài thi mỗi học khóa. Bài tập thì thường rất dài 3,4 bài toán làm hết cả ngày chưa chắc đã xong. Chương trình master ở đây đòi hỏi phải lấy 8 cours (24giờ) và làm một luận án (thesis) hoặc lấy 11 cours (33 giờ) và làm một tờ trình (report). Thường một học khóa lấy 4 cours là đã mệt đứ người rồi. Trong chương trình master họ đòi hỏi sinh viên phải lấy 2 cours ở ngoài bộ môn mình học. Đối với các bạn nghĩ đến chuyện thi E.I.T. và P.E. thì nên lấy cours engineering economy và computer sciences. Vì 2 cours này sẽ giúp ích rất nhiều khi đi thi. Trong thời gian học, tôi đã thi và đậu E.I.T. tháng 11-1977, và P.E. tháng 4-1978. Bộ sách luyện thi hồi xưa tôi tưởng đã phí tiền mua thì nay đã tưng qua tay Nguyễn-Văn-Độ, đã đậu E.I.T. và sắp thi P.E.

Đi học thì cực thật, nhưng bù lại cứ giữa 2 học khóa là được nghỉ hơn 2 tuần (lễ giáng sinh thường được nghỉ tới 4 tuần). Đây là một dịp tốt cho các bạn thích du lịch. Chưa bao giờ tôi ở nhà vào dịp này trong thời gian tôi đi học. Tôi đã lái xe đi California ba lần trong năm 1977. Năm 78 thì đi New Orleans, rồi Montreal. Tôi còn nhớ có một ngày năm giờ sáng tôi còn ở Lexington, Kentucky và 12 giờ đêm đã về tới Austin, Texas cách nhau 1150 dặm.

Làm sao để sinh sống trong lúc đi học? Các nơi khác thì không biết nhưng ở Austin chuyện này không khó lắm. Trường đại học ở đây có loại cư xá rẻ tiền cho sinh viên có gia đình thuê, cư xá hai phòng ngủ thuê mỗi tháng quảng 100 đồng kể cả gaz và nước, tiền điện thêm quảng 20 đồng một tháng. Khi đi học thì xin vay tiền National Direct Student Loan, mỗi học khóa có thể vay từ 700 tới 1,000 đồng. Đây là một cái nợ rất dễ chịu sau khi ra trường chín tháng mới phải trả nợ, có thể trả trong vòng mười năm, với lãi xuất chỉ có 3%. Ngoài ra thường có thể xin làm trong trường trong chương trình Work Study, hoặc xin làm Research Assisstant rồi dùng kết quả để làm Thesis, tiện cả hai bề, hoặc là làm Teaching assistant mà công việc phần lớnlà chấm bài cho một vài ông thầy dạy cours undergraduate.

Trường đại học Texas ở Austin khá lớn, lớn nhất ở Texas với 43

ngàn sinh viên và khá giàu, quỹ của trường có độ 800 triệu đồng, phần lớn là tiền lợi tức cho thuê 300,000 mẫu đất ở miền Tây Texas để các hãng dầu hỏa khai thác. Trường này đã từng khoe là đã đào tạo hơn một nửa số Ph.D. về dầu hỏa trên thế giới.

Còn một điểm để thưởng khác của trường Texas này là họ nhận dược sĩ ngoại quốc cho vào học lại hai năm chót của chương trình 5 năm để lấy bằng B.S. về Pharmacy. Hiện tại mỗi học khóa có độ 2 dược sĩ Việt Nam được nhận vào học cùng với 70 sinh viên Mỹ. Điều kiện để vào là có điểm TOEFL quanh 550. Khi xin thi họ nhận vào trường College of Natural Science cho học 1 hoặc 2 học khóa, trong lúc đó nộp đơn xin vào trường dược, một hội đồng sẽ interview xem mắt mũi có hấm tài không, nói tiếng Anh có khá không. Nếu được nhận vào trường dược, sẽ phải học thêm 5 học khóa nữa, rồi sẽ được bằng B.S. về Pharmacy. Sau đó phải qua kỳ thi board đợt I, nếu đậu sẽ đi làm thêm 400 giờ intership và thi board đợt II, nếu đậu sẽ trở thành Registered Pharmacist, được đếm các viên thuốc một cách hợp pháp. Vợ tôi là một trong số hơn mười dược sĩ Việt-Nam đã đi xong con đường chông gai đó, và hiện có 5 dược sĩ Viet-NAm đang theo học trường dược ở đây. Nếu học dược thì có thể xin học bổng Basic Grant, mỗi năm họ cho quanh 1,200 đồng.

Học phí ở trường đại học này tương đối rẻ, mỗi học khóa phải trả quanh 300 đồng. Mỗi năm trường có 3 học khóa, Thu , Xuân và Hè. Trong vòng thành trường có mấy cây hồng rất sai trái, và tới mùa Thu thì chỉ có sinh viên VietNam và Tàu là biết thưởng thức thôi!

Trường Civil Engineering là một nhà lầu 10 tầng, rất rộng rãi và trang bị đầy đủ dụng cụ thí nghiệm cho mọi nghành Civil.

Đối với các bạn đã biết thưởng thức football, thì trường này có đội banh Longhorn khá nổi tiếng.

Còn Austin thì sao? Có lẽ phần lớn các bạn khi nói tới Texas chỉ biết Houston và Dallas. Austin nằm giữa hai thành phố lớn này, cách Dallas 200dặm và Houston 160 dặm. Austin nằm hai bên giòng sông Colorado (không phải sông Colorado chảy giữa California và Arizona đâu!) trên một vùng đồi chập chùng và rất nhiều cây cối. Cách 15 dặm đường có hồ Travis khá đẹp, bờ hồ là vách đá đứng, và có bãi Hippy Hollow dành cho các bạn muốn đi bởi mà "lưởi" mặc quần tắm.

Austin có 330,000 dân và là thủ đô của tiểu bang Texas, mùa đông không có tuyết, lạnh nhất là 14F, mùa hè nóng hơn Saigon nhiều, có khi tới 100F.

Khi tôi ra trường, tôi chỉ xin việc với hai cơ quan của tiểu bang vì muốn có công việc nhàn hạ sau mấy năm trời cực nhọc. May mắn thay tôi được cả hai nơi nhận cho làm, và tôi đã chọn Department of Water Resources. Việc tôi làm bây giờ là nhạy HEC-1 program để kiểm soát mực nước ở các đập trong trường hợp lụt lớn và làm tờ trình. Công việc dính dáng đến Hydrology, chả có gì dính đến environmental là nghành mà tôi đã theo học, chả cần phải đậu E.I.T. hoặc P.E. mới làm được và bạn công chánh nào cũng có thể làm được việc này.

Nhưng ai cho tôi công việc đó nếu tôi không đậu các bằng kia?

Anh Độ cũng đã ra trường sau tôi một học khóa và có việc ngay tại Austin với một hãng chế các dụng cụ lọc không khí ô nhiễm.

VÊ CU TÊ
Austin, 29-3-79

-CHUYỆN MẸ CON NHÀ TA-

Nhân ngày cưới của đứa con gái yêu duy nhất , mẹ lo lắng đủ thứ cho con vào cái ngày vu qui của con , lo cho đến cái mền và cả hai cái gối trên giường nữa . Vì bà nhất định "bất rê" chứ không chịu cho "rước dâu" sợ về bên nhà trai người ta ăn hiếp con bà.

Sáng nào vào phòng con gái cũng để dọn dẹp giùm (bà không muốn để người ăn người làm lo , sợ không chu đáo bằng chính mình, vì bà cũng chẳng có chuyện gì khác để làm) bà thấy trên giường đến 3 cái gối . Bà lấy cất bớt 1 cái . Hôm sau bà lại thấy cái gối bà đã cất trên nóc tủ lại được đem xuống lại trên giường , bà lại cất lên trên nóc tủ . Hôm kế tiếp khi vào sắp đặt lại giường thì bà lại vẫn thấy 3 cái gối . Bà mới rầy con gái : " Hai vợ chồng mày lung tung quá . Hai đứa thì hai cái gối , lấy làm gì đến 3 cái ,làm ngày nào tao cũng mất công đem cất trên nóc tu ! Vậy chớ mầy lấy cái gối thứ 3 để làm cái gì ?"

Em bèn thủ thỉ : " Đạcon để kê ở dưới , vì như vậy lợi được cả mấy centimet "

Bà mẹ bấy giờ mới hiểu ra và than trời : " Thôi chết tau rồi ! Tính từ hồi đó tới bây giờ tau mỏ có biết làm mất gần cả mấy cây số lận ! Uổng quá ! Làm răng chừ ! "

LẠI NÓI VỀ THI E.I.T. VÀ P.E.

Bài của ÁI VĂN

Trước hết, xin các anh đã "rửa tay gác kiếm" vui thú "điền viên" cũng như các anh em đã thành đạt thứ lỗi cho tôi vì đã làm mất thì giờ của quí anh em, bởi lẽ bài này chẳng "mập béo" gì cả, mà theo chỗ tôi được biết thì mỗi khi nhận được Lá Thư Công Chánh anh em đều đọc tất cả các bài từ đầu đến cuối, và như vậy sẽ chiếm một thời giờ vô ích của anh em đó ! Vậy xin lỗi cái đã.

Đúng ra bài này phải được quí vị đã thành đạt từ khuya viết mới phải, nhưng có lẽ vì quá bận bịu với công việc thường nhật nên đã không có đủ thì giờ truyền kinh nghiệm cho các anh em khác. Tôi mới qua từ đầu năm 1978 mà dám múa rìu qua mắt quí đàn anh thì có lẽ hơi láo, nhưng cũng ráng viết một số việc mà bản thân tôi đã trải qua hầu có thể giúp ít nhiều cho một số anh em chưa thi, chứ chẳng có nghĩa "mèo khen mèo dài đuôi" gì hết.

Theo sự dọ hỏi một số anh em thì nói chung anh em Công Chánh chúng ta qua đây lúc đầu chẳng có ai để hướng dẫn nên chỉ có một số ít anh em biết cách thức nộp đơn để thi và đã thi đậu rất sớm (1976), rồi sau đó nhờ có Lá Thư Công Chánh nên đã có nhiều anh em biết đến, nhưng nói chung cũng chỉ có một số không lớn anh em đi thi và thi đậu. Còn một số khá đông khác thì "ngán" không muốn thi vì thấy phải học quá nhiều môn đã quên từ lâu hoặc nhiều môn mình đã không học từ Việt Nam như Computer Sciences chẳng hạn. Còn một số khác thì lại quá kỹ, không muốn đi thi sớm một khi chưa chắc ăn vì sợ thi hỏng kỹ lắm, cho nên đã chần chừ không nạp đơn thi.

Mục đích bài này cốt để "lên giấy thiều" một số anh em còn đang ngại ngùng "hạ sơn". Đồng thời đưa ra một số tài liệu và một vài "kỹ thuật" dùng trong kỳ thi. Trên các Lá Thơ trước, các anh ĐSK, LTT, TNN v.v. đã có viết nhiều về các kỳ thi này rồi, nay xin viết thêm một chút, trong tinh thần một người muốn thi mà cứ "ngại ngại làm sao ấy", với lại "nhân chi sơ tính bổn làm biếng" !

Một điều chắc chắn hơn hết là nếu mình không đi thi thì sẽ chẳng bao giờ đậu cả, vậy nếu ta cứ nạp đơn thi, có thể có tí hy vọng đậu, vả lại nếu cứ chần chờ để năm sau mới thi thì chi bằng nạp đơn đi thi năm nay!

Bây giờ bàn sơ qua một số môn cần học để thi E.I.T. Tôi chỉ đề nghị một số môn học rất giới hạn đủ để đi thi thôi chứ học cho đủ mấy môn ghi trong chương trình thì chắc tôi cũng chẳng dám thử đi thi! Xin nhắc lại là ta phải thi trong tám giờ, thường là vào ngày thứ bảy trong tháng 4 hay tháng 11. Bài thi chia làm hai phần : ban sáng làm 150 câu hỏi, ban chiều làm 5 bài toán thuộc 4 môn khác nhau. Tất cả ngày đều là loại A,B,C khoanh nên nếu ta không biết câu trả lời , ta vẫn có hy vọng làm đúng! Cứ nhớ là không nên bỏ sót câu nào cả là được.

Anh em Công Chánh mình thì thường thấy các môn như Thermo, Nuclear, Computer, Electricity, Chemistry.... là ngán rồi. Vậy đề nghị các anh thấy môn nào mình ngại thì đứng có thèm học! Thật vậy, ta chỉ cần năm hỏi hỏi vững 4 môn là ăn chắc rồi. Tôi không nói ngoa đâu , vì bản thân tôi đã chỉ học có 3 môn chính thôi và cũng gồng mình đi thi ,và cũng đã đậu. Xin mở dấu ngoặc ở đây để nói về cái tôi đáng ghét này một tí, vì nếu không nói chuyện của chính mình thì làm sao để các bạn khác hiểu để tin là thi E.I.T. không khó. Tôi chân ướt chân ráo đến Mỹ vào giữa tháng 1/78 , lên Helena,Montana làm việc từ đầu tháng 2, gặp được anh LHD cho biết là anh đang chờ kết quả kỳ thi P.E. khóa tháng 11/77 và anh ta đã đậu E.I.T. khóa 4/77 với số điểm 100% , thế là tôi nạp đơn xin thi ngay khóa tháng 4/78. Tài liệu học thi cũng chẳng có, hỏi anh bạn nào cũng chỉ có tài liệu về kỹ thuật thôi, chứ về các môn Fundamentals để thi E.I.T. thì lại không có. Thật kẹt. Nhằm lúc mới qua nên cũng không rành rẽ gì cả, chỉ biết viết thư gởi cho một vài anh bạn (TNR,VQT),mấy anh này gởi cho được mấy cuốn (Newman,Lalonde),chứ ngoài ra chẳng có được một tài liệu nào cho thấy thật sự câu hỏi sẽ ra là như thế nào cả! Sau này về đây (Californie) gặp được anh NVH mới thấy được mặt mũi của các đầu đề thi cả E.I.T. lẫn P.E. do N.C.E.E. ấn hành gồm đầu bài và bài giải. Tóm lại lúc tôi đi thi E.I.T. là thi theo tinh thần : "Không đi thi thì không thể đậu, đi thi hy vọng có thể có 1% đậu. Chần chờ cho đến kỳ thi tháng 11 thì cũng như thi trượt kỳ thi tháng 4 mà thôi! Tóm lại, lúc tôi đi thi kỳ tháng 4 là đánh vô tự do của hiệp sĩ mù! Thời gian lại quá cận , không thể học cho đủ các môn được (chỉ có khoảng một tháng để dọn thi thôi), và lại cũng chẳng có tài liệu để học các môn khác. Tôi hỏi anh LHD cũng làm một chổ với tôi thì được anh khuyến khích là thi không có gì khó đâu, cũng làm cho tôi đỡ lo ngại. Khổ một điều là chính anh LHD cũng chẳng có tài

liệu nào cả , ngoài cuốn Lalonde . Sau khi duyệt tất cả các môn phải làm toán vào buổi chiều, (phải làm 5 problems thuộc 4 môn khác nhau) thì tôi thấy quen thuộc với anh em Công Chánh chỉ có các môn ; Statics, Dynamics, Mechanics of Materials, và Fluid Mechanics; ngoài ra có môn Engineering Economics nghe nói cũng dễ kiếm điểm. Mỗi môn đều có 2hay 3 problems để chọn, ngoại trừ Eng. Economics thì chỉ có 1 bài duy nhất thôi. Vậy ta chỉ cần học cho khá 4 môn là đủ sức qua cầu. Riêng về 150 questions ban sáng gồm đủ các môn thi, nếu ta chỉ học 4 môn thôi cũng có thể làm được có 60 câu rồi. Theo tài liệu thi ta có :

Mathematics 11% ; Fluid Mechanics 9% ; Statics 9%
Mechanics of Materials 9% ; Dynamics 9%

như vậy chỉ riêng các môn mới kể , chưa nói đến Eng. Economics là 4%, thì ta đã có : (11+9+9+9+9 = 47%,tức là 70 câu trong số 150 câu) Cho là ta làm xoàng xoàng cũng có thể trúng cỡ 55 đến 60 câu, số còn lại đánh may rủi cũng có thể trúng thêm độ 10 đến 20 câu còn lại của các môn khác như Chemistry, Electricity Thermodynamics..., trong số này có nhiều câu rất thông thường nên ta không cần đoán mà biết rõ. Như vậy, ta có thể trúng từ 65 đến70 câu. Xin lưu ý các anh em là số 150 câu được chấm câu nào trúng là có một điểm,làm trúng 100 câu là có 100%, còn làm trúng trên 100 câu cũng chỉ được có 100% thôi, ta làm trúng 65 câu thì được 65%, 70 câu là 70%. Số điểm để tính đậu là 70%. Các anh em sẽ thấy là kiếm điểm cỡ 100% thì có hỏi khó chứ cỡ 65 đến 70 thì không có gì đáng ngại cả!

Tóm lại để thanh toán phần thi vào ban sáng ta cũng chỉ cần học có 4 môn là đủ. Câu nào không biết thì đừng bày đặt suy nghĩ gì cả : cứ khoanh đại cho đủ tất cả các câu hỏi, chớ ngáp phải ruồi cũng còn trúng cỡ 15 hay20 câu trong số 100 còn lại (giả sử ta chỉ biết có 50 câu thôi!) Nói như vậy và trong tinh thần này mà tôi cho thi E.I.T. dễ hơn thi phần 2 là Principles and Practice of Engineering thường nói tắt là P.E. , bởi lẽ ta không biết gì hết về 1 môn nào,ta vẫn có hy vọng làm trúng được , chứ thi P.E. thì mình phải viết ra giấy để nạp . Điều này nghịch với ý kiến của anh LTT ; anh T. cho là thi E.I.T. khó hơn P.E. vì có lẽ lúc soạn thi E.I.T., anh T. đã học kỹ , tu luyện đủ các môn võ nghệ chứ không chịu dở ngón nghề của chàng ra chàng (rút xi phé!) hay là anh T. sang nước này đinh bỏ luôn nghề tay trái!

Về tài liệu học thi : Sau khi đã quyết định 4 môn sẽ học rồi , ta sẽ tìm tài liệu để luyện . Trước hết , ta nên hỏi xem thử các câu hỏi sẽ phải làm vào ban sáng sẽ khó dễ ra sao , cũng như muốn biết mức độ khó cũng như dài ngắn thế nào của các bài toán ban chiều , thì không có gì tốt hơn là mua tập :

FUNDAMENTALS OF ENGINEERING / TYPICAL QUESTIONS

của National Council of Engineering Examiners

P.O. Box 5000 / Seneca , South Carolina 29678

giá chỉ có một dollar thôi (nếu thi P.E. thì mua cuốn

PRINCIPLES AND PRACTICE OF ENGINEERING / TYPICAL QUESTIONS)

giá cũng chỉ một đồng thôi . Xin đề nghị anh em mua 1 lần hai tập luôn cho tiện.

Biết cỡ khó dễ xong , ta mới thấy sẽ nên học cỡ chừng nào thôi , vì cái học vốn mênh mông biết thế nào cho thật sâu rộng , thế mà chắc anh em mình ai cũng như ai (làm biếng vốn sẵn trời ban) nên ta chỉ nên học vừa đủ để thi đậu thôi . Chứ học nhiều lấy sức đâu mà đi chơi !Tôi cũng biết có 1 số anh em một khi dự định học là học chết thôi , nghỉ việc để học , nhưng bài này có mục đích viết cho các anh em làm biếng học cỡ gần bằng tui hay làm biếng hơn tui mà thôi (nghĩa là cùng một môn phái lè phè mí nhau). Về các sách học để luyện thi , tôi đề nghị các anh em nên vào bất cứ một thư viện nào ở gần nhà để xem thử có thể mượn được cuốn nào loại Text book thuộc mấy môn mình vừa chọn không. Bất đắc dĩ ta mới mua , vì sách quá mắc ! Tôi thấy nếu phải mua thì nên mua cuốn nào ta còn có thể dùng về sau khi phải đi làm thôi (ví dụ môn Mechanics of Materials chẳng hạn) Rồi nên mượn hay mua một cuốn luyện thi Fuondamentals (ví dụ như cuốn của Neumann chẳng hạn),các bạn sẽ thấy ở các hiệu sách nhiều cuốn nhất là trong các hiệu sách của các trường đại học . Xin các bạn đừng trách tôi tại sao không chịu ghi ra tên cùng tác giả để đi mua cho tiện mà nói kiểu hăng hai ! Sở dĩ như vậy vì tôi thấy cuốn sách nào mà bạn có trong tay hay mượn được đều có thể dùng được cả , vậy cần gì phải cầu kỳ cho tốn tiền (để tiền đó đi xem xinê còn thú hơn , học đã cực khổ rồi mà còn tốn tiền thì "em" không chịu mô !)

Ngoài ra anh em có thể dùng các cuốn thuộc Schaum s Series vừa rẻ tiền (7,8$ gì đó), lại cũng có nhiều bài tập hay .

Tóm lại chỉ còn có vấn đề học cho hiểu kha khá và ráng chịu khó học một chút để đến ngày đi thi mà thôi.

Xin bàn tiếp ở đây về cái ngày ứng thí và một số "kỹ thuật" phòng thi.

Ngày thi đã đến , thế mà thấy mình vẫn chưa soạn đủ : đó là tâm trạng của hầu hết thí sinh . Lo là lo vậy thôi chứ thi thì đâu ngán , bởi lẽ chỉ là A,B,C,D,E khoanh thôi ! Yên chí nhé !

Cần nhất là đừng quên mang theo 2 cái máy tính loại thường ngày hay dùng để khỏi nhấn lộn (mượn của bạn bè máy tính giống y loại máy của mình đang dùng là chắc ăn), đồng thời trước khi đi ngủ ta nên charger máy tính và đem theo luôn cả một sợi dây điện đủ dài để vào phòng thi ta gắn thêm cho chắc ăn. Sáng đó nên nhờ bà xã lái xe đưa đi để ủng hộ tinh thần, nhưng xin anh em nhớ cho rõ là hôm đó mới là ngày thi nên đừng có"trả bài" trước hôm thi nhé ! (cho dù là ta thuộc bài như cháo , có thể đọc xuôi đọc ngược vanh vách !) bởi vì thi liền từ tì 4 giờ ban sáng và 4 giờ ban chiều thì rất cần sức khỏe , đừng có ỷ y vào sức trai "năm bảy ngày ba vào ra chưa kể" !

Khi được phân phát bài thi , nhớ đừng ghi sót các nơi phải điền theo lời chỉ dẫn của người giámthị phòng thi. Đến lúc bắt đầu làm bài thì cần phải quyết định thật nhanh : câu nào cần phải suy nghĩ kỹ để làm , câu nào khỏi cần suy nghĩ (biết gì đâu mà suy nghĩ cho mệt !) . Nên nhớ là có những câu hỏi thuộc các môn Chemistry,Electricity v.v. rất là "bình dân", kiếm điểm ngon lắm , xin đừng bỏ qua rất uổng ! Vậy cần phải đọc cho thật là nhanh đồng thời cũng phải quyết định dứt khoát, không nên "quyến luyến" bất cứ một câu nào lâu cả. Bởi lẽ một câu chỉ có một thời gian nào đó thôi , mình kẹt lại lâu ở đó cũng vậy thôi. Đề nghị các anh ghi dấu những câu mình biết khá vững để sau khi làm hết cả 150 câu xong, ta dột lại những câu ruột một lần nữa cho ngon lành chắc ăn. Có thể anh em sẽ nghĩ là làm gì có đủ thì giờ làm lại lần thứ hai ? Thưa rằng nếu ta dứt khoát không suy nghĩ nhiều về những câu ta không biết thì thời gian để dành cho các câu này dư đủ để ta làm các câu "tủ" lần thứ 2.

Lúc trước tôi đi thi, vì không rõ cách chấm điểm 150 câu hỏi (tưởng làm được 70% câu hỏi , tức là phải làm đúng đến 105 câu , nên khi thi xong phần ban sáng tôi thất vọng hết sức vì không nghĩ là mình có thể đúng được 105 câu hầu có thể đậu) nên thi xong phần thi buổi sáng tôi thấy chắc khó lòng mà "tai qua nạn khỏi" cho nổi ! Và với một tâm trạng rất bi quan mà tôi thi phần thi buổi chiều .

Buổi chiều tương đối không làm cho anh em bở ngở hoặc lạc lõng như bài ban sáng , bởi lẽ ta đã chọn mấy môn dự định làm để học kha khá rồi . Khi nhận bài thi , ta hãy ráng để dành một khoảng thời gian độ 5 , 7 phút để lật nhanh qua các môn ta đã học hầu có một quyết định dứt khoát là ta sẽ chọn làm 2 bài thuộc môn A hay B , vì trong 4 môn ta học, ta phải làm 5 bài , và thông thường thì trong 2 bài toán thuộc mỗi môn có bài khó và có bài tương đối dễ hơn (trừ môn Eng. Economics thì chỉ được làm có mỗi một bài mà thôi) . Trong mỗi bài toán có 10 câu hỏi , nên ta cần lưu ý những câu hỏi đầu tiên : thường rất dễ và là căn bản để tính các câu kế tiếp , vì vậy cẩn thận ngay từ câu thứ 1, đừng để erreur de calcul uổng ! Trong các câu trả lời , nếu ta làm đúng thì thấy giống y chang trong bài , nhiều khi câu trả lời đưa ra số giống nhau , chỉ khác dấu (+ , -) hoặc cho trật dấu chấm (Ví dụ 1234.8 vs 12348.0) , thành thử nhớ làm calcul cho kỹ một chút , đừng để mất tinh thần nhấn lộn , uổng lắm ! Đại để thì nếu học hỏi kha khá một môn nào thì kiếm điểm không khi nào dưới 8 hay 9 câu cả. Như vậy nếu ta làm chắc trúng độ 4 bài và bài thứ 5 hỏi lạng quạng thì cũng dư sức qua cầu rồi . Ngoài ra nếu làm không hết câu thứ 8 hay thứ 9 , 10 thì ta còn môn "tủ" là "hiệp sĩ mù" nữa , đâu có ngán !

Nói chung thì tôi thấy phần thi ban chiều tương đối khỏe hơn phần ban sáng nhiều . Ban sáng tôi thấy ít có ai nạp bài sớm cả , nhưng ban chiều cho 4 giờ , nhưng độ hơn hai giờ là có người đã nạp bài rồi ; điều này chứng tỏ là không có khó khăn gì cả !

Thi xong , thường ta thấy sao mà khó đậu quá , cho đến cở hơn 2 tháng sau,khi kết quả gởi đến mới biết là mình đậu . Mà tụi N.C.E.E. cũng tàn ác lắm , bài thi chấm bằng Computer thì chỉ cần độ vài tuần là có thể cho kết quả , thế mà không hiểu cơ quan này ngâm hay là State Board ngâm tôm , mãi đến cả 2 hay 3 tháng sau mới chịu gởi kết quả . (E.I.T. đở hơn là P.E. , nhiều khi hơn 4 tháng mới có kết quả)

Bài này đã khá dài , nên tôi không dám viết về kỳ thi P.E. sợ đọc dài quá các anh em chán hơn , vậy xin ngưng ở đây , và sẽ viết về tài liệu học thi P.E. sau .

XIN CHÚC CÁC ANH EM CHƯA CHỊU NẠP ĐƠN THI HÃY NẠP ĐƠN NGAY ĐỂ CÒN BÁO TIN CHO LÁ THƯ CÔNG CHÁNH SỰ THÀNH ĐẠT CỦA MÌNH

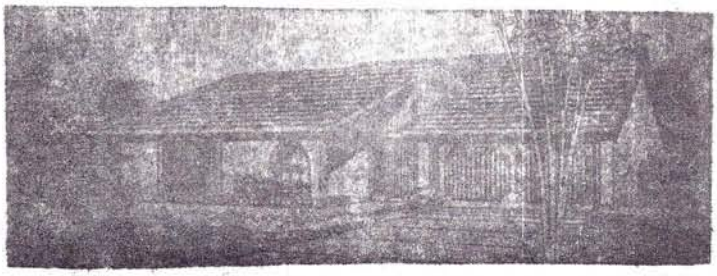

MUA NHÀ

QUỲNH NGUYÊN.

Tiếp theo bài "MUA NHÀ" của hai anh Khiêm & Trang đã đăng trong Lá Thư Công Chánh số 11, chúng tôi xin đề cập một vài mục liên-quan đến việc mua nhà (không dùng để kinh doanh) dưới một nhãn quang khác.

I.1. VÙNG

Phần lớn các đô thị tại Hoa Kỳ được xây dựng theo một tiêu chuẩn tổng quát như sau: thành-phố chính ở trung tâm khu vực gồm các dịch-vụ về thương-mại, kỹ-nghệ, giải-trí, văn-hoá, hành-chánh, gia-cư, v.v., các thành-phố vệ-tinh nằm chung quanh, hầu hết là khu nhà ở cùng các cơ-sở liên-hệ.

2. HƯỚNG

Tuỳ theo thị hiếu của dân chúng, tuỳ sự phát-triển từng địa-phương, tuỳ sự cấu-tạo địa-hình và ảnh-hưởng thời-tiết của mỗi khu vực, các khu gia-cư ở về hướng Đông được phát triển mạnh nhất, so với các hướng khác. Một trong những lý do dơn-giản là dân-chúng lái xe đi làm việc vào buổi sáng, sẽ không chịu nắng sáng trực-tiếp, cũng như nắng chiều lúc trở về nhà. Những người di-dân cùng chung chủng tộc kết hợp va sinh sống gần nhau, đến bây giờtạo thành các khu vực đặc-thù của người Ý, Tay-Ban-Nha, nguoi da đen v.v., ở đây chúng ta tìm thấy các loại kiến-trúc va sinh-hoạt khác-biệt.

3. VỊ TRÍ

Thời gian di chuyển nhiều hay ít tuỳ thuộc một phần vị-trí ngôi nhà bạn đang trú-ngụ, liên-quan đến hệ-thống xa-lộ trong vùng. Bạn sẽ mất nhiều thời giờ khi băng qua các khu vực ô vuông trong thành-phố với nhiều đèn lưu thông, bảng "STOP", nạn kẹt xe, thay vì di-chuyển trực-tiếp vào các "exit" của xa-lộ. Nhà nằm trên trục giao-thông chính

trên lưng chừng dốc (tuyết và băng đá về mùa Đông), vùng ngập lụt (mùa lũ, tuyết tan), gần khu chung-cư (có thành-phần dân-chúng ô-hợp và thấp kém) đều làm cho cuộc sống của gia-đình bạn không bình-an.

4. THUẾ VÀ TRƯỜNG HỌC

Ngoài các sắc thuế căn-bản đã đóng cho tiểu bang và liên-bang, khi làm chủ một căn nhà, bạn phải trả thêm thuế địa-phương (trong đó có thuế trường học), tuỳ theo ngân-sách đòi hỏi hàng năm. Do đó trẻ con của bạn chỉ có thể đến các trường trung và tiểu học trong vùng mà bạn đang đóng thuế, ngoại trừ trường hợp bạn chọn các trường tư thục ở vùng khác.

II. KIẾN TRÚC

1. NHÀ

Tuỳ theo thị-hiếu và nếp sống của mỗi gia-đình, bạn sẽ chọn mua loại nhà lầu, trệt, đơn-giản, cầu-kỳ, xây-gạch, làm bằng gỗ, v.v., nhưng bạn phải tìm biết một vài dữ-kiện như năm xây-cất, kỹ thuật kiến tạo có ảnh hưởng năng-lượng tiêu-thụ vào mùa hè và mùa đông, cách bảo-trì, nhà "antique" khó tìm vật liệu thay thế, mẫu nhà thiếu tiện-nghi không thể sắp xếp lại được.

2. VƯỜN

Vườn tược cây cỏ chiếm một phần quan trọng trong đời sống gia-đình cũng làm tăng thêm giá-trị của ngôi nhà. Nếu bạn thích một cuộc sống riêng tư, nghe chim hót, thưởng trà dưới trăng, hồ tắm, vườn rộng với thảm cỏ xanh, hoa lá muôn màu sẽ giúp bạn thoải mái sau những giờ mệt mỏi với cuộc sống. Vườn là chỗ cho trẻ con nô đùa an toàn, cũng là nơi để phu nhân bạn trổ tài nấu nướng thù tiếp bạn bè, đặc biệt các món ăn đượm "mùi" quê-hương.

2. GIA ĐÌNH VÀ NHÀ

Dù bạn mới lập gia-đình, dù bạn đã có con cái trưởng-thành, dù ở bất kỳ tiểu bang nào, việc mua nhà đều tuỳ thuộc vào ý-kiến của bạn và thích ứng với khả-năng của mỗi người thay vì bị lôi cuốn vào một cuộc chạy đua thời trang. Mua nhà cũng không có nghĩa là bạn sẽ định cư suốt đời tại đây, công-việc, hoàn-cảnh, trẻ con trưởng thành đều có thể đưa bạn đến một quyết định thay đổi nơi trú ngụ. Bạn có thể mua nhà bất kỳ lúc

nào, nhưng bạn nên xem nhà vào những mùa thời tiết xấu để tìm hiểu các bệnh của nhà, vườn tược, đường lộ v.v., hầu có một quyết định khỏi lầm lẫn. (Thông thường nhà được sửa soạn để bán vào những mùa nắng ráo, do đó cũng nên biết một vài tiểu xảo của chủ bán nhà, các tay mại bản.). Dù bạn chịu chi tiền cho các hãng thầu sửa chữa, bạn cũng mất nhiều"sức lao động" để săn sóc nhà cửa, vườn tược vào những ngày cuối tuần. Đền bù lại, bạn sẽ cảm thấy hạnh diện lẫn sung sướng, sau một cuộc du hành từ xa về, được nghe dàn con thu thỉ "chúng ta về,"sweet home"... nghe chúng như cây cỏ trong vườn bạn đang nở thêm hoa lá rực rỡ. Chúc bạn thành công.

CHO THUÊ NHÀ

Việc mua nhà và đi thuê nhà, appartment v.v..., thì chắc chắn Anh em nào cũng phải trải qua; trừ trường hợp một vài anh em mang được nhiều bạc, tới là mua nhà trả cash liền thì là ngoại lệ. Do đó anh em đã quá quen thuộc với hai việc đó rồi. Riêng vấn đề cho thuê nhà hoặc appartment thì có lẽ một số anh em chưa biết.

Trong bài này tôi không có cao-vọng viết ra những kinh-nghiệm về vấn-đề này mà chỉ nói tới những việc tối thiểu cần thiết khi muốn cho thuê một cái nhà ở xứ này.

Làm thế nào để có người đến xin thuê ?

Bạn có thể nhờ văn-phòng Real Estate tìm người thuê dùm bạn. Có văn-phòng đòi bạn trả 1, 2 trăm; có văn-phòng làm free, trường-hợp này họ sẽ lấy tiền của người thuê. Bạn cũng có thể đăng báo địa-phương, vùng Orange County thì giá 12$ bảy ngày cho một cột ba dòng. Bạn cũng có thể cắm bảng "House for Rent" trước nhà hoặc xa xa . Bạn có thể làm cùng một lúc các cách trên . Theo " kinh-nghiệm xương-máu " của tôi thì chỉ đăng báo là tốt nhất. Còn lại chỉ mất thì giờ vô-ích, đợi cả tuần cũng chẳng có ai hỏi. Trong khi nếu bạn đăng báo thì mỗi ngày bạn phải nghe điện-thoại và tiếp ít lắm cũng 30 người. Tha hồ mà chọn "ý trung nhân" , "chọn mặt gửi nhà".

Làm thế nào để chọn được người tốt ?

Người tốt tôi muốn nói là người sẽ giữ nhà bạn sạch-sẽ, không làm hư nhà, vườn trước và sau "take care" cẩn-thận, đừng để chết cây và cỏ của bạn. Nhất là trả tiền đàng-hoàng, đúng hẹn. Việc này rất khó. Giống như trai lấy vợ, gái lấy chồng; mới gặp thì tưởng là"tốt" sau mới lòi "đuôi chuột" ra thì làm sao mà biết trước được. Vậy việc này tùy tài tướng-số của mỗi anh em và cũng tùy số hên xui của mỗi người. Tuy nhiên,theo sự thường thì người có nghề-nghiệp tốt, nhiều lương , tuổi cao thì thường là người thuê nhà tốt theo định-nghĩa kể trên.

Lập thủ-tục thế nào ?

Bạn tới văn-phòng Real Estate để xin hoặc tới tiệm bán văn-phòng phẩm để mua 2 mẫu in sẵn, 1 cái là application, 1 cái là rental agreement. Người thuê sẽ điền lý-lịch liên quan đến việc thuê nhà của họ vào application. Bạn giữ lấy rồi hẹn họ ngày mai bạn trả lời OK hay không. Tối bạn bàn với Bà Xã, hỏi ý kiến con rồi nhắm được hay không , bạn điện-thoại cho họ biết. Nếu OK, bạn mời họ đến làm giấy rental agreement ; giấy này ghi bổn-phận và quyền-lợi của người thuê cũng như người cho thuê. Hai bên cũng ký tên, mỗi người giữ một bản. Thường thì người thuê phải trả bạn ngay khi ký một tháng đầu, một tháng cuối và 200$gọi là bảo-đảm sự sạch-sẽ, không hư khi người thuê dọn đi. Tóm lại,khi bạn đi thuê bị tụi chủ nhà ăn-hiếp sao thì nay bạn cũng có thể làm lại như vậy. Tuy nhiên ....

Khi nhà bạn đã cho thuê , bạn phải làm những gì ?

Người thuê sẽ thường xuyên yêu cầu bạn sửa cái nọ chữa cái kia mà 90% là ống nước, van nước, cầu tiêu , buồng tắm bị nghẹt (plumbing) . Nếu bạn không biết tự làm lấy mà phải kêu thợ thì tốn lắm. Tốt nhất bạn nên tự làm lấy, lần đầu còn hơi khó, lần sau thì dễ ợt. Nhất là anh em CC hầu hết đã làm ở ty CC có công-quản nước và đã quá quen thuộc với các loại valve, fitting va Ống .....

(xem tiếp trang 78)

NHỚ SAIGON !

ĐÀO TỬ NAM

Vài giòng viết để đừng quên thành phố thân yêu ấy.

Sàigòn ởi! Sao ta nhớ quá. Bây giờ ngồi đây mà cứ tưởng tượng ngày nào còn dạo phố Bônа, chen vai thích cánh; con đường Duy Tân thơ mộng, đầy bóng mát, bây giờ ra sao? Chỉ có vài năm thôi mà thay đổi nhiều quá. Sàigòn đang rấy chết đấy ư hay đã chết thật sự rồi... Chỉ tại cái ngày 30 - 4 năm ấy, bao giờ ta mới quên được. Những hình ảnh đau buồn quá khứ còn rõ mồn một như một khúc phim. Còn gì xót xa cho bằng hình ảnh một chiếc xe tăng bại trận chạy điên loạn trong thành phố, không biết đi về đâu, đành ngừng lại một góc phố vắng, những người lính vội trút bỏ đồ chiến binh và lẫn trốn. Họ đâu biết rằng giờ ấy cấp chỉ huy cao cấp của họ đã yên lành trên 1 con tàu ngòai đại dương. Thương đau nào bằng những xác người bị pháo kích nằm rải rác đó đây, chẳng ai thu dọn. Người ta đang mải lo chạy loạn, mải lo dấu vàng, đô la thì còn để ý gì đến những cái xác vô tri ấy. Súng nổ hơn pháo ngày Tết của lũ quỉ đỏ ấy chứ đâu phải của đàn mình.

Sàigòn ởi! Sàigòn đang chờ đợi chủ mới đấy ư? Đòan quân chiến thắng đang tiến vào kia, không phải là 1 đoàn quân mà chỉ vài ba chiếc xe tăng lạc đác. Những người lính mới đến sao ngó ngác quá! Họ chửa bao giờ nhìn thấy cái thành phố đồ sộ, đông đúc và giàu có ấy. Nửa đời người sống trong rừng sâu, sống trong sự lừa bịp của Bác và Đảng, cuồng tín và ngu si, họ những tưởng đế quốc đã biến dân miền Nam thành khố rách áo ôm và bây giờ họ đến giải phóng. Nhưng buồn thay, những đôi dép râu ấy đã dẫm nát bao niềm hy vọng.

Sàigòn ởi! Đừng vội mừng nhé, cuộc cách mạng nào chẳng có đổi thay, chẳng mang lại tiến bộ; nhưng cuộc cách mạng này thì chỉ mang lại khổ đau và than khóc. Gông cùm đế quốc chưa thấy đâu mà chỉ thấy gông cùm trong trại học tập, trại tù, vùng kinh tế mới... Cơm no, áo ấm chửa thấy đâu mà chỉ thấy khoai lang, sắn mì thay thóc gạo...

Trước kia, ta vẫn mơ tưởng một ngày hòa bình , chiến tranh không còn tàn phá quê hương , nhưng éo le quá :

" Bao năm chinh chiến ta đoàn tụ
Nay đã thanh bình lại biệt ly ! "

Sàigòn ơi, ai đã gây nên cảnh ấy ? Ai đã làm ta phải rời bỏ quê hương yêu qúi để sống lạc loài nơi đất lạ quê người ! Nào có sung sướng gì ? Ngày đêm khắc khỏi mong tới một ngày trở về .

Phải có một ngày về để gặp lại Sàigòn thuở xưa , để nghe tiếng cười đùa đây đó , tiếng nói của giống nòi , ngày ấy lũ quỷ đỏ sẽ không còn nữa !

Sàigòn ơi ! Hãy ráng chờ ta nhé !

Los Angeles , tháng 4/79

CHO THUÊ NHÀ (tiếp theo trang 76)

Cuối năm khai thuế lời tức ?

Tiền cho thuê phải cộng vào lời tức hàng năm. Tuy nhiên nhà cho thuê được sở thuế cho tính chiết-cựu, số chiết-cựu được trừ vào lời tức. Tiền chiết cựu bao giờ cũng cao hơn số tiền cho thuê, do đó bạn có lời hơn khi bạn ở nhà đó (tiền trả lời cho ngân-hàng, dù cho thuê hay ở, bạn vẫn được trừ vào lời tức hàng năm) .

Tóm lại, tôi mong muốn những hiểu biết thô-thiển trên sẽ giúp ích phần nào cho AH nào muốn cho thuê nhà .

ĐỖ ĐÌNH PHỤC ******

TRÊN CÁC MẪU :"APPLICATION RORM" TẠI HOA-KỲ, MỘT NGƯỜI PHẢI GHI VÀO MỤC "HOUSE" LÀ "OWNER" SAU KHI ĐƯỜNG SỰ ĐÃ:

-- VAY MƯỢN TIỀN MẶT CỦA BẠN BÈ HAY BÀ CON 10.000$

-- VAY CÁI "MORGAGE" THỨ NHẤT 60.000$

-- VAY CÁI "MORGAGE" THỨ NHÌ 30.000$

VÀ ĐƯỜNG SỰ ĐÃ TRỞ THÀNH"CHỦ NHÀ".

BẢY LỖI LẦM CỦA CHÚNG TA
(Bọn đàn ông con trai)

Lời thuật sự:

Chuyện này tôi được anh V.Đ. (Nha Trang) kể cho nghe và nói là do 1 anh bạn ở Nha Trang đặt ra (anh Trần Sĩ Huân chắc nhớ còn rõ hơn tôi). Nay xin kể lại những gì còn nhớ để các bạn nghe cho vui. Muốn cho hay câu chuyện, cần phải có 1 giọng đều đều, hơi hơi đểu đểu một tí, phải kể thủng thẳng, lải rải để cho thính giả ngẫm; nhất là phải có nhiều bà nghe thì mới đúng điệu. Tôi nhớ là P.Đ.T. (Kiều Lộ) nghe thích quá, đã nhờ anh V.Đ. thâu cassette để đem về Saigon, chung với bài 386 chữ T (Thầy Trần Thiện Thanh, Tham Tá Tòa Thượng Thẩm tỉnh Thừa Thiên v.v...) Bây giờ anh V.Đ. và anh P.Đ?T. đều còn kẹt lại ở VN: Kể lại để nhớ -- và để buồn... Dĩ nhiên có thêm 1 số mở ngoặc để giải thích cho đỡ tức!

Lỗi lầm thứ nhất: Khi không đang ăn yến ở yên trong nhà với cha mạ anh em, thuận hòa như "rứa," không "răng," cả, bỗng khi không "bửng" về nhà 1 "mụ" hoàn toàn xa lạ, không bà con ruột thịt chi cả, để rồi anh em, cha mạ -- lần lượt xa ta để cho ta sống chung với cái người lạ hoắc này, vì muốn duy trì cái gọi là "hạnh phúc" của hai đứa: Rứa có phải là lỗi lầm không nạ.(nói cho đúng giọng Huế, đặc sệt Huế mới bui)

Lỗi lầm thứ hai: Trước đây, đi mô thì đi, chỉ cần lấy áo mặc quần là hùng dũng ra đi, chẳng cần phải xin phép ai hết. Rứa mà bây chừ thì lại khác. Có "oai như cái đở" thì cũng phải vu vơ vừa mặc áo quần vừa nói: À, "ta" đi đằng anh A (hoặc với anh B) một chút. Ở nhà cứ ăn cơm trước đi, đừng chờ (hoặc ngủ trước đi chẳng hạn). Hay là "dỏ dẹ" hơn thì: Em ơi, anh đi tới đằng ni một chút độ nửa giờ là về liền (thiệt ra thì đi mà còn nói thời gian đi bao lâu thì đã yếu rồi!) Hoặc êm đềm hơn: Mình ni, cho anh cái quần màu xanh đậm, mặc cho tử tế để đi đến đằng ông Khu (Trưởng Khu Công Chánh) ăn cơm khách, đãi mấy anh trong Saigon ra công tác. Ăn xong là về liền hà. (Thiệt ra thì ăn xong ít khi về liền lắm, nên mới có những lỗi lầm kế tiếp!) Hay là: Thiệt khổ ghê, muốn ở nhà chơi với mấy con cũng không được, phải đi tới đằng ông Tỉnh chiều ni, có mấy thằng Thanh tra ở Vụng xuống. Không biết 8 giờ đã ăn xong không (nói phòng hờ để lỡ về trễ chút chút còn đỡ thưa chú, nhưng thường thì đi ra khỏi nhà là cứ quên

coi đồng hồ nên thường đến còi hụ giới nghiêm nhắc nhở mới bò về, bèn đi vô cửa nhà thì đưa cái lưng vô trước, để lỡ bị đạp cái rầm sau lưng thì chạy luôn cho tiện! Hoặc ra ke đóng cửa cái rầm, rồi nói vọng vào nhà với mấy con: "Ba đi công chuyện nghe!". Đại để thì dưới hình thức này hay hình thức khác thì trước khi ra khỏi nhà đều phải xin phép cả.(đây là chưa nói đến có anh phải "đóng thuế", phải năn nỉ mới xin được phép!): rứa có nghĩa là đã mất chủ quyền "quốc gia", đã mất độc lập, Mà "không có gì quý hơn độc lập tự do"! Vậy có phải là lỗi lầm không?

Lỗi lầm thứ ba: Đi thì được rồi, về lại là chuyện khác, vì trước khi đi đã có hứa sẽ về trước 8 giờ (hay 9 giờ) hoặc là "nhà ta" có "dỏ dẹ" dặn dò : Anh "dở" về liền nghe, đừng về trễ hơn 8 giờ hí! Thế thì đến 8 giờ 5 phút ta về: ui cha, đã trễ mất 5 phút. Rứa là không đúng giờ, rứa là không đúng hẹn, rứa là "mệt" rồi! Tùy theo nàng của chàng mà có thể là: dỗi hờn để chàng năn nỉ, nỉ non và chàng sẽ "mệt" là cái chắc hoặc không thèm cho nằm trong giường, bắt phải nằm ngoài salon hay "à la hiên hotel" cho muỗi nó đốt cho bỏ ghét. Thế nhưng nếu ta lỡ quên coi đồng hồ để đến còi hụ giới nghiêm mới về (như nhiều lần các bạn bè thân yêu của tôi đã "trót dại" một lần, lần sau sẽ... cũng vậy!) thì nhiều "kiểu" lắm : có kiểu "quỳ nhang" là tôi thấy hay nhất nên kể để anh em ta tưởng, nhưng xin mấy bà nếu chưa biết thì hãy biết để đừng áp dụng (tội nghiệp cho các ông lắm a!) Chàng biết mình đi về trễ (quá giờ giới nghiêm thì phải để thiên hạ ngủ chớ, khổ một cái là thiên hạ thì ngủ mà nàng lại chưa ngủ mới kẹt), nên đi nhè nhẹ, dùng chữ rón rén cũng được đi, mở cửa khe khẽ, trong nhà đèn tắt tối om, chàng đứng chờ một chút rồi mới mở hẳn cửa đi vào, ô kìa có 1 bàn tay đưa ra 1 gói nhang (người Huế gọi là hướng) và "dỏ dẹ" tiếng oanh: "Anh chịu khó quỳ gối đốt hết bó nhang này rồi vào nhà cũng chưa muộn." (Sở dĩ tôi dùng chữ "quỳ nhang" là do tự người vợ Nam dùng để trị chồng. Xin lỗi mấy bà Nam nhé!) Ai mà chẳng biết là nhang khi đốt sẽ cháy từ từ, và cho dù có rảng thổi phù phù cũng còn lâu mới cháy hết 1 cây, chứ 1 bó thì khỏi nói (chuyện quỳ nhang này là chuyện có thật 100%, sẽ có bạn không tin, nhưng cam đoan là có người đã được lãnh rồi và ông bạn hàng xóm chứng kiến đã kể lại) Và xin nhớ là phải "quỳ" chứ không phải đứng, quỳ đàng hoàng, hai tay đưa ngang như đang cầu nguyện vậy mới đúng kiểu,khi nào mỏi quá

định để tay xuống là có "người" nhắc nhở: "cái tay chưa được!", rứa là phải ngay ngắn lại -- Ôi, kiểu này thì trót dại một lần, lần sau chắc chừa (thế mà đàn ông chúng tôi lại có tật hay quên lắm, chứ không như mấy bà nhớ dai, bởi vậy nên chừa lần này là chừa hẳn, trừ phi "quên" thôi.) Đó có phải là 1 lỗi lầm hay không?

Lỗi lầm thứ tư: Trước đây, lương của ta có bao giờ ta để ý đến đâu: có tiền trong túi là cứ xài cái đã -- Đến khi hết rồi hãy hay (đi về xin Mạ hay nhăn nhó hỏi vay bạn bè hay cùng lắm thì ghé đàng tiệm cầm đồ bình dân gởi tạm cái đồng hồ chẳng hạn, khoẻ ru!) Nay thì đến kỳ lương, ta phải đi về cho đúng giờ, cấm la cà trong ngày lãnh lương (đây là chuyện ở VN, lương lãnh bạc mặt chứ không lãnh bằng giấy(check)đâu nhé, và 1 tháng lãnh 1 lần nên mới có chuyện kể), vì ngày đó mấy bà nhớ kỹ lắm (tháng hai là biết chỉ có 28 ngày, có tháng 29 ngày nhằm năm nhuận là các bà đã bực rồi đa, vì chậm mất 1 ngày lương!) Khi về đến nhà là chạy ngay vào bếp, lấy cái mâm bửng ra. (Để làm gì thì xin khoi kể, vì càng kể càng tủi cái thân vai năm tất rộng thân một thước tư cao lắm). Lương lãnh bao nhiêu thì đem về đủ bấy nhiêu, vậy mà nhiều khi còn bị hỏi: Ua, sao tháng này chỉ có tám ngàn ba trăm bốn chục hà, tháng trước lãnh bốn mươi sáu đồng mà (chỉ thiếu mất sáu đồng lẻ cũng không được!) Nghỉ có tội không nạ. (Thiệt thì sáu đồng đó đã trót uống 1 ly nước mía Viễn Đông mất 1 đồng, còn 5 đồng thì đã mua lở 6 điếu Ruby rồi!)

Ôi, hồi trước có bao giờ ta phải mua thuốc lá lẻ đâu, kỳ đi chơi với em (khi "em" còn là "em", chứ không phải như bây giờ, "em" trở thành "bà" rồi, tôi không có nói/trở thành "bà nội" thì tầm...phải!), ta có bao giờ dám bao em nước mía đâu, hạng bét cũng 1 ly kem Hải Phòng hay 1 ly cam vắt ở Brodard, và bao thuốc luôn luôn là Salem hay Pall Mall (cấm nghỉ đến các câu bày đặt S.A.L.E.M. v.v...), nguyên bao với hộp quẹt Zippo (hồi trước 1960 chỉ đủ sức xài Zippo thôi, vì lái xe hai bánh mà đốt thuốc lá thì chỉ có Zippo mới chịu nổi gió, nhắc lại thời trước cho đỡ buồn), chứ Ruby, Bastos là chẳng chịu "hít". Để rồi bây giờ, than ôi thời "vung vít" nay còn đâu!.

Đã vậy, nàng còn nói chọt "anh B bên cạnh này còn làm thêm với hãng X ban tối được cả 5 ngàn thêm mỗi tháng lận". Nàng khôn lắm, không bao giờ nói thẳng là anh rán tìm việc kiếm thêm bạc để em xài đâu, mà chỉ cho ta thấy con đường đi của anh B thôi!

(Xin các bà đừng nghỉ là tôi nói xấu mấy bà, tội nghiệp, vì thật ra mấy bà muốn chúng tôi kiếm thêm tí tiền còm chăng, thì cũng cốt

để cho chúng tôi thêm...1/10 tiền túi, hầu có đủ rủng rỉnh với bạn bè, như có đủ tiền bao bạn bè ở xa đến chỏi một ly ... nước mía Viễn Đông chẳng hạn!)

Ôi thôi, lỗi lầm trót dại đã lỡ, xin đừng than thở!

Lỗi lầm thứ năm: Mấy bạn xem chuyện này có kỳ không nhé: con cái là của chung, do có ta có nàng mà tạo ra, thế mà nàng lại qúa ích kỷ, nhất định ôm khư khư lấy một mình, từ "ngày" đó đó, --xin lỗi từ "đêm" đó đó,-- (vì hồi trước ở VN ít khi có phòng riêng nên phải đợi đến khi tắt lửa tối trời, bây giờ thì...tự do hà rầm ngày đêm!!), cho đến khi thành hình đứa con, trong cả hơn 9 tháng có bao giờ nàng chịu cho ta đỡ lấy 1 ngày đâu. Thôi thì cũng được đi, nhưng tệ hại nhất là đến lúc sanh hoa nở nhụy mà nàng cũng chỉ bằng lòng cho ta đưa đến nhà bảo sanh rồi ngồi chờ đó, không cho san sẻ gì cả. Nàng dành độc quyền đẻ con 1 mình, không cho ta chia phần một tí tì ti nữa! Anh em nghĩ rủa có quá quắc không nạ!

Đã vậy, có nhiều nàng lúc lâm bồn đã đem cả họ nhà trai ra mà chửi (chuyện này do các anh bạn làm việc trong các bảo sanh viện kể lại): "Trời ỏi là trời, sao bây giờ có 1 mình mình tui chịu vậy nè, đã biểu đừng đừng mà thằng chó cứ xán xán lại, vân vân và vân vân..." (nói ra nhiều sợ mấy nàng giận dữ và hét lên: "làm gì có chuyện đó, thằng cha này nói nàng tầm phải quá!"(hề hề)

Lỗi lầm thứ sáu: Sinh con thì dành sinh lấy, ôm con khư khư cả 9 tháng hơn, để rồi khi sinh ra thì lấy đúng họ của chồng đặt cho con. Vì lỡ có chuyện xích mích với ai, người ta có chửi thì chửi đúng họ của...chồng (họ của nàng cấm ai biết, nên không thể chửi được: Khôn dễ sợ!) Và lại tôi chỉ nghe chửi "Ông ngoại mi!" bao giờ cả; hoặc là "Mụ cô mi" chứ chẳng hề nghe "Mụ dì hay cậu" chi cả. Toàn tiếng xấu là họ nhà trai lãnh đủ.

Còn khi mô mà con học giỏi thì nựng: Con của <u>tui</u> giỏi qúa! Còn khi nào đứa con hư thì: "Thằng con <u>anh</u> hư qúa! Anh đẻ nó ra mà đánh 1 trận" Đại để: tốt là con của tui; con hư, xấu là con của anh. Anh em thấy có dễ giận không?

Lỗi lầm thứ bảy: Nói chung thì đàn ông chúng tôi bao giờ cũng đàng hoàng cả. Đã trót yêu ai là thế nào cũng xử sao cho trọn vẹn, cho êm đẹp mới đặng. Bằng chứng là anh nào cũng đã... lấy vợ rồi. (Bằng cớ hùng hồn nhất của sự đàng hoàng. Anh nào

mà chưa lấy vợ là tại vì còn bận gì đó thôi chứ cũng sẽ lấy vợ, vì đàn ông con trai vốn đàng hoàng, và trên căn bản đàng hoàng này mà nói tiếp)

Bởi thế cho nên anh nào đã có gia đình rồi mà trót dại yêu thêm 1 người đẹp nữa (cái này là chuyện không ai muốn xảy ra, nhưng vấn đề đã lỡ đã xảy ra thì phải giải quyết. Thế thôi!) Như quý bà đều đã biết, không nhiều thì ít về tính đàn ông chúng tôi: muốn chuyện gì cũng trọn vẹn, đầy đủ, nên khi đã lỡ (nhắc lại là lỡ rồi thì mới tính, chứ ai chưa có lỡ thì đừng bắt chước, vì bắt chước...khó lắm!), chúng tôi đâu có nỡ để người ta cứ ở vậy, coi sao được, phải lo lắng chu đáo chứ; thế cho nên chúng tôi mới dự định đưa người ấy về...chung sống với gia đình. Đấy, người ta đã chịu lép làm dì, chịu làm em, chẳng qua người ta cũng lỡ yêu 1 người đã có gia đình. Bởi vì "con tim có lý riêng của nó mà lý trí chẳng bao giờ có thể hiểu nổi", cho dù Bố già có muốn "nói chuyện phải quấy" cũng không được (dùng theo danh từ của Mario Puzzo), huống hồ chúng tôi làm sao mà dàn xếp nổi. Cực chẳng đã mới thú thiệt với vợ là chuyện dĩ lỡ rồi, nghĩ mà thương lấy người ta một chút, dù gì thì cũng là một giống (đàn bà mí nhau), cần thông cảm cho nhau, vả lại người ta cũng đã thiệt thòi nhiều rồi vì ai mà muốn làm lẽ làm bé đâu, hơn nữa "nó" cũng hiền, con nhà tử tế, biết chị biết em, vân vân và vân vân...
Anh nào trót dại yêu lỡ, đã là 1 cái dại, mà lại trót dại thú thiệt với vợ là cái dại hơn , chắc chắn sẽ rành hơn về chuyện gì sẽ xảy ra sau đó: Rầm rầm, rầm rầm, đất bằng nổi sóng, biển động phong ba!!! Rồi sẽ có màn "nói chuyện phải quấy" sau khi nàng thấy thằng cha nó cứ "lầm lầm lì lì" chẳng thể dùng "áp lực quân sự" mà dàn xếp được: "Anh a, nhà mình còn mấy đứa con gái, anh có làm gì cũng phải để đức cho con. Đừng làm rứa, thất đức!" Đánh chiến tranh tâm lý đó! Ô kìa, ta làm chuyện phải, có đức là chu toàn cho "người ta", còn nàng thì cản ngăn không cho ta làm chuyện phải, lại còn dở giọng tài khôn "luân lý giáo khoa thư" ra nói đó là chuyện "thất đức"! Khuyến ta làm chuyện thất đức (bỏ "người ta" bơ vơ), mà lại lý luận ngược!!! Thật là là là là... vớ! Đó có phải là lối lầm thứ bảy không chứ!

**** Đây là chuyện tôi nghe kể chứ khi không đâu có dám đặt bày !

Ái Vân kể lại